Aktualizace PLÁNU DÍLČÍHO POVODÍ BEROUNKY
Aktualizace PLÁNU DÍLČÍHO POVODÍ HORNÍ VLTAVY
Aktualizace PLÁNU DÍLČÍHO POVODÍ DOLNÍ VLTAVY
Aktualizace PLÁNU DÍLČÍHO POVODÍ OSTATNÍCH PŘÍTOKŮ DUNAJE

OZNÁMENÍ KONCEPCE

podle § 10c a v rozsahu přílohy č. 7 zákona č. 100/2001 Sb.,
o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů

srpen 2026

Obsah

A. ÚDAJE O PŘEDKLADATELI 4
B. ÚDAJE O KONCEPCI 5
B.1. Název *5*
B.2. Obsahové zaměření (osnova) *5*
B.3. Charakter *8*
B.4. Zdůvodnění potřeby pořízení *10*
B.5. Základní principy a postupy (etapy) řešení *11*
B.6. Hlavní cíle *15*
B.7. Míra, v jaké koncepce stanoví rámec pro záměry a jiné činnosti, vzhledem k jejich umístění, povaze, velikosti, provozním podmínkám, požadavkům na přírodní zdroje apod. *18*
B.8. Přehled uvažovaných variant řešení *21*
B.9. Vztah k jiným koncepcím a možnost kumulace vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví s jinými záměry *22*
B.9.1 Vztah k provázaným strategickým dokumentům 22
B.9.2 Možnost kumulativních a synergických vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví s jinými záměry . 30
B.10. Předpokládaný termín dokončení *31*
B.11. Návrhové období *31*
B.12. Způsob schvalování *31*
C. ÚDAJE O DOTČENÉM ÚZEMÍ 34
C.1. Vymezení dotčeného území *34*
C.2. Výčet dotčených územních samosprávných celků, které mohou být koncepcí ovlivněny *38*
C.3. Základní charakteristiky stavu živ. prostředí v dotčeném území *40*
C.3.1 Obyvatelstvo a veřejné zdraví 40
C.3.2 Ovzduší 41
C.3.3 Klimatické poměry a prognóza změny klimatu 43
C.3.4 Voda 44
C.3.5 Půda 57
C.3.6 Geologie, horninové prostředí a přírodní zdroje 61
C.3.7 Příroda a krajina 63
C.3.8 Územní systém ekologické stability 71
C.3.9 Dopravní infrastruktura 72
C.3.10 Kulturní a historické hodnoty 74
C.3.11 Ekologické zátěže 75
C.3.12 Retenční schopnost krajiny a protipovodňová ochrana 76
C.4. Stávající problémy životního prostředí v dotčeném území *76*
D. PŘEDPOKLÁDANÉ VLIVY KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ VE VYMEZENÉM DOTČENÉM ÚZEMÍ 83
E. DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE 89
E.1. Výčet možných vlivů koncepce přesahujících hranice České republiky *89*
E.2. Mapová dokumentace a jiná dokumentace týkající se údajů v oznámení koncepce *90*
E.3. Další podstatné informace předkladatele o možných vlivech na životní prostředí a veřejné zdraví *90*
E.4. Stanovisko orgánu ochrany přírody, pokud je vyžadováno podle § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění *91*
E.4.1. Žádost o stanoviska OOP k Natura 2000 91
E.4.2. Získaná stanoviska OOP 95
POUŽITÉ ZDROJE A PODKLADY 99
PŘÍLOHY 102

Foto na titulní straně:

Sázava, ř.km 27,724, jez Nespeky – uvažovaný k rekonstrukci v rámci opatření DVL41208002.

A. ÚDAJE O PŘEDKLADATELI

A.1. NÁZEV ORGANIZACE: Povodí Vltavy, státní podnik

A2. IČ: 70889953

A3.SÍDLO: Holečkova 3178/8, 150 00 Praha 5 -Smíchov

A.4. JMÉNO, PŘÍJMENÍ, ADRESA, TELEFON A E-MAIL OPRÁVNĚNÉHO ZÁSTUPCE PŘEDKLADATELE:
RNDr. Petr Kubala, generální ředitel
Holečkova 3178/8, 150 00 Praha 5 - Smíchov
tel.: +420 221 401 400
e-mail: pvl@pvl.cz

NA ZÁKLADĚ PLNÉ MOCI ZASTUPUJE: Ing. Vladimír Zýval ml.

ZPRACOVATEL OZNÁMENÍ:
Geo Vision s.r.o.
pracoviště Brojova 16, 326 00, Plzeň

RNDr. Ondřej Bílek

– držitel autorizace ke zpracování dokumentace, posudku a vyhodnocení podle § 19 odst. 7 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (rozhodnutím MŽP č. j. 32259/ENV/09 ze dne 29.4.2009, prodlouženo dne 22. prosince 2023 pod č.j. MZP/2023/710/4551).

Ing. Lucie Karnetová

Ing. Vladimír Zýval ml.

ZPRACOVATEL KONCEPCE:
Sterplan, a.s.
Pod dráhou 1637/4,
Holešovice, Praha 7
Ing. Martin Pavel

B. ÚDAJE O KONCEPCI

B.1. NÁZEV

Aktualizace PLÁNU DÍLČÍHO POVODÍ BEROUNKY

Aktualizace PLÁNU DÍLČÍHO POVODÍ HORNÍ VLTAVY

Aktualizace PLÁNU DÍLČÍHO POVODÍ DOLNÍ VLTAVY

Aktualizace PLÁNU DÍLČÍHO POVODÍ OSTATNÍCH PŘÍTOKŮ DUNAJE

Předmětem tohoto oznámení jsou čtyři samostatně zpracované a samostatně projednávané i schvalované koncepce ve smyslu § 3 písm. b) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“). Jedná se o aktualizace čtyř jmenovitě uvedených plánů dílčích povodí **na plánovací období 2027–2033**.

Společné podání oznámení bylo zvoleno proto, že všechny čtyři plány pořizuje týž správce povodí, zpracovávají se podle téže metodiky a v témže časovém plánu, jejich obsahová struktura je dána shodně vodním zákonem a vyhláškou o plánech povodí, řešená dílčí povodí spolu navíc hydrologicky souvisejí. V jednotlivých kapitolách tohoto oznámení je proto u každého údaje uvedeno, kterého ze čtyř dílčích povodí se týká (nebo případně, že se jedná o obecný údaj, týkající se všech dílčích povodí).

Oznamované Aktualizace Plánu dílčího povodí **Berounky**, Plánu dílčího povodí **horní Vltavy**, Plánu dílčího povodí **dolní Vltavy** a Plánu dílčího povodí ostatních **přítoků Dunaje** představují **koncepce, které se připravují v oblasti nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami.** V kontextu struktury návrhových cílů a opatření tyto koncepce **stanovují rámec pro budoucí povolení záměrů** uvedených v příloze č. 1 zákona (viz § 10a odst. 2); zároveň dotčené území není tvořeno územním obvodem pouze jedné nebo několika obcí, a nejedná se o využití území místního významu. Z hlediska posuzování vlivů koncepce na životní prostředí **jde proto ve všech případech o koncepci dle § 10a odst. 1 písm. a), podléhající posuzování vždy**, **cílem zjišťovacího řízení** podle § 10d zákona tedy není rozhodnutí o tom, zda posuzování proběhne, ale **stanovení rozsahu a obsahu vyhodnocení SEA** (scopingový postup).

B.2. OBSAHOVÉ ZAMĚŘENÍ (OSNOVA)

Základním legislativním předpisem pro plánování v oblasti vod je směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES, ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky (Rámcová směrnice o vodách), která byla následně transponována do zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), v platném znění. Konkrétně hlava IV Plánování v oblasti vod, §§ 23–26. Paragrafy popisují proces plánování v oblasti vod, účel plánování, jaké plány se pořizují, jejich úrovně a územní členění, definují cíle, způsob zpracování a programy opatření. Obsah plánů povodí

je pak dále upraven vyhláškou č. 50/2023 Sb., o plánech povodí a plánech pro zvládání povodňových rizik, ve znění pozdějších předpisů. Obecný požadavek na obsah plánů dílčích povodí je:

Úvod
I. Charakteristiky dílčího povodí
všeobecný popis charakteristik dílčího povodí, který zahrne zejména mapy umístění a hranic útvarů povrchové a podzemní vody, mapy typů útvarů povrchové vody, informace o vymezených mísících zónách, informace o rizikových útvarech podzemních vod.
II. Užívání vod a dopady lidské činnosti na stav vod
přehled významných vlivů a dopadů lidské činnosti na stav povrchových a podzemních vod, včetně informací o bodových a difuzních zdrojích znečištění, o vlivech na kvantitativní stav vod.
III. Monitoring a hodnocení stavu
hodnocení trendů a kontaminačních mraků, informace o emisích, identifikace a znázornění chráněných oblastí, informace o monitorovacích sítích.
IV. Přehled trendů, odhady úrovně spolehlivosti a přesnosti výsledků
V. Cíle pro povrchové vody, podzemní vody a chráněné oblasti vázané na vodní prostředí
seznam cílů přijatých pro povrchové vody, podzemní vody a chráněné oblasti včetně zvláštních cílů ochrany vod pro vybrané vodní útvary.
VI. Ochrana před povodněmi a vodní režim krajiny
VII. Opatření k dosažení cílů
VIII. Ekonomické údaje
IX. Doplňující údaje

Konkrétní obsah plánu dílčího povodí vychází z Makety plánu dílčího povodí pro 4. plánovací období (2027–2033) z března 2026, detailní struktura je následující:

Vysvětlivky
Komentář
Osnova

Úvod
1. Úvodní informace o plánování v oblasti vod
1.1. Právní rámec
1.2. Úrovně procesu plánování
2. Aktualizace plánů povodí
2.1. Změny od publikace plánu dílčích povodí
2.2. Přehled stavu provádění opatření navržených v předchozím plánu dílčího povodí
2.3. Souhrn důsledků mimořádných okolností a k jejich nápravě přijatých opatření v případě dočasného zhoršení stavu vodních útvarů
3. Členění a struktura plánu dílčího povodí
3.1. Elektronická webová verze
4. Požadavky vyplývající z posouzení vlivu plánu dílčího povodí na životní prostředí (SEA)
5. Základní pojmy
6. Seznam podkladů
7. Seznam zkratek
8. Seznam tabulek
9. Seznam map
I. Charakteristiky dílčího povodí
I.1. Všeobecné charakteristiky
I.1.1. Vymezení dílčího povodí
I.1.2. Klimatické poměry
I.1.3. Hydrologické poměry
I.1.4. Srážko-odtoková charakteristika dílčího povodí
I.1.5. Oblasti s urychleným odtokem srážkových vod a nedostatečnou mírou akumulace vody
I.1.6. Vodní eroze a splaveninový režim
I.1.7. Geomorfologické poměry
I.1.8. Geologické poměry
I.1.9. Hydrogeologické poměry

I.1.10. Pedologické poměry
I.1.11. Lesní poměry a lesní hospodářství
I.1.12. Demografické a socioekonomické informace
I.1.13. Hospodářské poměry
I.1.14. Využití ploch v dílčím povodí
I.2. Vodohospodářské charakteristiky
I.2.1. Povrchové vody
I.2.2. Podzemní vody
I.2.3. Chráněné oblasti vázané na vodní prostředí
II. Užívání vod a dopady lidské činnosti na stav vod
II.1. Povrchové vody
II.1.1. Užívání povrchových vod
II.1.2. Identifikace významných vlivů
II.1.3. Trendy v užívání vod do roku 2033
II.1.4. Zhodnocení očekávaných dopadů dlouhodobých scénářů klimatické změny
II.2. Podzemní vody
II.2.1. Užívání podzemních vod
II.2.2. Identifikace významných vlivů
II.2.3. Rizikovost útvarů podzemních vod
II.2.4. Trendy v užívání vod do roku 2033
II.2.5. Zhodnocení očekávaných dopadů dlouhodobých scénářů klimatické změny
III. Monitoring a hodnocení stavu
III.1. Informace o monitoringu pro účely zjišťování a hodnocení stavu vod a stavu chráněných oblastí s vazbou na vodní prostředí
III.1.1. Monitoring povrchových vod
III.1.2. Monitoring podzemních vod
III.1.3. Monitoring chráněných oblastí vázaných na vodní prostředí
III.2. Hodnocení stavu
III.2.1. Povrchové vody
III.2.2. Podzemní vody
III.2.3. Chráněné oblasti vázané na vodní prostředí
III.3. Zhodnocení dopadů lidské činnosti na stav vodních útvarů
III.4. Odhad stavu k roku 2027
III.4.1. Povrchové vody
III.4.2. Podzemní vody
III.4.3. Chráněné oblasti vázané na vodní prostředí
III.5. Odhady úrovně spolehlivosti a přesnosti výsledků hodnocení
III.5.1. Povrchové vody
III.5.2. Podzemní vody
III.5.3. Chráněné oblasti vázané na vodní prostředí
IV. Cíle pro povrchové vody, podzemní vody a chráněné oblasti vázané na vodní prostředí
IV.1. Stanovené cíle
IV.1.1. Cíle pro ochranu a zlepšování stavu povrchových vod, podzemních vod a vodních ekosystémů
IV.1.2. Cíle pro hospodaření s povrchovými a podzemními vodami a udržitelné užívání těchto vod pro zajištění vodohospodářských služeb
IV.1.3. Cíle pro zlepšování vodních poměrů a ochranu ekologické stability
IV.2. Návrh zvláštních a méně přísných cílů
IV.2.1. Prodloužení lhůt (dle čl. 4 odst. 4 RSV)
IV.2.2. Méně přísné cíle (dle čl. 4 odst. 5 RSV)
IV.2.3. Dočasné zhoršení stavu (dle čl. 4 odst. 6 RSV)
IV.2.4. Nové změny fyzikálních poměrů (dle čl. 4 odst. 7 RSV)
V. Hydrologické extrémy
V.1. Povodně
V.1.1. Úvod
V.1.2. Historické povodně a území rozlivů povodní
V.1.3. Ochrana před povodněmi
V.1.4. Přístup k řešení povodňové ochrany v oblastech s významným povodňovým rizikem
V.1.5. Přístup k řešení povodňové ochrany mimo oblastí s významným povodňovým rizikem
V.1.6. Přívalové povodně
V.2. Sucho

V.2.1. Úvod
V.2.2. Historická období sucha a jejich důsledky
V.2.3. Nebezpečí výskytu období sucha a nedostatku vody
V.2.4. Území ohrožená hydrologickým suchem
V.2.5. Cíle pro snížení nepříznivých dopadů hydrologického sucha
VI. Opatření k dosažení cílů
VI.1. Základní opatření
VI.1.1. Opatření potřebná k provádění právních předpisů EU v oblasti ochrany vod
VI.1.2. Opatření k aplikaci principu „znečišťovatel platí
VI.1.3. Opatření pro vody užívané nebo uvažované pro odběr vody pro lidskou spotřebu
VI.1.4. Opatření ke zlepšení jakosti vod využívaných ke koupání
VI.1.5. Opatření pro omezování odběrů a vzdouvání vod a k zajištění dobrého kvantitativního stavu podzemních vod
VI.1.6. Opatření k regulaci umělých infiltrací nebo doplňování podzemních vod
VI.1.7. Opatření na znečištění z bodových zdrojů
VI.1.8. Opatření na znečištění z plošných zdrojů
VI.1.9. Opatření k zamezení přímého vypouštění do podzemních vod
VI.1.10. Opatření na znečištění z prioritních látek a prioritních nebezpečných látek
VI.1.11. Opatření k prevenci a snížení dopadů případů havarijního znečištění
VI.1.12. Opatření na morfologické vlivy
VI.1.13. Opatření přijatá k zabránění vzrůstu znečištění mořských vod
VI.1.14. Opatření prováděná v souvislosti s přeshraničním znečištěním
VI.1.15. Opatření na zlepšování vodních poměrů a ochrana ekologické stability krajiny
VI.1.16. Opatření na hospodaření s vodami a udržitelné užívání vody pro zajištění vodohospodářských služeb
VI.1.17. Opatření ke snížení nepříznivých účinků povodní v OsVPR
VI.1.18. Opatření ke snížení nepříznivých účinků povodní mimo OsVPR
VI.1.19. Opatření ke snížení nepříznivých účinků sucha
VI.1.20. Opatření ke zlepšení stavu chráněných území vymezených pro ochranu stanovišť a druhů
VI.2. Doplňková a dodatečná opatření
VI.3. Souhrnné náklady na opatření
VI.4. Opatření s celostátní působností (listy opatření typu C)
VII. Ekonomické údaje
VII.1. Hospodářský význam užívání vod
VII.1.1. Platby k úhradě správy vodních toků a správy povodí
VII.1.2. Poplatky za odebrané množství podzemní vody
VII.1.3. Poplatky za vypouštění odpadních vod do vod povrchových (z objemu vypouštěných odpadních vod)
VII.1.4. Poplatky za znečištění vypouštěných odpadních vod
VII.1.5. Vodné a stočné za dodávku pitné vody a odvádění a čištění odpadních vod
VIII. Doplňující údaje
VIII.1. Seznam dalších podrobnějších programů a plánů s vodohospodářskou tématikou
VIII.2. Souhrn opatření uskutečněných pro informování veřejnosti a konzultací, jejich výsledků a změn, které byly v jejich důsledku provedeny v PDP
VIII.3. Seznam příslušných orgánů a popis administrativní koordinace prací na zpracování PDP
VIII.4. Kontaktní místa a postupy pro získání základní dokumentace a informací o povoleních nakládání s vodami a o aktuálních výsledcích zjišťování a hodnocení stavu vod
IX. Seznam tabulek
X. Seznam map

Přílohou Plánu dílčích povodí je Dokumentace oblastí s významným povodňovým rizikem v dílčím povodí.

B.3. CHARAKTER

Užívání vod obecně představuje antropogenní faktor, jenž má větší či menší vliv na stav vod. Účelem plánu dílčího povodí je identifikovat tyto vlivy, posoudit jejich významnost

na stav a navrhnout vhodná opatření k eliminaci nepříznivých vlivů tak, aby se docílilo rovnováhy mezi environmentálními požadavky (udržení nebo dosažení dobrého stavu) a přínosy, které užívání vod umožňuje.

Užívání povrchových vod můžeme dělit podle typu ovlivnění na užívání ovlivňující kvantitu (odběry, převody, akumulace), kvantitu i jakost (bodové zdroje znečištění) a pouze jakost (plošné zdroje znečištění).

Plánování v oblasti vod je soustavná koncepční činnost, kterou zajišťuje stát s cílem vymezit a vzájemně harmonizovat následující veřejné zájmy:

- ochrana vod jako složky životního prostředí;
- snížení nepříznivých účinků povodní a sucha a
- udržitelné užívání vodních zdrojů, zejména pro účely zásobování pitnou vodou.

Plány povodí se zpracovávají ve třech úrovních pro:

I. mezinárodní oblasti povodí - tzv. mezinárodní plány povodí

Ministerstvo životního prostředí a Ministerstvo zemědělství spolupracují v rámci mezinárodních komisí na zpracování mezinárodních plánů povodí a mezinárodních plánů pro zvládání povodňových rizik nebo souboru plánů pro zvládání povodňových rizik koordinovaných na úrovni mezinárodní oblasti povodí. Podle článku 13.2 Rámcové směrnice zabezpečují členské státy, které sdílejí konkrétní mezinárodní povodí, zpracování jednoho mezinárodního plánu. Česká republika se v rámci aktivit Mezinárodní komise pro ochranu Labe, Mezinárodní komise pro ochranu Odry před znečištěním a Mezinárodní komise pro ochranu Dunaje aktivně podílí na zpracování společných mezinárodních částí 3 plánů: Plán Mezinárodní oblasti povodí Labe, Plán Mezinárodní oblasti povodí Odry a Plán Mezinárodní oblasti povodí Dunaje.

II. části mezinárodních oblastí povodí na území České republiky - tzv. národní plány povodí Labe, Odry a Dunaje

Národní plány povodí pořizuje Ministerstvo zemědělství a Ministerstvo životního prostředí ve spolupráci s příslušnými správci povodí a místně příslušnými krajskými úřady. Tyto plány schvaluje vláda. Národní plány povodí stanoví cíle:

- pro ochranu a zlepšování stavu povrchových a podzemních vod a vodních ekosystémů,
- ke snížení nepříznivých účinků povodní a sucha,
- pro hospodaření s povrchovými a podzemními vodami a udržitelné užívání těchto vod pro zajištění vodohospodářských služeb a,
- pro zlepšování vodních poměrů a pro ochranu ekologické stability krajiny.

Dále obsahují souhrny programů opatření k dosažení uvedených cílů a stanoví strategii jejich financování.

III. dílčí povodí

Plány dílčích povodí jsou aktualizací plánů oblastí povodí, zpracovávají se však celkem pro deset dílčích povodí. Z původních oblastí povodí byla vyčleněna dvě dílčí povodí, a to dílčí povodí Lužické Nisy a ostatních přítoků Odry a dílčí povodí ostatních přítoků Dunaje.

Plány dílčích povodí pořizují správci povodí podle své působnosti ve spolupráci s příslušnými krajskými úřady a ve spolupráci s ústředními vodoprávními úřady. Plány dílčích povodí schvalují podle své územní působnosti kraje.

Plány dílčích povodí stanoví návrhy programů opatření, které jsou nutné k dosažení cílů pro dané dílčí povodí na základě zjištěného stavu povrchových a podzemních vod, hodnocení povodňových rizik, potřeb užívání vodních zdrojů, a časový plán jejich uskutečnění. Jednotlivá dílčí povodí jsou (tučně jsou zvýrazněna 4 řešená DP):

dílčí povodí Horního a středního Labe; **dílčí povodí Horní Vltavy**; **dílčí povodí Dolní Vltavy**; **dílčí povodí Berounky**; dílčí povodí Ohře, Dolního Labe a ostatních přítoků Labe; dílčí povodí Horní Odry; dílčí povodí Lužické Nisy a ostatních přítoků Odry; dílčí povodí Moravy a přítoků Váhu, dílčí povodí Dyje a **dílčí povodí ostatních přítoků Dunaje**.

B.4. ZDŮVODNĚNÍ POTŘEBY POŘÍZENÍ

Plánování v oblasti vod je soustavná koncepční činnost, jejímž cílem je vymezit a vzájemně harmonizovat veřejné zájmy v oblastech ochrany vod jako složky životního prostředí, trvale udržitelného užívání vodních zdrojů a hospodaření s vodami pro zajištění požadavků na vodohospodářské služby, zejména pro zásobování pitnou vodou a konečně ochrany před povodněmi a dalšími škodlivými účinky vod.

Pořízení plánů dílčích povodí je zákonnou povinností. Podle § 24 a § 25 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s čl. 13 odst. 7 směrnice 2000/60/ES (směrnice Evropského parlamentu a Rady, ustavující rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky; dále jen „Rámcová směrnice“) se plány povodí přezkoumávají a aktualizují v šestiletém cyklu. Cílem směrnice je dosáhnout dobrého stavu všech vodních útvarů v členských státech EU a přidružených státech. V oblasti ochrany před povodněmi určuje společný postup členských států Evropské unie Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/60/ES o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik ze dne 23. října 2007, která nabyla účinnosti dne 26. listopadu 2007 (dále „Povodňová směrnice“).

Plány dílčích povodí platné pro III. plánovací cyklus pozbývají platnosti v roce 2027 a pro navazující období musí být pro období 2027–2033 pořízeny plány nové. Části mezinárodních oblastí na území české republiky a dílčí povodí, pro které se jednotlivé národní plány a plány dílčích povodí zpracovávají, jsou definovány vyhláškou č. 393/2010 Sb., o oblastech povodí.

Věcná potřeba aktualizace vyplývá z výsledků hodnocení stavu vodních útvarů provedeného v rámci přípravných prací IV. plánovacího cyklu. Cíle stanovené pro III. cyklus nebyly u významné části útvarů povrchových a podzemních vod dosaženy, u řady útvarů přetrvává riziko nedosažení dobrého stavu a mění se rovněž tlaky působící na vodní prostředí – zejména projevy změny klimatu, hydrologické extrémy a plošné znečištění. Aktualizace umožňuje na tyto skutečnosti reagovat úpravou cílů, revizí výjimek podle čl. 4 Rámcové směrnice a novým návrhem programů opatření.

B.5. ZÁKLADNÍ PRINCIPY A POSTUPY (ETAPY) ŘEŠENÍ

Proces plánování v oblasti vod na národní úrovni náleží do sdílené působnosti Ministerstva zemědělství a Ministerstva životního prostředí a na úrovni dílčích povodí jsou pořizovateli správci povodí (státní podniky Povodí) ve spolupráci s krajskými úřady a ústředními vodoprávními úřady.

Komise pro plánování v oblasti vod (KPOV) je poradním orgánem úřadů veřejné správy a dalších institucí pro koordinaci zpracování plánů povodí a plánů pro zvládání povodňových rizik podle ustanovení hlavy IV. zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, pro přípravu třetího plánovacího období. Členy KPOV jsou zástupci ústředních správních úřadů, do jejichž působnosti spadají jednotlivé oblasti mající vztah k plánování v oblasti vod, krajských úřadů, Asociace krajů ČR, správců povodí, LČR, s. p., významných vodohospodářských institucí, Agentury ochrany přírody a krajiny, České inspekce životního prostředí, významných uživatelů vod, nevládních organizací a dalších institucí. KPOV pro plánování v oblasti vod se řídí schváleným statutem, projednává a doporučuje Ministerstvu zemědělství a Ministerstvu životního prostředí postupy a metodiky, pomáhá při konzultacích jednotlivých etap zpracování plánů dílčích povodí, národních plánů povodí a plánů pro zvládání povodňových rizik s dotčenými ústředními správními úřady, s krajskými úřady, se správci povodí, odbornými institucemi a při zveřejňování a zpřístupnění výsledků jednotlivých etap prací uživatelům vody a veřejnosti. Dále Komise pro plánování v oblasti vod napomáhá Ministerstvu životního prostředí a Ministerstvu zemědělství při zpracování mezinárodních plánů povodí a mezinárodních plánů pro zvládání povodňových rizik.

Základní principy a postupy (etapy) řešení v rámci plánovací procesu jednotlivých PDP viz **Tab. 1**. Časový plán a program prací pro zpracovávání plánů povodí je zveřejněný na stránkách ministerstva zemědělství ČR – https://mze.gov.cz/public/portal/mze/voda/planovani-v-oblasti-vod/ramcova-smernice-o-vodach/x4-planovaci-obdobi/zverejnene-informace).

***Tab. 1**. Časový plán a program prací pro zpracování plánů povodí a plánů pro zvládání povodňových rizik pro roky 2027 až 2033 (zdroj: [https: //mze.gov.cz](https://mze.gov.cz), 2026)*

Činnost	Od – do	Hlavní nositel	Spolupracuje
PŘÍPRAVNÉ PRÁCE			
Metodická podpora procesu plánování v oblasti vod (mj. makety plánů povodí, metodiky, stanovení cílů)	**do 31. 12. 2024**	**MZe, MŽP**	**SPP, KÚ**
Aktualizace předběžného vyhodnocení povodňových rizik (§ 16)			
Aktualizace předběžného vyhodnocení povodňových rizik – analýza	do 15. 2. 2023	MŽP	SPP, MZe
Schválení návrhu Aktualizace předběžného vyhodnocení povodňových rizik (v PS KPOV)	15. 2. 2023 – 30. 6. 2023	MŽP	SPP, MZe
Zveřejnění aktualizace předběžného vyhodnocení povodňových rizik k připomínkám veřejnosti	26. 6. 2023 – 26. 7. 2023	MŽP	KÚ, SPP, MZe
Zveřejnění aktualizace předběžného vyhodnocení povodňových rizik	1. 8. 2023 – 31. 8. 2023	MŽP	KÚ, SPP, MZe
Zpracování zprávy pro Evropskou komisi a předání	do 22. 3. 2025	MŽP	MZe
Časový plán a program prací (§ 4)			
Zpracování návrhu časového plánu a programu prací	1. 12. 2023 – 31. 3. 2024	MZe	MŽP, SPP, KÚ
Zveřejnění návrhu časového plánu a programu prací k připomínkám uživatelů vody a veřejnosti (§ 20)	1. 4. 2024 – 30. 9. 2024	MZe	MŽP, SPP, KÚ
Zveřejnění vyhodnocení připomínek a finálního časového plánu a programu prací	1. 10. 2024 – 31. 10. 2024	MZe	MŽP
Analýza všeobecných a vodohospodářských charakteristik (§ 6)	**do 30. 6. 2025**	**SPP**	
Chráněné oblasti			
Aktualizace Registru chráněných oblastí (čl. 6 odst. 3 RSV)	do 31. 12. 2024	MŽP	
Hodnocení CHÚ – oblasti vymezené pro odběr vody určené k lidské spotřebě (čl. 7 RSV)	do 31. 8. 2026	SPP	
Hodnocení CHÚ – koupací vody	do 30. 6. 2025	MŽP	MZe
Hodnocení CHÚ – oblasti vymezené pro ochranu stanovišť nebo druhů	do 31. 3. 2026	MŽP	
Monitoring povrchových a podzemních vod – podklad pro hodnocení stavu vodních útvarů	**31. 3. 2025**	**SPP, ČHMÚ**	**MŽP, MZe**
Zhodnocení dopadů lidské činnosti na stav povrchových a podzemních vod (§ 7)	**30. 6. 2025**	**SPP**	**MŽP, MZe**
Aktualizace map povodňového nebezpečí a povodňových rizik (§ 17)			
Aktualizace map povodňového nebezpečí a povodňových rizik	1. 12. 2023 – 30. 9. 2025	SPP	MŽP
Předání dat do Centrálního datového skladu	do 30. 9. 2025	SPP	MŽP
Zveřejnění aktualizovaných map	do 22. 12. 2025	MŽP	

Zpracování zprávy pro Evropskou komisi a její předání	do 22. 3. 2026	MŽP	
Předběžný přehled významných problémů nakládání s vodami zjištěných v povodí (§ 10)			
Návrh Předběžného přehledu významných problémů nakládání s vodami zjištěných v dílčích povodí	do 30. 6. 2025	SPP	MZe, MŽP, KÚ
Návrh Předběžného přehledu významných problémů nakládání s vodami zjištěných v mezinárodních oblastech povodí na území ČR	1. 7. 2025 – 31. 10. 2025	MZe	MŽP, SPP, KÚ
Zveřejnění Předběžného přehledu významných problémů nakládání s vodami k připomínkám uživatelů vody a veřejnosti (§ 20)	1. 11. 2025 – 30. 4. 2026	MZe	MŽP, SPP, KÚ
Posouzení a řízení rizik částí povodí souvisejících s místy odběru vody určené k lidské spotřebě (Příloha č. 3 bod 4)	**do 31. 8. 2026**	**SPP**	**MZe, MŽP, KÚ**
Zpráva o pokroku při provádění programů opatření čl. 15 odst. 3 RSV	**do 22. 12. 2024**	**MŽP, MZe**	**SPP, KÚ**
NÁVRH PLÁNŮ DÍLČÍCH POVODÍ (PDP) A NÁRODNÍCH PLÁNŮ POVODÍ (NPP)			
Návrh plánů dílčích povodí	**1. 1. 2024 – 31. 8. 2026**		
Návrh národních plánů povodí	**1. 9. 2024 – 31. 8. 2026**		
Hodnocení stavu útvarů povrchových vod za období 2022-2024	1. 4. 2025 – 31. 12. 2025	SPP	
Hodnocení stavu útvarů podzemních vod za období 2019-2024	1. 1. 2025 – 31. 12. 2025	MŽP	
Návrh opatření (§ 17)	1. 9. 2025 – 30. 4. 2026	SPP	KÚ
Účinnost opatření	1. 5. 2026 – 30. 6. 2026	MZe	SPP
Ekonomická analýza užívání vody (§ 11)	1. 6. 2026 – 30. 6. 2026	MZe	
Návrh výjimek, tj. zvláštních cílů ochrany vod (§ 12)	1. 7. 2026 – 31. 8. 2026	MZe	MŽP
Zpracování návrhu OOP s odůvodněním pro NPP a PpZPR	1. 9. 2026 – 30. 9. 2026	MZe	MŽP
Projednání návrhu OOP s odůvodněním pro NPP a PpZPR s dotčenými orgány (§ 172 správního řádu)	1. 10. 2026 – 30. 11. 2026	MZe	MŽP
Zveřejnění návrhu OOP pro NPP a PpZPR s odůvodněním veřejnou vyhláškou (§ 25, 171 a 172 správního řádu)	1. 12. 2026 – 28. 2. 2027	MZe	MŽP
Zpřístupnění návrhů NPP a PDP k připomínkám uživatelů vody a veřejnosti (§ 21)	1. 9. 2026 – 28. 2. 2027	MZe, MŽP, SPP, KÚ	
NÁVRH PLÁNŮ PRO ZVLÁDÁNÍ POVODŇOVÝCH RIZIK (PpZPR)			
Návrhy PpZPR a příprava Dokumentace oblastí s významným povodňovým rizikem (Příloha č. 4)	**do 31. 8. 2026**		
Návrh opatření (§ 19)	1. 9. 2024 – 31. 10. 2025	SPP	MŽP
Posouzení opatření	1. 11. 2025 – 31. 1. 2026	MŽP	
Výsledný návrh opatření	1. 7. 2025 – 30. 4. 2026	MŽP	
Dokumentace oblastí s významným povodňovým rizikem	1. 1. 2026 – 30. 6. 2026	MŽP	SPP

Agregace dat a spolupráce při aktualizaci PpZPR	1. 5. 2026 – 31. 8. 2026	MŽP	
Zpřístupnění návrhů PpZPR k připomínkám uživatelů vody a veřejnosti (§ 21)	1. 9. 2026 – 28. 2. 2027	MŽP, MZe, KÚ, SPP	
PLÁNY POVODÍ A PpZPR			
SEA PDP – přípravné práce (zpracování oznámení koncepce)	1. 1. 2026 – 31. 8. 2026	SPP	
SEA PDP – oznámení koncepce a zjišťovací řízení (§ 10c a 10d zákona o posuzování vlivů na ŽP)	1. 9. 2026 – 30. 11. 2026	SPP, MŽP	
SEA PDP – zpracování vyhodnocení	1. 12. 2026 – 13. 8. 2027	SPP, MŽP	
Vypořádání připomínek dle vodního zákona a správního řádu, úprava návrhů NPP, PDP a PpZPR	1. 3. 2027 – 30. 4. 2027	MZe, MŽP, SPP	
Vnitřní připomínkové řízení MZe a MŽP k NPP a PpZPR a následná úprava NPP a PpZPR	1. 5. 2027 – 31. 5. 2027	MZe, MŽP	
Meziresortní připomínkové řízení k NPP a PpZPR a následná úprava NPP a PpZPR	1. 6. 2027 – 16. 7. 2027	MŽP (za PpZPR), MZe (za NPP)	
SEA PDP – zveřejnění návrhu koncepce včetně vyhodnocení vlivu na ŽP a veřejné projednání (§ 10f zákona o posuzování vlivů na ŽP)	16. 8. 2027 – 15. 11. 2027	SPP, MŽP	
Předložení NPP a PpZPR vládě ČR	16. 11. 2027 – 30. 11. 2027	MŽP (za PpZPR), MZe (za NPP)	
Schválení NPP a PpZPR vládou ČR	do 22. 12. 2027	Vláda ČR	
Vydání OOP pro NPP a PpZPR a zveřejnění NPP a PpZPR	po schválení NPP a PpZPR vládou ČR	MZe, MŽP	
Reporting NPP a PpZPR Evropské komisi podle čl. 15 odst. 1 RSV, respektive čl. 15 PS	1. 1. 2028 – 22. 3. 2028	MŽP	MZe, SPP
SEA PDP – příprava podkladů pro vydání stanoviska k návrhu koncepce a vydání toho stanoviska (§ 10g zákona o posuzování vlivů na ŽP)	1. 12. 2027 – 31. 1. 2028	MŽP	
Schválení PDP příslušnými kraji	do 30. 6. 2028	Kraje	SPP

Vysvětlivky:

§ 4 – 21	není-li uvedeno jinak, ustanovení vyhlášky č. 50/2023 Sb., o plánech povodí a plánech pro zvládání povodňových rizik
ČR	Česká republika
CHÚ	chráněné území
KÚ	krajský úřad
MZe	Ministerstvo zemědělství
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NPP	národní plány povodí
OOP	opatření obecné povahy
PDP	plány dílčích povodí
PpZPR	plány pro zvládání povodňových rizik
PS	Povodňová směrnice (2007/60/ES)
PS KPOV	Pracovní výbor Komise pro plánování v oblasti vod pro implementaci Povodňové směrnice
RSV	Rámcová směrnice o vodách (2000/60/ES)
SEA	strategické posuzování vlivů na životní prostředí
SPP	státní podniky Povodí
ŽP	životní prostředí

B.6. HLAVNÍ CÍLE

Environmentální cíle pro ochranu a zlepšování stavu povrchových vod, podzemních vod a vodních ekosystémů jsou dvou typů – rámcové a konkrétní.

- Rámcové cíle jsou cíle obecné, uplatnitelné na všechny vodní útvary. Konkrétní environmentální cíle pak mají za úkol stanovit lokální podmínky, jejichž plošným splněním dosáhneme globálních rámcových cílů, nebo jsou zaměřeny na snížení konkrétního vlivu či k zajištění ochrany území apod. Jde o seznam měřitelných či jiným způsobem definovaných a vyhodnotitelných cílů, jež jsou národně nebo i nadnárodně stanoveny. Těchto cílů dosahujeme eliminací konkrétních vlivů, způsobených zejména lidskou činností a ovlivňujících stav útvarů povrchových a podzemních vod a chráněných oblastí. Pochopení a správná aplikace principu vliv-stav-dopad jsou nezbytné pro efektivní návrh opatření vedoucích ke splnění cílů.
- Konkrétní cíle pro jednotlivé vodní útvary či chráněné oblasti jsou stanoveny na základě hodnocení stavu a seznamu rámcových cílů. Při stanovení se postupovalo podle priority cílů, od těch nejvyšších, směrem k těm nižším. Pokud byl nadřazený cíl splněn, volil se cíl s nižší prioritou a takto postupně až do jejich vyčerpání. Pokud byly navrženy dva cíle s různými limity, rozhodoval přísnější z nich bez ohledu na to, zda šlo o cíl rámcový či konkrétní. Typickým příkladem je cíl pro chráněnou oblast či nadregionální cíl pro mezinárodní oblast povodí. Cílů stanovených pro jednotlivé územní jednotky bez zaměření na konkrétní vlivy se dosahuje aplikací opatření nejen v samotné územní jednotce, ale v celých povodích nad ní, a to i v případě, že výše položené územní jednotky mají své cíle splněny.

Národní cíle jsou stanoveny na národní úrovni, které stanoví cíle pro:

- ochranu a zlepšování stavu povrchových a podzemních vod a vodních ekosystémů ke snížení nepříznivých účinků povodní a sucha;
- pro hospodaření s povrchovými a podzemními vodami a udržitelné užívání těchto vod pro zajištění vodohospodářských služeb;
- pro zlepšování vodních poměrů a pro ochranu ekologické stability krajiny.

Základními podklady k vymezení rámcových a následně konkrétních environmentálních cílů jsou:

- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, ustavující rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky (tzv. Rámcová směrnice), článek IV.
- Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách, a o změně některých zákonů (vodní zákon).
- Vyhláška č. 50/2023 Sb., o plánech povodí a plánech pro zvládání povodňových rizik.
- Vyhláška č. 49/2011 Sb., o vymezení útvarů povrchových vod.
- Vyhláška č. 5/2011 Sb., o vymezení hydrogeologických rajónů a útvarů podzemních vod.
- Vyhláška č. 98/2011 Sb., o způsobu hodnocení stavu útvarů povrchových vod, způsobu hodnocení ekologického potenciálu silně ovlivněných a umělých útvarů povrchových vod a náležitostech programů zjišťování a hodnocení stavu povrchových vod.
- Mezinárodní plány povodí a národní strategie v oblasti vodního hospodářství a ochrany životního prostředí

Cíli ochrany povrchových vod jako složky životního prostředí jsou:

1. zamezení zhoršení stavu všech útvarů těchto vod, včetně vodních útvarů ležících v téže mezinárodní oblasti povodí,

2. zajištění ochrany, zlepšení stavu a obnova všech útvarů těchto vod a dosažení jejich dobrého stavu, s výjimkou útvarů uvedených v bodu 3,
3. zajištění ochrany, zlepšení stavu všech umělých a silně ovlivněných vodních útvarů a dosažení jejich dobrého ekologického potenciálu a dobrého chemického stavu,
4. snížení jejich znečištění prioritními látkami a zastavení nebo postupné odstraňování emisí, vypouštění a úniků prioritních nebezpečných látek.

Cíli ochrany podzemních vod jako složky životního prostředí jsou:

1. zamezení nebo omezení vstupů nebezpečných závadných, zvlášť nebezpečných závadných a jiných závadných látek do těchto vod a zamezení zhoršení stavu všech útvarů těchto vod,
2. zajištění ochrany, zlepšení stavu a obnova všech útvarů těchto vod a zajištění vyváženého stavu mezi odběry podzemní vody a jejím doplňováním, s cílem dosáhnout dobrého stavu těchto vod,
3. odvrácení jakéhokoliv významného a trvajícího vzestupného trendu koncentrace nebezpečných závadných, zvlášť nebezpečných závadných a jiných závadných látek jako důsledku dopadů lidské činnosti, za účelem účinného snížení znečištění těchto vod.

Enviromentálními cíli ochrany pro chráněné oblasti vázané na vodní prostředí jsou:

1. zajištění dosažení cílů ochrany chráněných oblastí vázaných na vodní prostředí, zejména evropsky významných lokalit (EVL) vymezených pro ochranu stanovišť a druhů se vztahem k vodám,
2. stanovení environmentálních cílů pro jednotlivé předměty ochrany (stanoviště/druhy) podle příslušné metodiky a jejich pravidelné vyhodnocování na základě monitoringu nebo využitím existujících dat,
3. porovnání aktuálního stavu vybraných složek vodního prostředí s environmentálními cíli předmětů ochrany a následné vyhodnocení stavu předmětu/předmětů ochrany i chráněné oblasti jako celku,
4. v případě, že je chráněná oblast nebo její část zároveň vymezena jako vodní útvar, posouzení cílů vodního útvaru i chráněné oblasti a uplatnění nejpřísnějšího z nich.

Cíli pro hospodaření s povrchovými a podzemními vodami a udržitelné užívání těchto vod pro zajištění vodohospodářských služeb jsou:

1. ochrana a užívání vodních zdrojů s ohledem na očekávané dopady klimatické změny,
2. stanovení a zajištění požadované míry zabezpečení vodních zdrojů pro spolehlivé poskytování vodohospodářských služeb,
3. zvyšování dostupnosti a kvality vodohospodářských služeb, zejména rozšiřováním napojení obyvatel na vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu,
4. snižování zatížení kanalizačních systémů a recipientů, zejména omezováním množství srážkových vod odváděných jednotnou i oddílnou kanalizací.

Cíli pro zlepšování vodních poměrů a ochranu ekologické stability jsou:

1. zlepšování vodního režimu krajiny se zaměřením na zvýšení retence a akumulace vody v území,
2. podpora přírodě blízkých opatření a revitalizací vodních toků a niv pro obnovu přirozených hydromorfologických funkcí,

3. omezování negativních zásahů do přirozených odtokových poměrů a podpora opatření vedoucích ke zpomalení odtoku,
4. ochrana a posilování ekologické stability krajiny, zejména zachováním a obnovou funkčních vazeb vodních a na vodu vázaných ekosystémů.

Cíli ke snížení nepříznivých účinků povodní a sucha jsou:

1. snižování povodňových rizik a omezování škod způsobovaných povodněmi, zejména prostřednictvím preventivních a ochranných opatření,
2. zvyšování schopnosti krajiny zadržovat vodu a snižování rychlosti odtoku jako podpory přirozené protipovodňové ochrany,
3. zvyšování odolnosti území vůči suchu, zejména podporou retence, akumulace a účelného hospodaření s vodními zdroji,
4. posilování adaptačních opatření na dopady klimatické změny v oblasti povodní a sucha.

Opatření jsou řešena ve třech úrovních podrobnosti označené jako A, B a C.

Opatření typu A představují návrhy konkrétních činností za účelem redukce či eliminace významného vlivu na vodní prostředí. V plánech povodí se nejčastěji jedná o opatření na stokových sítích a čistírnách odpadních vod, úpravy vodních toků, odstraňování příčných překážek nebo sanace starých ekologických zátěží. Nositeli těchto opatření jsou samosprávy obcí, měst a krajů, správci toků, případně soukromé subjekty. Efekt tohoto opatření je lokální, v daném vodním útvaru, případně se efekt opatření propaguje směrem po toku. Na rozdíl od dalších obecnějších opatření, opatření typu A předpokládají jejich uskutečnění/zahájení během 4. plánovacího období (2027–2033).

Opatření typu B navrhují obecný postup řešení k redukci nebo eliminaci určitého vlivu. Tento vliv byl identifikován skrze překročený ukazatel hodnocení stavu, ale obvykle není znám konkrétní zdroj tohoto vlivu. Protože je znám vliv na vodní útvar (např. překročený limit P_{celk} způsobující eutrofizaci vodního prostředí), lze navrhnout obecný postup řešení, ale protože není znám konkrétní zdroj, je působnost tohoto opatření na celý vodní útvar. K nalezení zdroje vlivu lze využít provozní nebo průzkumný monitoring, případně provést studie. Opatření typu B může rovněž představovat souhrn postupů a zásad.

Opatření typu C představují opatření celostátní působnosti. Jedná se zejména o změny právních předpisů, vznik strategických dokumentů či databází. Tato opatření upozorňují na mezery v právních předpisech a strategických krocích státu, které nelze řešit opatřením typu A a B. Nositeli těchto opatření jsou nejčastěji ústřední vodoprávní úřady – Ministerstvo zemědělství a Ministerstvo životního prostředí.

Návrh opatření předkládaný ve fázi Oznámení koncepce v jednotlivých dílčích povodích: V Plánu dílčího povodí **Berounky** je navrženo **295 opatření** typu A a B (jejich identifikátor začíná akronymem BER…, viz **Příl. 2**), v PDP **dalších přítoků Dunaje 23 opatření** (DUN…) v dílčím povodí **Dolní Vltavy 228 opatření** (DVL…) a v dílčím povodí **Horní Vltavy** je to **340 opatření** typu A a B (HVL…). Do všech PDP je vedle toho shodně promítnuto **21 opatření celostátních** typu C (ID začíná akronymem CZE…). Souhrnně tedy všechny čtyři oznamované **PDP obsahují 907 opatření pro plnění cílů** (z důvodu opakování opatření typu C ve všech dílčích povodích je v **Příl. 2** uvedeno celkem 970 položek). Podle Katalogového

zařazení většina opatření spočívá v *opatřeních ke zmírnění rizika povodní v oblastech s významným povodňovým rizikem* a *opatřeních na komunálních zdrojích*.

Dále jsou potenciálně důležitá opatření z kategorií Intenzifikace ČOV a *Modernizace kanalizace*, a případně *Renaturace vodního toku* a *Revitalizace vodního toku*. Širší kontext a možné pozitivní dopady na biodiverzitu i stabilitu lesních porostů i celých oblastí mohou mít i *Vodohospodářská opatření v krajině*, lokalizovaná (jako doplňková) zejména v jednotlivých CHOPAV (Brdy, Chebská pánev, Slavkovský les, Šumava, Novohradské hory, Třeboňská pánev).

Podrobnější informace jsou v jednotlivých listech opatření, které jsou součástí jednotlivých Plánů dílčích povodí. Souhrnný přehled opatření pro všechny čtyři oznamované koncepce je uveden v **Příl. 2**.

B.7. MÍRA, V JAKÉ KONCEPCE STANOVÍ RÁMEC PRO ZÁMĚRY A JINÉ ČINNOSTI, VZHLEDEM K JEJICH UMÍSTĚNÍ, POVAZE, VELIKOSTI, PROVOZNÍM PODMÍNKÁM, POŽADAVKŮM NA PŘÍRODNÍ ZDROJE APOD.

Míra, v jaké plány dílčích povodí Berounky, Horní Vltavy, Dolní Vltavy a ostatních přítoků Dunaje stanovují rámec pro záměry a jiné činnosti vzhledem k jejich umístění, povaze, velikosti, provozním podmínkám a požadavkům na přírodní zdroje, je následující.

Všechny čtyři oznamované koncepce jsou podkladem pro:

- Ministerstvo zemědělství a Ministerstvo životního prostředí, která zajišťují plánování a usměrňování aktivit v oblasti vodního hospodářství v dílčích povodích, včetně alokace prostředků na zvolená opatření a vytváření právního, ekonomického a správního prostředí podporujícího činnost v oblasti vodního hospodářství;
- krajské samosprávy, které plány dílčích povodí projednávají a schvalují;
- města a obce;
- správce povodí a správce vodních toků.

Koncepce jsou mimo jiné podkladem pro výkon veřejné správy, zejména pro územní plánování a pro vodoprávní řízení.

Plány dílčích povodí stanovují návrhy programů opatření nutných k dosažení cílů pro dané dílčí povodí na základě zjištěného stavu povrchových a podzemních vod, hodnocení povodňových rizik a potřeb užívání vodních zdrojů, a časový plán jejich uskutečnění. Vybraná opatření jsou často strategického a organizačního charakteru; míra, v jaké koncepce stanoví rámec pro záměry a jiné činnosti, je proto obecnějšího charakteru. U části opatření ke stanovení rámce vůbec nedochází, protože jde o čistě organizační opatření; existují však i opatření, u kterých je míra, v jaké PDP stanoví rámec pro záměry a jiné činnosti, silná a zřejmá.

Organizační a managementová opatření

U managementových opatření, jako je průzkumný monitoring, úprava provozního monitoringu, zpracování koncepcí odtokových poměrů, studií odkanalizování a čištění odpadních vod, revizí povolení k nakládání s vodami nebo osvětových a informačních aktivit, jde především o **organizační a systémová opatření**. V **Příl. 2** se jedná mj. o většinu opatření typu C (tj. opatření celostátní, založená v Národním plánu povodí). U nich zpravidla nelze určit míru, v jaké stanoví rámec pro záměry a jiné činnosti vzhledem k jejich umístění, povaze, velikosti, provozním podmínkám a požadavkům na přírodní zdroje. Tato opatření nezakládají podmínky pro povolování konkrétních záměrů.

Opatření technické povahy

Plány dílčích povodí však navrhují k realizaci také opatření technické povahy, například výstavbu a intenzifikaci čistíren odpadních vod, výstavbu a modernizaci kanalizací, odstranění volných výustí, úpravy odlehčovacích komor, obnovu a výstavbu malých vodních nádrží, revitalizace a renaturace vodních toků, zprůchodnění migračních překážek a protipovodňová opatření.

Konkrétněji se jedná například o následující skupiny opatření (jejich kódování platí stejné pro všechna řešená dílčí povodí – BER/DUN/DVL/HVL):

40701… Výstavba nebo rekonstrukce kanalizace zakončené ČOV (tj. v jednotlivých PDP ID BER40701…, DUN40701…, DVL40701…, HVL40701…)

Opatření představují skupinu převážně lokálních vodohospodářských opatření v konkrétních obcích nebo jejich částech, kde dosud chybí veřejná kanalizace, případně je nutné stávající systém dostavět, rekonstruovat nebo doplnit o centrální čistírnu odpadních vod. Společným cílem je snížit znečištění z komunálních zdrojů, zejména od obyvatel dosud nepřipojených ke kanalizaci (definující rámec v podobě lokalizace, provozních podmínek či požadavků na přírodní zdroje, zejména záboru území). Opatření byla navržena pro dílčí povodí BER, DVL a HVL.

40702… Výstavba, intenzifikace nebo modernizace ČOV

V tomto případě nejde primárně o výstavbu zcela nových kanalizačních systémů, ale zejména o intenzifikaci stávajících ČOV, tedy zlepšení jejich technického stavu, kapacity a účinnosti čištění (definující rámec zejména ve vazbě na provozní podmínky). Opatření byla navržena pro BER, DVL a HVL.

41201… Opatření na morfologické vlivy

Klíčovým typem opatření je revitalizace vodních toků. Cílem opatření je aktivní navrácení koryt vodních toků a niv do přírodě blízkého stavu, obnovení přirozených funkcí krajiny, navrácení biologických společenstev do přírodě blízkého stavu a zvýšení biodiverzity, přímé zlepšení hydromorfologických podmínek, zvýšení krajinotvorné a estetické funkce, zvýšení rekreačního potenciálu území, diverzifikace hloubky vody při běžných a nízkých průtocích (tůně a mělčiny), obnova migrační prostupnosti, zlepšení kvality vody a obnova samočisticí schopnosti, zpomalení odtoku za běžných i povodňových průtoků a přirozená retence po-

vodňových vod v údolní nivě, zvýšení zásob mělké podzemní vody a retence vody v území. Opatření z této skupiny byla navržena pro všechna dílčí povodí.

41500, 41501… Opatření na zlepšování vodních poměrů a ochrana ekologické stability krajiny

Opatření spadají do katalogové skupiny „Vodohospodářská opatření v krajině“. Jedná se převážně o doplňková opatření lokálního charakteru, zaměřená na obnovu zaniklých vodních nádrží, výstavbu nových malých vodních nádrží, případně na širší přírodě blízká opatření v povodí (definující rámec v podobě lokalizace, provozních podmínek či požadavků na přírodní zdroje, zejména záboru území). Opatření byla navržena pro BER, DVL a HVL.

41700… a 41800… Opatření ke snížení nepříznivých účinků povodní

Tato opatření slouží pro plnění cílů Směrnice evropského parlamentu a Rady 2007/60/ES o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik. Opatření 41700… jsou součástí Dokumentace oblastí s významným povodňovým rizikem (DOsVPR), které jsou součástí Plánů dílčích povodí a jsou hlavním podkladem pro sestavení Plánu pro zvládání povodňových rizik. Plány pro zvládání povodňových rizik jsou zaměřeny na prevenci, ochranu a připravenost. Navrhují opatření pro omezení ztrát na lidských životech a škod na lidském zdraví, životním prostředí, kulturním dědictví a ekonomické činnosti. Opatření byla navržena v rámci PDP pro BER, DVL a HVL. Obecně se rozlišují podle aspektu do 5 podskupin, z nichž čtyři rámec pro budoucí záměry přímo nestanovují a nemají přímé územní dopady; jsou to **Prevence rizik** (zahrnuje např. modelování a hodnocení povodňového rizika, opatření k odstranění zranitelných objektů a aktivit z ohrožených oblastí), **Připravenost** (např. Předpovědní a výstražná povodňová služba, krizové plány), **Obnova a poučení** (včetně finančních a právních nástrojů pro obnovu po povodni, např. pojištění, ale také úklidové a rekonstrukční práce), resp. **Ostatní** (mj. dokumentace proběhlých povodní). Pátý okruh, **Ochrana před ohrožením** však zahrnuje i opatření jako Ovlivnění průtoků ve vodních tocích, tedy technická opatření k regulaci průtoků (výstavba, úprava nebo odstranění staveb pro zadržování vody), opatření v korytech vodních toků a v záplavovém území (mj. technické úpravy koryt vodních toků a úpravy v záplavových územích, jako je výstavba, úprava nebo odstranění ochranných hrází nebo úpravy profilu koryta vodního toku).

Opatření 41800… jsou navržena ke snížení nepříznivých účinků povodní mimo oblasti s významným povodňovým rizikem, jinak se jedná o obdobu předchozího typu opatření. Člení na dvě podskupiny, a to jednak na **preventivní opatření** (která zpravidla nemají přímé územní dopady) a dále na **technická opatření** na ochranu území před povodněmi, která jsou obdobou typu popsaného výše u skupiny 41700… Patří sem mj. výstavba suchých nádrží (poldrů), úprava koryt vodních toků v zastavěných územích obcí, protipovodňová opatření s retencí, protipovodňová opatření podél vodních toků, obnova, odbahnění a rekonstrukce rybníků a výstavba vodních nádrží.

41900… Opatření ke snížení nepříznivých účinků sucha

V tomto případě se jedná o opatření, která řeší identifikované významné problémy nakládání s vodami z okruhu snížení nepříznivých účinků sucha a potenciálního nedostatku vody.

Tato skupina opatření řeší vedle zvyšování retenční schopnosti krajiny či snižování eroze a plošného odtoku vody také územní ochranu lokalit morfologicky, geologicky a hydrologicky vhodných k akumulaci povrchových vod. Opatření v rámci této skupiny jsou navržena výhradně v Plánu dílčího povodí Berounky, kde mají řešit nedostatek vody v povodích Rakovnického a Kolešovického potoka, a to sice výstavbou dvou vodních děl Senomaty a Šanov a převodem vody z Ohře (přivaděč z VN Nechranice) – blíže viz **kap. D**.

Přehled všech navržených opatření k dosažení cílů (typu A, B i C) ve všech čtyřech řešených dílčích povodích je podán v **Příl. 2.** Podrobnější informace o konkrétních opatřeních jsou pak uvedeny v jednotlivých listech Opatření, na jejichž základě následně proběhne i vyhodnocení SEA.

Souhrn

Výše podrobněji popsaná typová opatření většinou jednoznačně stanovují rámec pro záměry a jiné činnosti, vzhledem k jejich provozním podmínkám, požadavkům na přírodní zdroje, zejména vstupům jako jsou zábor půdy, množství vody, energie, surovin a materiálů; dále pak nárokují rámec vzhledem k jejich očekávanému umístění, které je vázáno na konkrétní vodní útvar, vodní dílo nebo územní samosprávný celek. Rozsah a podrobnost tohoto rámce se mezi jednotlivými dílčími povodími liší podle skladby navržených programů opatření.

Plány dílčích povodí naopak nestanovují konkrétní technická řešení jednotlivých záměrů, nenahrazují územně plánovací dokumentaci ani povolovací řízení a neurčují závazné parametry staveb. Konkrétní technické a prostorové řešení jednotlivých opatření je předmětem navazující předprojektové a projektové přípravy mimo rámec těchto koncepcí a jednotlivé záměry jsou samostatně posuzovány v příslušných povolovacích a hodnoticích procesech, včetně posuzování vlivů na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb., pokud naplní parametry přílohy č. 1 k tomuto zákonu.

B.8. PŘEHLED UVAŽOVANÝCH VARIANT ŘEŠENÍ

Každá ze čtyř oznamovaných koncepcí – Aktualizace Plánu dílčího povodí Berounky, Aktualizace Plánu dílčího povodí horní Vltavy, Aktualizace Plánu dílčího povodí dolní Vltavy a Aktualizace Plánu dílčího povodí ostatních přítoků Dunaje – je pro období 2027–2033 zpracovávána pouze v jedné aktivní variantě. Variantní řešení ve smyslu zákona č. 100/2001 Sb. tedy není uvažováno u žádné z nich; žádný ze čtyř plánů není zpracován ve srovnávaných variantách, ze kterých by se při schvalování vybíralo. Ve vyhodnocení SEA proto bude efekt provádění každé z koncepcí porovnáván pouze s tzv. nulovou variantou, tj. s prolongací současného trendu vývoje stavu jednotlivých složek životního prostředí bez provedení koncepce. Dílčí úpravy návrhových částí spočívající v doplnění nebo vypuštění jednotlivých opatření v průběhu pořizování za variantní řešení považovat nelze.

Zpracovatel oznámení SEA v rámci komunikace se zpracovatelem předmětných koncepcí **Plánu dílčího povodí Horní Vltavy, Plánu dílčího povodí Berounky, Plánu dílčího povodí Dolní Vltavy a Plánu dílčího povodí ostatních přítoků Dunaje** neobdržel informaci ani podklad, který by naznačoval, že bylo uvažováno s jinou než předkládanou variantou plánu.

Uvedené konstatování se vztahuje shodně ke všem čtyřem oznamovaným koncepcím. Požadavek na zpracování další varianty návrhu některé z koncepcí nebo její části může vzejít ze závěru zjišťovacího řízení podle § 10d zákona nebo z průběžných výstupů vyhodnocení SEA; v takovém případě bude do návrhu příslušné koncepce promítnut v rámci jejího dalšího pořizování.

B.9. VZTAH K JINÝM KONCEPCÍM A MOŽNOST KUMULACE VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ S JINÝMI ZÁMĚRY

B.9.1 VZTAH K PROVÁZANÝM STRATEGICKÝM DOKUMENTŮM

Cíle, navrhované v rámci Aktualizace plánů dílčích povodí Horní Vltavy, Berounky, Dolní Vltavy a ostatních přítoků Dunaje pro období 2027–2033 odpovídají cílům vybraných strategických a programových dokumentů. Při zpracování uvedených koncepcí byly respektovány všechny dostupné relevantní dokumenty na úrovni EU. Strategie má vztah také k dalším dokumentům, zpracovaným na mezinárodní úrovni zejména, Agenda 2030 (OSN) pro udržitelný rozvoj, která stanovuje Cíle udržitelného rozvoje do roku 2030.

Následující přehled uvádí vztah předkládaných koncepcí vůči jiným koncepcím přijatým na nadnárodní, národní a regionální úrovni, které se vztahují k zájmovému území a k předmětu řešení koncepcí, a způsob zapracování cílů ochrany životního prostředí v rámci řešených koncepcí. Míra vztahu je vyjádřena čtyřstupňovou hodnoticí stupnicí a slovním komentářem (0 = bez vztahu, 1 = slabý vztah, 2 = silný vztah, 3 = velmi silný vztah); relevance je uvedena zvlášť pro každé ze čtyř dílčích povodí, protože zejména dokumenty krajské úrovně se nevztahují ke všem dílčím povodím shodně.

Nadnárodní úroveň

Předmětem následujícího přehledu jsou koncepce a strategické dokumenty. Právní předpisy Evropské unie ani České republiky do něj zařazeny nejsou – soulad s nimi je pro pořizované koncepce závaznou podmínkou, nikoli otázkou míry vztahu. Legislativní rámec plánování v oblasti vod je popsán v **kap. B.2**, opatření potřebná k provádění právních předpisů EU v oblasti ochrany vod jsou samostatně řešena v **kap. VI.1.1** jednotlivých plánů dílčích povodí.

Tab. 2. *Vztah předkládaných koncepcí vůči jiným koncepcím a strategickým dokumentům přijatým na nadnárodní úrovni (Geo Vision s. r. o., vlastní zpracování, 2026).*

Koncepce / strategický dokument	BER	HVL	DVL	DUN	Komentář – v čem vztah spočívá a čím je dán rozdíl mezi dílčími povodími
Agenda OSN pro udržitelný rozvoj 2030 (přijata 2015, cílový horizont 2030)	1	1	1	1	Shodné u všech čtyř koncepcí. Nepřímý zastřešující rámec – cíl SDG 6 (voda a sanitace) a SDG 15 (ekosystémy) se do PDP promítá pouze zprostředkovaně přes národní strategické dokumenty.
Plán Mezinárodní oblasti povodí Labe (III. cyklus 2021–2027; IV. cyklus 2027–2033 se pořizuje souběžně)	3	3	3	0	BER, HVL a DVL tvoří součást národní části mezinárodní oblasti povodí Labe a jejich cíle i programy opatření jsou s mezinárodním plánem koordinovány prostřednictvím Národního plánu povodí Labe. DUN do povodí Labe nezasahuje – leží celé v úmoří Černého moře.

Koncepce / strategický dokument	BER	HVL	DVL	DUN	Komentář – v čem vztah spočívá a čím je dán rozdíl mezi dílčími povodími
Plán Mezinárodní oblasti povodí Dunaje (III. cyklus 2021–2027; IV. cyklus 2027–2033 se pořizuje souběžně)	0	0	0	3	Zrcadlově k předchozí položce: DUN je jedinou částí zájmového území ležící v mezinárodní oblasti povodí Dunaje; všechny jeho vodní toky odtékají do Německa a Rakouska, takže koordinace cílů i opatření probíhá výhradně přes Národní plán povodí Dunaje.
Zelená dohoda pro Evropu (2019)	1	1	1	1	Shodné u všech čtyř koncepcí. Zastřešující politický rámec bez územní diferenciace; do PDP se promítá nepřímo přes cíle adaptace na změnu klimatu a obnovy ekosystémů.
Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 (2020)	2	2	2	2	Shodné u všech čtyř koncepcí. Silný obsahový průnik u cíle obnovy volně tekoucích úseků řek a u opatření skupin 41201…, 41500… a 41501…; územní rozdíly se projevují až v rozsahu navržených opatření, nikoli v míře vztahu.
Strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu (2021)	2	2	2	2	Shodné u všech čtyř koncepcí. Průnik v tématech zadržení vody v krajině, sucha a povodní; do PDP se promítá přes národní adaptační dokumenty.
Akční plán EU pro nulové znečištění ovzduší, vody a půdy (2021)	2	2	2	1	V BER, HVL a DVL je vztah silný přes cíle snížení znečištění z komunálních a plošných zdrojů (opatření skupin 40700…, 40711…). V DUN je vztah slabší – území je řídce osídlené, bez aglomerací nad 2 000 EO a s minimálním rozsahem zranitelných oblastí (17 katastrálních území oproti 638 v BER, 847 v HVL a 1160 v DVL).

Národní úroveň

Tab. 3. *Vztah předkládaných koncepcí vůči jiným koncepcím a strategickým dokumentům – národní úroveň (Geo Vision s. r. o., vlastní zpracování, 2026).*

Koncepce / strategický dokument	BER	HVL	DVL	DUN	Komentář – v čem vztah spočívá a čím je dán rozdíl mezi dílčími povodími
Národní plán povodí Labe (III. cyklus 2021–2027, schválen vládou ČR usnesením č. 31 ze dne 19. ledna 2022, IV. cyklus pro období 2027–2033 probíhá souběžně)	3	3	3	0	BER, HVL a DVL leží v národní části mezinárodní oblasti povodí Labe; jejich cíle jsou přímo odvozeny z cílů NPP Labe a opatření typu C se do nich promítají shodně. DUN do povodí Labe nezasahuje, proto vztah není žádný.
Národní plán povodí Dunaje (III. cyklus 2021–2027, schválen vládou ČR usnesením č. 31 ze dne 19. ledna 2022, IV. cyklus pro období 2027–2033 probíhá souběžně)	0	0	0	3	Zrcadlově k předchozí položce – DUN je jediným ze čtyř dílčích povodí ležícím v úmoří Černého moře.
Plán pro zvládání povodňových rizik v povodí Labe (III. cyklus 2021–2027, schválen vládou ČR usnesením č. 31 ze dne 19. ledna 2022, IV. cyklus pro období 2027–2033 probíhá souběžně)	3	3	3	0	V BER, HVL a DVL jsou vymezeny oblasti s významným povodňovým rizikem a Dokumentace OsVPR je přílohou příslušných PDP; opatření skupiny 41700… jsou hlavním podkladem pro plán pro zvládání povodňových rizik. V DUN nejsou OsVPR vymezeny a opatření této skupiny zde navržena nejsou.

Koncepce / strategický dokument	BER	HVL	DVL	DUN	Komentář – v čem vztah spočívá a čím je dán rozdíl mezi dílčími povodími
Aktualizace koncepce zprůchodnění říční sítě ČR (2020)	3	3	3	2	V BER, HVL a DVL jsou dotčeny prioritní toky celostátního významu (Vltava, Berounka, Otava, Sázava, Lužnice) a migrační neprostupnost je podle Tab. 11 významným problémem. V DUN jde o krátké úseky toků končící na státní hranici, kde se prioritizace uplatní jen v omezeném rozsahu a kontinuitu je nutné řešit ve spolupráci s Bavorskem a Rakouskem.
Koncepce ochrany před následky sucha na území ČR 2023–2027	3	3	3	2	V BER jsou navržena jediná opatření skupiny 41900… (BER41900001–005, řešící deficit v povodí Rakovnického a Kolešovického potoka); v HVL a DVL se problematika promítá do zabezpečenosti vodárenských soustav (Římov, Švihov) a do manipulací na Vltavské kaskádě. V DUN je sucho identifikováno jako významný problém v 10 z 16 útvarů povrchových vod, technická opatření zde ale navržena nejsou.
Plán pro zvládání sucha a stavu nedostatku vody (2024)	2	2	2	1	V BER, HVL a DVL navazují plány na krajské plány pro sucho a na systém HAMR; v DUN nejsou vymezeny bilanční ani hlásné profily, takže operativní řízení podle plánu pro sucho se zde uplatní jen omezeně.
Generel území chráněných pro akumulaci povrchových vod (LAPV, 2020)	2	2	2	0	Vztah je dán počtem a významem lokalit LAPV vymezených v jednotlivých dílčích povodích; v BER 13 lokalit, HVL 8 lokalit, DVL 7 lokalit a DUN 0 lokalit (86 lokalit celkem v ČR).
Politika územního rozvoje ČR (ve znění Změny č. 8, schválené usnesením vlády č. 633/2025 27.8.2025)	1	1	1	1	Vztah je u všech čtyř koncepcí shodný – dokument působí celoplošně a bez územní diferenciace.
Státní politika životního prostředí ČR 2030 s výhledem do 2050	2	2	2	2	Shoda v adaptaci na změnu klimatu a zadržování vody v krajině; vztah je u všech čtyř koncepcí shodný – dokument působí celoplošně a bez územní diferenciace.
Operační program Životní prostředí 2021–2027	3	3	3	3	Úzká provázanost, např. podmíněnost získání podpory z OPŽP splněním cílů PDP. Vztah je u všech čtyř koncepcí shodný – dokument působí celoplošně a bez územní diferenciace.
Politika ochrany klimatu v ČR 2025–2050	1	1	1	1	Jen průnik opatření pro hospodaření v krajině (jinak Politika řeší hlavně snižování emisí). Vztah je u všech čtyř koncepcí shodný – dokument působí celoplošně a bez územní diferenciace.
Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR (2021)	2	2	2	2	Úzká, silná, obousměrná provázanost (řeší hlavně zadržování vody v krajině, boj se suchem a protipovodňová opatření). Vztah je u všech čtyř koncepcí shodný – dokument působí celoplošně a bez územní diferenciace.
Národní akční plán adaptace na změnu klimatu pro období 2026–2030	2	2	2	2	Vztah je silný, NAP dává státním podnikům již konkrétní zadání činností (např. revitalizace nivy Berounky, tůně v Horním povodí Vltavy). Vztah je u všech čtyř koncepcí shodný – dokument působí celoplošně a bez územní diferenciace.

Koncepce / strategický dokument	BER	HVL	DVL	DUN	Komentář – v čem vztah spočívá a čím je dán rozdíl mezi dílčími povodími
Akční plán pro období 2026–2030 (schválen vládou 29.10.2025), nahrazuje dřívější Státní program ochrany přírody a krajiny a respektuje nově schválené priority celostátní Politiky krajiny ČR	2	2	2	2	Silný, průnik v oblastech: podpora říční kontinuity, revitalizace pramenišť a mokřadů, krajinné plánování extravilánu). Vztah je u všech čtyř koncepcí shodný – dokument působí celoplošně a bez územní diferenciace.
Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2026–2050 (schválen vládou 29.10.2025)	2	2	2	2	Silný – přímá integrace ekologických cílů do vodohospodářského plánování. Vztah je u všech čtyř koncepcí shodný – dokument působí celoplošně a bez územní diferenciace.
Koncepce státní lesnické politiky do roku 2035	1	2	1	2	Rozdíl je dán lesnatostí a významem hydrické funkce lesa: DUN 65,3 %, HVL 37,8 %, BER 37,3 % a DVL 26,8 % (Tab. 9). V HVL a DUN jde současně o pramenné horské oblasti s vysokým podílem jehličnanů (83,4 %, resp. 80,5 %) a s nejvyšším podílem ploch narušených polomy (5,5 %, resp. 7,4 %), kde stav lesa přímo ovlivňuje odtokový režim.
Víceletý národní strategický plán pro akvakulturu 2021–2030	1	3	2	0	HVL zahrnuje Třeboňskou a Českobudějovickou rybniční soustavu (Rožmberk, Bezdrev, Horusický, Dvořiště) a eutrofizace vázaná na rybniční hospodaření je zde podle Tab. 11 významným problémem; v DVL je vztah slabší a v BER okrajový. V DUN se produkční rybníkářství prakticky nevyskytuje (15 rybníků o ploše nad 1 ha, žádná významná vodní nádrž).
Koncepce rozvoje venkova 2021–2027	1	1	1	1	Slabý (vazba je založena na principu udržitelného územního rozvoje). Vztah je u všech čtyř koncepcí shodný – dokument působí celoplošně a bez územní diferenciace.
Strategický plán Společné zemědělské politiky 2023–2027	2	2	2	1	V BER, HVL a DVL je plošné znečištění ze zemědělství jedním z hlavních tlaků (638, 847 a 1 160 katastrálních území ve zranitelných oblastech). V DUN je zemědělské hospodaření okrajové – 17 katastrálních území ve zranitelných oblastech, vysoký podíl trvalých travních porostů a erozní smyv u většiny útvarů pod 1,0 t/ha/rok.
Dopravní politika ČR pro období 2021–2027	1	1	1	1	Vztah spočívá v ovlivnění vod ze zimní údržby komunikací (opatření 41003001 ve všech PDP) a v omezení vsakování na zpevněných plochách.

Koncepce / strategický dokument	BER	HVL	DVL	DUN	Komentář – v čem vztah spočívá a čím je dán rozdíl mezi dílčími povodími
Koncepce vodní dopravy pro období 2016–2023 (souběžně je připravována Koncepce vodní dopravy pro léta 2026–2035)	1	1	2	0	V BER je vodní tok Berounka od říčního km 37,0 po přístav Radotín veden podle zákona o vnitrozemské plavbě, jako vodní cesta, byť se na ní komerční vodní doprava fakticky neprovozuje. V DVL je vedena labsko-vltavská vodní cesta (splavný úsek Slapy–Mělník, 91,5 km), jejíž úsek od Třebenic (hráze Slapské přehrady) přes Prahu do Mělníka je zařazen do sítě TEN-T. V HVL jde o úsek Vltavy VD Hněvkovice – Jiráskův jez České Budějovice, součást 240 km dlouhé vltavské vodní cesty (soutok s Labem – České Budějovice, 18 plavebních stupňů), která však vzhledem k nedokončeným plavebním zařízením není souvisle splavná a do sítě TEN-T zařazena není; tomu odpovídá nižší hodnota vztahu v HVL i BER oproti DVL.
Strategický rámec rozvoje péče o zdraví v ČR do roku 2035	1	1	1	1	Vztah je slabý a jednosměrný – plány přispívají k determinantám veřejného zdraví popsaným v kap. C.3.1 (jakost surové a pitné vody, mikrobiální znečištění koupacích vod, sinice, ohrožení povodněmi, dopady sucha na zásobování pitnou vodou). Strategický rámec však cílí na organizaci, dostupnost a financování zdravotní péče; cíle promítnutelné do programů opatření nestanovuje. Vztah je u všech PDP shodný.
Strategie rozvoje cestovního ruchu v ČR 2021–2030	1	2	2	1	Vztah je oboustranný a částečně střetový: jakost vod využívaných ke koupání a eutrofizace nádrží ovlivňují rekreační potenciál, manipulace na vodních dílech se promítají do vodácké a rekreační sezony. Nejsilnější je v HVL (VN Lipno, Třeboňsko, Vltava jako vodácký tok) a v DVL (Orlík, Slapy, Sázava, pražské nábřeží); v BER a DUN jde o lokální rekreační využití bez velkých vodních ploch.
Státní energetická koncepce ČR (2024)	1	2	2	1	Vztah spočívá ve využívání vodní energie a v jeho střetu s cíli PDP: v HVL a DVL jde o Vltavskou kaskádu a s ní spojené hydrologické ovlivnění a migrační neprostupnost (podle Tab. 11 významný problém), v BER a DUN pouze o malé vodní elektrárny. Vztah je proto v HVL a DVL silný, v BER a DUN slabý.
Státní program EVVO na léta 2026–2035	1	1	1	1	Vztah vzdělávání a osvěty k PDP je nepřímý. Vztah je u všech čtyř koncepcí shodný – dokument působí celoplošně a bez územní diferenciace.

Krajská úroveň

U každého kraje se uvádí zejména plán rozvoje vodovodů a kanalizací, zásady územního rozvoje, plán pro zvládání sucha a stavu nedostatku vody, povodňový plán, koncepce ochrany přírody a krajiny a plán odpadového hospodářství. Hodnota je nenulová pouze u dílčích povodí, s nimiž má kraj územní překryv.

Hodnota 0 znamená, že kraj do daného dílčího povodí nezasahuje, případně že do něj zasahuje pouze okrajově podél rozvodnice bez schvalovací působnosti (viz **kap. B.12**).

Tab. 4. *Vztah předkládaných koncepcí vůči jiným koncepcím a strategickým dokumentům – regionální úroveň (Geo Vision s. r. o., vlastní zpracování, 2026).*

Koncepce / strategický dokument	**BER**	**HVL**	**DVL**	**DUN**	**Komentář – v čem vztah spočívá a čím je dán rozdíl mezi dílčími povodími**
HLAVNÍ MĚSTO PRAHA					
Plán rozvoje vodovodů a kanalizací hl. m. Prahy (rok schválení 2004, poslední aktualizace červen 2026)	1	0	3	0	Praha leží z 83 % v DVL (413 km², tj. 5,7 % plochy DVL) a jen okrajově v BER (24 km², 0,3 % plochy BER – povodí Dalejského a Radotínského potoka). Vazba je nejsilnější v DVL, kde se do PDP promítá zásobování z vodárenské soustavy Želivka a odvádění a čištění odpadních vod v pražské aglomeraci (opatření skupin 40701… a 40702…); v BER jde jen o okrajové části městských částí Praha 12 a Praha 16.
Zásady územního rozvoje (aktualizace č. 5, úplné znění účinné od 26.2.2026) / Územní plán hl. m. Prahy (nabývá účinnosti 1.9.2026)	1	0	3	0	Vztah spočívá ve vymezování ploch a koridorů technické infrastruktury a pro protipovodňovou ochranu na Berounce a Vltavě i v promítnutí závaznosti plánu do územně plánovací dokumentace dle § 25 vodního zákona. Rozsah odpovídá plošnému podílu popsanému výše.
STŘEDOČESKÝ KRAJ					
Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Středočeského kraje (rok schválení 2004, poslední aktualizace 06/2026)	3	1	3	0	Kraj tvoří 24 % plochy BER (2 079 km²) a 58 % plochy DVL (4 225 km²), do HVL zasahuje jen 331 km² (3 %) a do DUN vůbec. V BER a DVL je zde soustředěna největší část opatření na komunálních zdrojích (30, resp. 34 dotčených ORP), proto je vztah velmi silný.
Zásady územního rozvoje Středočeského kraje (aktualizace č. 13, úplné znění účinné od května 2026)	3	1	3	0	Nejsilnější vazba v BER a DVL – koridory a plochy pro protipovodňovou ochranu, pro vodárenskou soustavu Želivka a pro suché nádrže; v HVL jde o okrajový přesah na Sedlčansku.
Koncepce ochrany přírody a krajiny Středočeského kraje 2018–2028	2	1	2	0	Vazba přes revitalizace toků, migrační prostupnost a vodohospodářská opatření v krajině (skupiny 41201…, 41500…, 41501…) v CHKO Křivoklátsko, Český kras a Blaník; v HVL pouze okrajově.
PLZEŇSKÝ KRAJ					
Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Plzeňského kraje (rok schválení 2004, poslední aktualizace červen 2026)	3	2	0	2	Kraj tvoří 69 % plochy BER (6 040 km²), 10 % plochy HVL (1 135 km²) a 88 % plochy DUN (459 km²); do DVL nezasahuje. Nejsilnější vazba je v BER, kde je v plzeňské aglomeraci soustředěna většina opatření skupin 40701… a 40702…; v DUN jde o malá sídla pod hranicí povinnosti odkanalizování, vztah je tedy slabší.
Zásady územního rozvoje Plzeňského kraje (aktualizace č. 3, úplné znění účinné od 28.9.2023)	3	2	0	2	Vazba je nejsilnější v BER (koridory protipovodňové ochrany v Plzni a na Litavce a Klabavě, ochrana vodárenských nádrží Nýrsko a Lučina); v HVL a DUN jde o pramenné oblasti s ochranou CHOPAV Šumava.
Koncepce ochrany přírody a krajiny Plzeňského kraje (rok 2004)	2	2	0	2	Shodná míra vztahu v BER, HVL a DUN – ve všech třech jde o území CHKO Šumava a Český les s opatřeními na podporu říční kontinuity a obnovu mokřadů a s výskytem perlorodky říční a raka kamenáče.

Koncepce / strategický dokument	BER	HVL	DVL	DUN	Komentář – v čem vztah spočívá a čím je dán rozdíl mezi dílčími povodími
KARLOVARSKÝ KRAJ					
Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Karlovarského kraje (rok schválení 2005, průběžně aktualizováno)	2	0	0	0	Kraj zasahuje pouze do BER (673 km², tj. 8 % plochy dílčího povodí, povodí Střely a horní Teplé); vazba se týká zásobování z VN Žlutice a Mariánské Lázně a odkanalizování sídel v povodí Střely. Do ostatních tří dílčích povodí kraj nezasahuje.
Zásady územního rozvoje Karlovarského kraje (aktualizace č. 2, úplné znění účinné od 7.5.2026)	2	0	0	0	Vazba se omezuje na část BER – ochrana CHOPAV Chebská pánev a Slavkovský les, ochranná pásma vodárenských nádrží a plochy pro technickou infrastrukturu.
JIHOČESKÝ KRAJ					
Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Jihočeského kraje (rok schválení 2004, poslední aktualizace květen 2026)	0	3	2	2	Kraj tvoří 84 % plochy HVL (9 161 km²), 4 % plochy DVL (288 km²) a 12 % plochy DUN (65 km²); do BER nezasahuje. Nejsilnější vazba je v HVL, kde jde o českobudějovickou aglomeraci, vodárenské nádrže Římov a Husinec a rozsáhlou rybniční soustavu.
Zásady územního rozvoje Jihočeského kraje (aktualizace č. 4b, úplné znění účinné od 9.10.2025)	0	3	2	2	V HVL vazba na koridory protipovodňové ochrany na Malši, Lužnici a Otavě a na vodní cestu Hněvkovice – České Budějovice; v DVL a DUN jde o okrajové části území.
Koncepce ochrany přírody a krajiny Jihočeského kraje (2008)	0	2	1	2	V HVL a DUN silnější vazba přes NP a CHKO Šumava, CHKO Třeboňsko a Blanský les a přes ptačí oblasti vázané na vodní prostředí (Třeboňsko, Českobudějovické rybníky, Řežabinec, Dehtář); v DVL jde jen o okrajový přesah bez velkoplošných chráněných území.
KRAJ VYSOČINA					
Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Kraje Vysočina (rok schválení 2004, poslední aktualizace prosinec 2025)	0	2	3	0	Kraj tvoří 32 % plochy DVL (2 294 km²) a 3 % plochy HVL (318 km²). Nejsilnější vazba je v DVL, kde leží pramenná oblast Sázavy a Želivky a vodárenská soustava Švihov s významem pro zásobování Prahy.
Zásady územního rozvoje Kraje Vysočina (aktualizace č. 9, úplné znění účinné od 5.12.2025)	0	2	3	0	V DVL vazba na ochranu vodárenské nádrže Švihov a na plochy pro zvyšování retence v pramenné oblasti Sázavy; v HVL jde o horní toky přítoků Lužnice.
ÚSTECKÝ KRAJ					
Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Ústeckého kraje (rok schválení 2004, poslední aktualizace červenec 2024)	0	0	2	0	Kraj zasahuje do DVL 46 km² (0,6 % plochy dílčího povodí) v oblasti ústí Vltavy do Labe; do BER zasahuje pouze 1 km² podél rozvodnice a bez schvalovací působnosti (viz kap. B.12), proto je zde hodnota nulová.
Zásady územního rozvoje Ústeckého kraje (aktualizace č. 6, úplné znění účinné od 2.4.2026)	0	0	2	0	Vazba v DVL na dolní úsek Vltavy (ORP Roudnice nad Labem, Louny) a na návaznost na dílčí povodí Ohře, dolního Labe a ostatních přítoků Labe, kam podle kap. E.1 přecházejí vlivy opatření po proudu.

Nadnárodní úroveň: vztah je převážně nepřímý a u všech čtyř dílčích povodí obdobný, protože se cíle nadnárodních dokumentů (Agenda OSN pro udržitelný rozvoj 2030, Zelená dohoda pro Evropu, Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti, Strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu, Akční plán EU pro nulové znečištění) do plánů promítají zprostředkovaně přes navazující národní dokumenty. Územní diferenciaci vnáší pouze příslušnost k mezinárodním oblastem povodí: BER, HVL a DVL jsou provázány s Plánem mezinárodní oblasti povodí Labe, zatímco DUN výhradně s Plánem mezinárodní oblasti povodí Dunaje.

Národní úroveň: vazba je nejsilnější a zahrnuje nejvyšší počet posuzovaných dokumentů. Cíle a opatření plánů přímo navazují na národní plány povodí Labe a Dunaje a na plány pro zvládání povodňových rizik, jsou v souladu s Koncepcí ochrany před následky sucha, s Plánem pro zvládání sucha a stavu nedostatku vody i s celoplošně platnými dokumenty (Politika územního rozvoje ČR, Státní politika životního prostředí, Operační program Životní prostředí, adaptační a klimatické strategie a akční plány). Územní rozdíly se projevují především tam, kde dokument reaguje na konkrétní přírodní nebo hospodářské charakteristiky povodí – např. u koncepce vodní dopravy, kde je vztah dán rozsahem využívaných vodních cest (nejsilnější v DVL díky úseku zařazenému do sítě TEN-T, slabší v HVL a BER, nulový v DUN), u koncepce zprůchodnění říční sítě, u koncepce státní lesnické politiky (rozdíly v lesnatosti dílčích povodí) nebo u národního strategického plánu pro akvakulturu (rybniční soustavy soustředěné v HVL).

Krajská úroveň: vztah je nejvíce diferencovaný podle územního průmětu jednotlivých krajů do dílčích povodí. Posuzováno je celkem sedm krajů (hl. m. Praha, Středočeský, Plzeňský, Karlovarský, Jihočeský, Vysočina a Ústecký), u nichž se hodnotí zejména plán rozvoje vodovodů a kanalizací, zásady územního rozvoje a případně koncepce ochrany přírody a krajiny. Hodnota vztahu je nulová tam, kde kraj do daného dílčího povodí nezasahuje nebo zasahuje jen okrajově bez schvalovací působnosti, a naopak silná až velmi silná tam, kde na území kraje leží podstatná část dílčího povodí – typicky Středočeský kraj v BER a DVL, Plzeňský kraj v BER a Jihočeský kraj v HVL.

Závěr: aktualizované plány dílčích povodí jsou provázány se širokým spektrem koncepcí a strategických dokumentů na všech třech úrovních, přičemž nejsilnější a nejpřímější vazby vykazují na národní úrovni, na nadnárodní úrovni je vztah převážně nepřímý a shodný pro všechna čtyři dílčí povodí a na krajské úrovni je nejvíce diferencovaný podle územního rozsahu jednotlivých krajů v zájmovém území. Žádný z posuzovaných dokumentů není v rozporu s cíli řešených koncepcí; posouzené dokumenty naopak cíle plánů podporují nebo jsou s nimi v koordinačním vztahu.

B.9.2 MOŽNOST KUMULATIVNÍCH A SYNERGICKÝCH VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ S JINÝMI ZÁMĚRY

Implementace návrhů plánů dílčích povodí Berounky, Horní Vltavy, Dolní Vltavy a ostatních přítoků Dunaje nepředstavuje významné riziko z hlediska negativních kumulativních a synergických efektů, zejména z důvodu jejich směřování k zajištění pozitivních vlivů na vodní prostředí a na prostředí vázané na vodní útvary. Při současném stavu rozpracovanosti koncepcí lze konstatovat, že jednotlivá typová opatření budou mít při vhodné prostorové a časové koordinaci převážně pozitivní kumulativní a synergické účinky, interpretováno z pohledu jejich výsledku a přínosu, nikoli fáze jejich realizace. V rámci realizace lze očekávat krátkodobé negativní kumulativní a synergické vlivy typické pro infrastrukturní výstavbu.

Nejvýznamnější pozitivní kumulace a synergie lze očekávat zejména mezi opatřeními ke snížení znečištění z komunálních, průmyslových a plošných zdrojů, opatřeními k ochraně vodních zdrojů, revitalizacemi a renaturacemi vodních toků, obnovou mokřadů a malých vodních nádrží, zajištěním migrační prostupnosti, ochranou chráněných druhů vázaných na vodní prostředí a adaptačními opatřeními na sucho a změnu klimatu. Vzájemné působení opatření je zesíleno hydrologickou provázaností dílčích povodí: opatření realizovaná v dílčím povodí Berounky a Horní Vltavy se projevují i v dílčím povodí Dolní Vltavy, které je jejich recipientem.

Potenciální negativní kumulativní a synergické vlivy budou spojeny především s realizační fází opatření, zejm. se souběhem stavebních prací, zásahů do koryt a břehů, manipulace se sedimenty, sanací kontaminovaných míst, úprav technické infrastruktury a protipovodňových staveb.

Za nástroje minimalizace negativních kumulativních a synergických vlivů lze považovat zejména koordinaci jednotlivých záměrů v rámci povodí, posuzování návaznosti opatření v hydrologických a ekologických souvislostech, přednostní využívání přírodě blízkých řešení, respektování migrační prostupnosti a ekologických funkcí toků, ochranu citlivých období pro vodní a mokřadní organismy, prevenci havarijních úniků a průběžný monitoring účinnosti realizovaných opatření.

Z hlediska spolupůsobení s jinými koncepcemi a záměry lze kumulaci a synergii očekávat zejména ve vztahu k územně plánovací dokumentaci krajů a obcí, k plánům pro zvládání povodňových rizik, k plánům rozvoje vodovodů a kanalizací krajů, ke koncepcím ochrany před následky sucha, k programům zlepšování kvality ovzduší a k opatřením realizovaným v rámci Operačního programu Životní prostředí a Společné zemědělské politiky. Hodnocení kumulativních vlivů, tedy vlivů daných součtem vlivů stejného druhu z různých zdrojů, bude detailně provedeno v rámci vyhodnocení SEA s ohledem na závěr zjišťovacího řízení a stanovený obsah a rozsah vyhodnocení.

B.10. PŘEDPOKLÁDANÝ TERMÍN DOKONČENÍ

Aktualizace Plánu dílčího povodí Berounky, Aktualizace Plánu dílčího povodí horní Vltavy, Aktualizace Plánu dílčího povodí dolní Vltavy a Aktualizace Plánu dílčího povodí ostatních přítoků Dunaje pro období 2027–2033 je připravována v souladu s definovaným pracovním postupem plánovacího procesu (**Tab. 1**), přičemž **Oznámení koncepce má být zpracováno do 31.8.2026**, zjišťovací řízení má proběhnout do 30.11.2026, zpracování **vyhodnocení SEA** pro všechny PDP má být zpracováno do **13.8.2027**, vydání stanoviska k návrhu koncepce se předpokládá k 31.1.2028.

Schválení jednotlivých PDP příslušnými kraji se předpokládá do 30.6.2028 (viz **Tab. 1**).

B.11. NÁVRHOVÉ OBDOBÍ

Aktualizace všech čtyř plánů dílčích povodí v území působnosti Povodí Vltavy je připravována pro období 2027–2033.

B.12. ZPŮSOB SCHVALOVÁNÍ

Okruh krajů, které jednotlivé plány dílčích povodí projednávají a schvalují, vychází z územní působnosti krajů ve vztahu k zájmovému území příslušného dílčího povodí. Hranice dílčích povodí jsou vymezeny hydrologicky a s hranicemi správních obvodů krajů se nekryjí, takže zájmové území každého dílčího povodí zasahuje do několika krajů, a to v podstatně odlišném rozsahu. Vedle krajů, jejichž území tvoří podstatnou část dílčího povodí nebo pro něž má dílčí povodí podstatný význam, se proto vyskytují i případy, kdy zájmové území zasahuje do správního obvodu kraje jen okrajově, zpravidla úzkými pruhy podél rozvodnice. U těchto krajů se schvalovací působnost neuplatňuje, jsou-li současně splněny tyto skutečnosti: podíl dotčené plochy na rozloze dílčího povodí i na rozloze kraje je zanedbatelný, v dotčené části území nejsou navržena žádná opatření typu A a celoplošně působící opatření na celý vodní útvar typu B a celostátní povahy typu C zde nemají předmět aplikace, a příslušnost daného kraje k plánování v oblasti vod je zajištěna plánem toho dílčího povodí, které pokrývá převažující část jeho území.

Takový kraj ovšem samozřejmě zůstává dotčeným územním samosprávným celkem ve smyslu zákona č. 100/2001 Sb. a je uveden v **kap. C.2**; rovněž tím není dotčeno vyžádání stanoviska orgánu ochrany přírody podle § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb. (viz kap. E.4). Uplatnění tohoto přístupu je u konkrétního dílčího povodí vždy výslovně uvedeno a odůvodněno. Konkrétním případem je území Ústeckého kraje, které je ve zcela okrajovém překryvu s Plánem dílčího povodí Berounky (na území několika katastrů ORP Žatec, Louny a Podbořany), avšak schvalovací působnost Ústeckého kraje zde vzhledem ke splnění výše uvedených kritérií založena není (celkem je plocha kraje v překryvu s PDP BER na méně než 1 km^2). Důležitý je v tomto případě i fakt, že se Ústecký kraj nepodílel ani na schvalování předchozích aktualizací PDP.

Jednotlivé plány dílčích povodí tedy projednávají a schvalují zastupitelstva těchto krajů:

Aktualizace PLÁNU DÍLČÍHO POVODÍ BEROUNKY:

- Plzeňský kraj
- Karlovarský kraj
- Středočeský kraj
- Hlavní město Praha

Aktualizace PLÁNU DÍLČÍHO POVODÍ HORNÍ VLTAVY:

- Plzeňský kraj
- Jihočeský kraj
- Středočeský kraj
- Kraj Vysočina

Aktualizace PLÁNU DÍLČÍHO POVODÍ DOLNÍ VLTAVY:

- Středočeský kraj
- Hlavní město Praha
- Jihočeský kraj
- Ústecký kraj
- Kraj Vysočina

Aktualizace PLÁNU DÍLČÍHO POVODÍ OSTATNÍCH PŘÍTOKŮ DUNAJE:

- Plzeňský kraj
- Jihočeský kraj

Každý plán dílčího povodí je závazný obecně pro orgány veřejné správy, zejména pro krajské úřady, vodoprávní úřady, správce povodí a další dotčené státní orgány. Tyto instituce musí plány povodí respektovat při rozhodování, povolování a přípravě koncepcí v oblasti vodního hospodářství:

Orgány veřejné správy

– plán je koncepční dokument vydávaný jako opatření obecné povahy (opatření a cíle z PDP) a proto je závazný pro všechny úřady, které rozhodují nebo plánují v oblasti vod.

Krajské úřady

– kraje plán schvalují a musí jej zohledňovat při územním plánování, povolování staveb a dalších rozhodnutích.

Vodoprávní úřady

– při povolování nakládání s vodami, vodních děl a při výkonu státní správy musí respektovat cíle a opatření uvedené v plánu.

Správci povodí

– plán pořizují a řídí se jím při správě vodních toků.

Ústřední správní úřady

– zejména Ministerstvo zemědělství a Ministerstvo životního prostředí, která se na plánu podílejí a využívají jej při tvorbě politik a koncepcí.

Předkládané plány jednotlivých dílčích povodí budou obecně sloužit:

1) Orgánům veřejné správy. Plán je pro ně závazný a slouží jako:
   - podklad pro rozhodování ve vodním hospodářství,
   - vodítko při povolování staveb, nakládání s vodami, územním plánování,
   - nástroj pro koordinaci opatření proti povodním a suchu.
2) Správcům povodí. Plán jim slouží jako strategický dokument pro:
   - plánování údržby toků,
   - návrh protipovodňových opatření,
   - zlepšování ekologického a chemického stavu povrchových vod a chemického a kvantitativního stavu podzemních vod.
3) Krajům a obcím, slouží jako:
   - odborný podklad pro územní plány,
   - zdroj informací o rizicích (povodně, sucho),
   - podklad pro investice do infrastruktury.
4) Projektantům a investorům. Plán jim slouží jako:
   - orientace, co je v území možné,
   - informace o omezeních a cílech ochrany vod,
   - podklad pro EIA, dokumentace staveb a povolovací řízení.
5) Veřejnosti. Plán je veřejně dostupný a slouží jako:
   - zdroj informací o stavu vodních toků a vodních útvarů,
   - přehled plánovaných opatření v krajině,
   - nástroj pro kontrolu práce státu a správců povodí.

Pro subjekty stojící mimo veřejnou správu není plán dílčího povodí přímo závazný a má povahu odborného a informačního podkladu, tedy podkladu doporučujícího charakteru. Jde zejména o vlastníky a provozovatele vodohospodářské infrastruktury, obce v postavení investorů, projektanty a investory záměrů dotýkajících se vodních poměrů, zemědělské a lesnické hospodáře, ostatní uživatele vod a veřejnost. Pro tyto subjekty plán informuje o stavu útvarů povrchových a podzemních vod, o cílech ochrany vod, o identifikovaných významných problémech nakládání s vodami a o opatřeních navržených k dosažení cílů. Vůči nim se závaznost plánu projevuje až zprostředkovaně, prostřednictvím rozhodnutí, opatření a stanovisek orgánů veřejné správy, které jsou plánem vázány, zejména v řízeních podle vodního zákona a v procesu územního plánování.

C. ÚDAJE O DOTČENÉM ÚZEMÍ

Kapitola C je zpracována primárně ve vztahu k dotčenému území čtyř plánů dílčích povodí, tedy zejména k území dílčích povodí Berounky, Horní Vltavy, Dolní Vltavy a ostatních přítoků Dunaje a k dotčeným územním samosprávným celkům. Přístup odpovídá účelu oznámení koncepce, které má identifikovat základní charakteristiky dotčeného území, hlavní environmentální problémy a témata relevantní pro následné vyhodnocení vlivů v procesu SEA; nenahrazuje analytickou část samotných plánů dílčích povodí ani vyhodnocení SEA.

Použití celostátních a nadregionálních údajů v některých částech kapitoly C vyplývá z povahy hodnocených složek životního prostředí, z dostupnosti dat a z potřeby zasadit stav dotčeného území do širšího referenčního rámce. U témat, jako jsou klimatické poměry a prognóza změny klimatu, kvalita ovzduší, geologické a horninové poměry, dopravní infrastruktura a vybrané socioekonomické charakteristiky, má údaj za samotné dílčí povodí často omezenou vypovídací hodnotu bez širšího srovnání, případně nejsou data v členění na dílčí povodí systematicky sledována – hranice dílčích povodí jsou vymezeny hydrologicky a neodpovídají územním jednotkám, za které jsou tato data shromažďována a publikována. Celostátní nebo krajské informace jsou proto využity tam, kde pomáhají vysvětlit význam, specifika nebo relativní postavení dotčeného území v rámci České republiky; u jednotlivých složek je vždy uvedeno, na jaké územní úrovni je údaj uváděn.

Naopak u jevů s přímou prostorovou vazbou na předmět koncepcí a na očekávané vlivy navrhovaných opatření jsou přednostně využívány údaje vztahující se přímo k území jednotlivých dílčích povodí. Jedná se zejména o vodní toky a útvary povrchových a podzemních vod, ochranná pásma vodních zdrojů a ochranná pásma přírodních léčivých zdrojů, chráněné oblasti přirozené akumulace vod, zranitelné oblasti, záplavová území, vodohospodářskou infrastrukturu a vybavenost obcí kanalizací a veřejným vodovodem, lokality soustavy Natura 2000, zvláště chráněná území, územní systém ekologické stability, mokřady mezinárodního významu, staré ekologické zátěže a další územně lokalizované limity. U těchto jevů jsou údaje uváděny odděleně pro dílčí povodí Berounky, Horní Vltavy, Dolní Vltavy a ostatních přítoků Dunaje.

Podrobnost zpracování se mezi dílčími povodími liší také podle dostupnosti podkladů. Dílčí povodí ostatních přítoků Dunaje je tvořeno několika samostatnými pramennými oblastmi o celkové ploše necelých 574 km²; u části sledovaných jevů zde nejsou k dispozici srovnatelné podklady jako u ostatních tří dílčích povodí. Tam, kde údaj pro toto dílčí povodí není dostupný, je tato skutečnost v textu výslovně uvedena včetně důvodu.

C.1. VYMEZENÍ DOTČENÉHO ÚZEMÍ

Jako koncepcí dotčené území lze obecně identifikovat celé dílčí povodí Berounky, Horní Vltavy, Dolní Vltavy a ostatních přítoků Dunaje. Tato území spadají pod správu krajů Hl. m. Praha, Středočeský, Plzeňský, Karlovarský, Jihočeský, Vysočina a Ústecký, ačkoliv vzhle-

dem ke stávající obecnosti informací o koncepci jej nelze vymezit výhradně správními obvody či geografickými hranicemi (viz **kap. C.2**). Některé projevy uplatnění Aktualizace plánů všech čtyř dílčích povodí v územní působnosti Povodí Vltavy se sice mohou projevovat i mimo samotné řešené území (zejména vlivy opatření, u nichž se *a priori* očekává pozitivní přínos – zlepšení čištění odpadních vod apod.); je však evidentní, že vlivy za hranicemi kraje budou už zpravidla jen nepřímé, málo intenzivní a obtížně kvantifikovatelné.

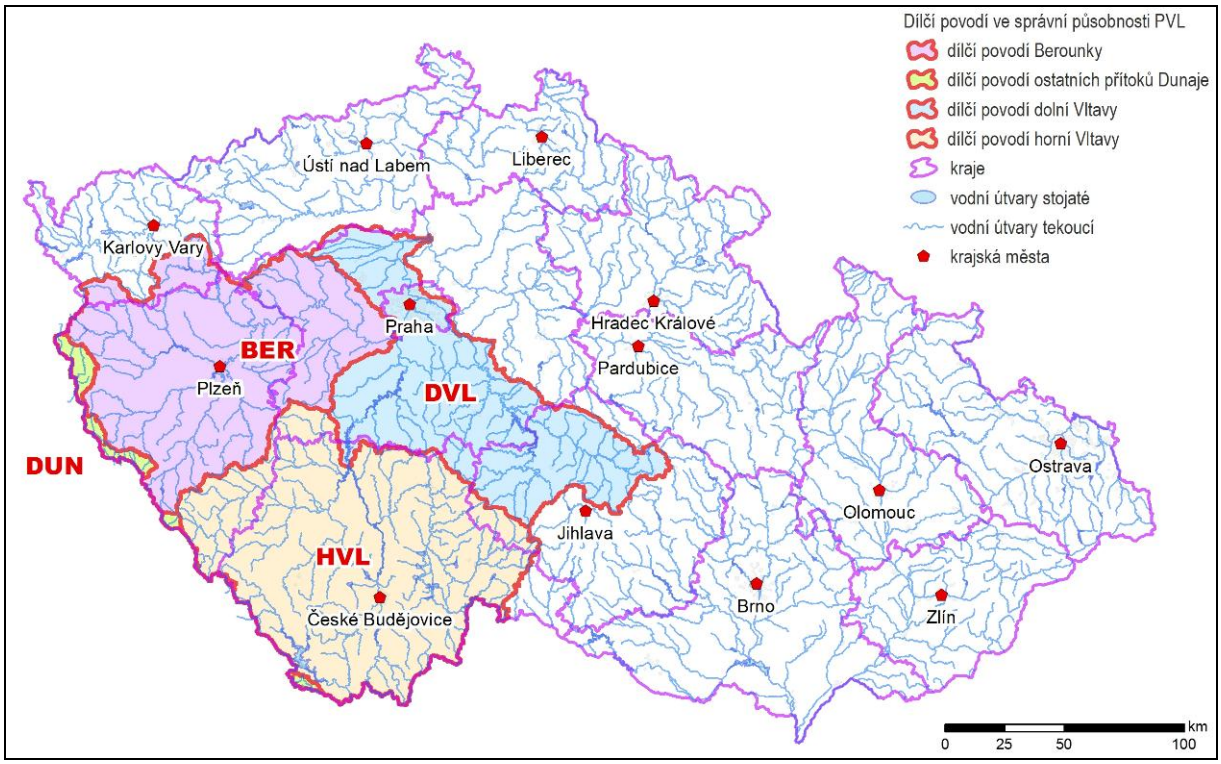

Obr. 1. *Základní vymezení povodí působnosti podniku Povodí Vltavy a řešených čtyř dílčích povodí na území České republiky (zdroj: Sterplan a.s. & Geo Vision s.r.o., 08/2026). Barevná výplň v mapovém poli odpovídá jednotlivým dílčím povodím takto: dílčí povodí Berounky –růžovofialová, dílčí povodí Horní Vltavy – oranžová, dílčí povodí Dolní Vltavy – modrá, dílčí povodí ostatních přítoků Dunaje – zelená. Červená linie vymezuje hranice dílčích povodí, fialová linie hranice krajů. Podkladová data: DIBAVOD a ZABAGED; stav k 08/2026.*

Z uvedených důvodů je pro účely tohoto Oznámení koncepce jako dotčené území uvažováno prioritně území jednotlivých zmiňovaných dílčích povodí. Výjimečně (v případech níže v textu Oznámení speciálně popsaných) lze uvažovat určité, zpravidla pozitivní efekty projevující se i v sousedním dílčím povodí v důsledku jejich hydrologické provázanosti. Jedná se zejména o případy, kdy efekty opatření, která se nachází v dílčím povodí výše proti proudu, mohou ovlivnit situaci v dílčím povodí ležícím níže (typicky opatření realizovaná v dílčím povodí Berounky a Horní Vltavy se projeví i v dílčím povodí Dolní Vltavy, které je jejich recipientem). Pokud v případě některého konkrétního opatření nelze vyloučit i potenciální negativní vliv za hranicí řešeného území, jsou tyto efekty diskutovány v **kap. E.1.**

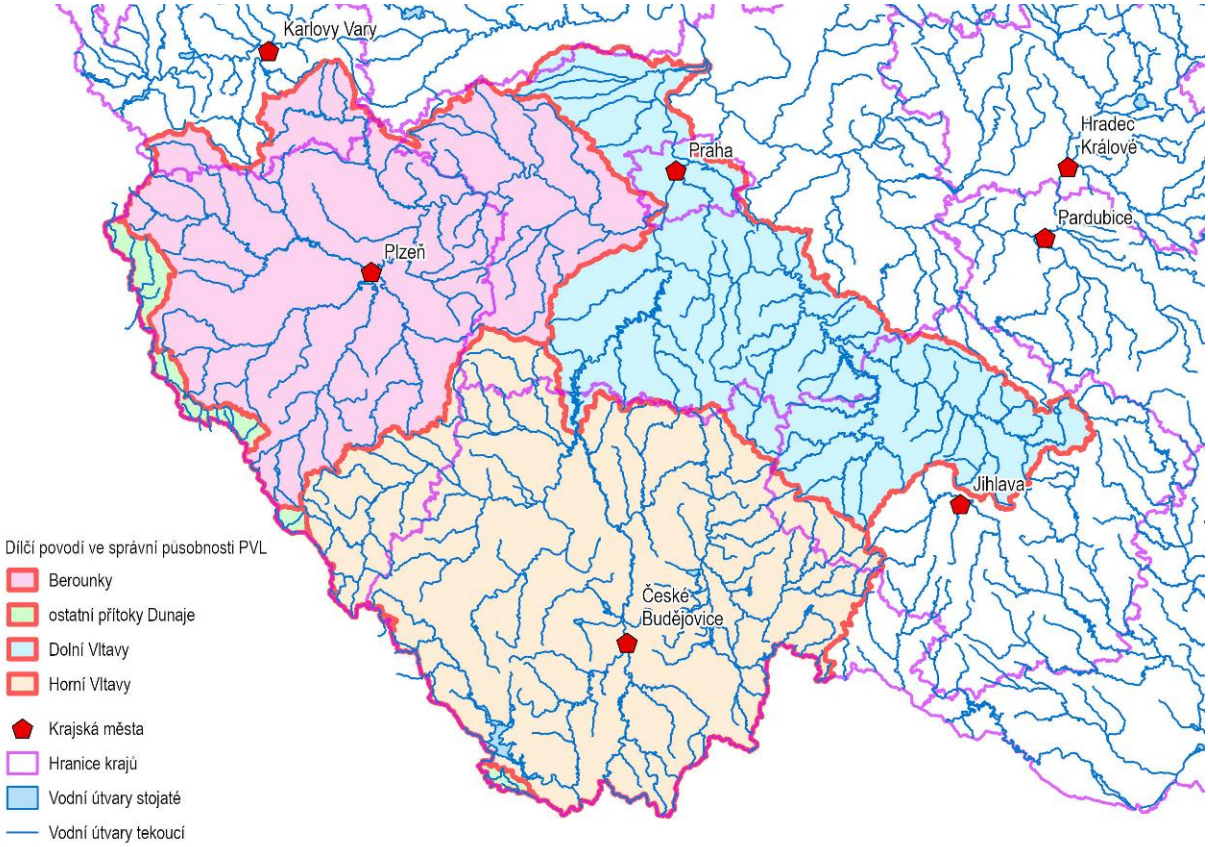

Obr. 2. *Detail řešených čtyř dílčích povodí v působnosti podniku Povodí Vltavy, pro něž se zpracovávají Plány dílčích povodí (zdroj: Sterplan a.s., 08/2026).*
Barevná výplň v mapovém poli odpovídá jednotlivým dílčím povodím takto: dílčí povodí Berounky – růžová, dílčí povodí Horní Vltavy – oranžová, dílčí povodí Dolní Vltavy – modrá, dílčí povodí ostatních přítoků Dunaje – zelená. Červená linie vymezuje hranice dílčích povodí, fialová linie hranice krajů. Podkladová data: DIBAVOD a ZABAGED; stav k 08/2026.

Tab. 5a. *Průnik zájmových území se správními obvody krajů (zdroj: ČÚZK a Povodí Vltavy, s. p.; vlastní zpracování Sterplan a. s., 2026).*

Kraj	BER	HVL	DVL	DUN	Poznámka
Hlavní město Praha	●	–	●	–	
Středočeský kraj	●	●	●	–	
Plzeňský kraj	●	●	–	●	
Karlovarský kraj	●	–	–	–	
Jihočeský kraj	–	●	●	●	
Kraj Vysočina	–	●	●	–	
Ústecký kraj	●	–	●	–	bez schvalovací působnosti v BER

Tab. 5b. *Vyčíslení plochy jednotlivých dílčích povodí v dotčených krajích (zdroj: ČÚZK a Povodí Vltavy, s. p.; vlastní zpracování Sterplan a. s., 2026).*

Dílčí povodí Berounky

Kraj	Plocha části dílčího povodí na území kraje [km²]	Podíl plochy kraje v dílčím povodí [%]	Podíl dílčího povodí v ploše kraje [%]
Hlavní město Praha	24	0,3	5
Středočeský	2079	24	19
Plzeňský	6040	69	79
Karlovarský	673	8	20
Ústecký (bez schvalovací působnosti)	1	0,01	0,02

Dílčí povodí Dolní Vltavy

Kraj	Plocha části dílčího povodí na území kraje [km²]	Podíl plochy kraje v dílčím povodí [%]	Podíl dílčího povodí v ploše kraje [%]
Hlavní město Praha	413	5,7	83
Středočeský	4225	58	38
Jihočeský	288	4	2,9
Ústecký	46	0,6	0,9
Vysočina	2294	32	34

Dílčí povodí Horní Vltavy

Kraj	Plocha části dílčího povodí na území kraje [km²]	Podíl plochy kraje v dílčím povodí [%]	Podíl dílčího povodí v ploše kraje [%]
Vysočina	318	2,9	4,7
Plzeňský	1135	10	15
Jihočeský	9161	84	91
Středočeský	331	3	3

Dílčí povodí ostatních přítoků Dunaje

Kraj	Plocha části dílčího povodí na území kraje [km²]	Podíl plochy kraje v dílčím povodí [%]	Podíl dílčího povodí v ploše kraje [%]
Plzeňský	459	88	6,00
Jihočeský	65	12	0,65

Celková plocha **dílčího povodí Berounky (BER)** činí 8 817,388 km^2. Do povodí Berounky (Mže, Radbuzy a Úhlavy) přitékají vodní toky z plochy 37,970 km^2, ležící ve Spolkové republice Německo. Páteřními toky horní části dílčího povodí Berounky jsou Mže, Radbuza, Úhlava a Úslava, páteřním tokem dolní části dílčího povodí je pak Berounka, jejímiž nejvýznamnějšími přítoky jsou Střela a Litavka.

Celková plocha **dílčího povodí Horní Vltavy (HVL)** činí celkem 10 952,298 km^2. Část vodních toků přitéká do dílčího povodí Horní Vltavy z území Spolkové republiky Německo a z Rakouska. Plocha těchto pramenných povodí, ležících mimo území České republiky, je 686,321 km^2. Páteřním tokem dílčího povodí Horní Vltavy je vodní tok Vltava, jejími nejvýznamnějšími přítoky jsou Malše, Lužnice, Otava a Lomnice.

Celková plocha **dílčího povodí Dolní Vltavy (DVL)** činí 7 266,365 km^2. Páteřním tokem dílčího povodí je Vltava, jejími nejvýznamnějšími přítoky jsou Berounka a Sázava, další významnější přítoky Vltavy jsou Brzina, Mastník, Kocába, Botič, Rokytka a Bakovský potok. Významnými přítoky Sázavy jsou pak Želivka a Blanice. Dolní část dílčího povodí významně ovlivňuje Berounka, páteřní tok dílčího povodí Berounky, ústící do Vltavy nad Prahou.

Celková plocha **dílčího povodí ostatních přítoků Dunaje (DUN)** činí celkem 573,789 km^2. Všechny vodní toky zpravidla pramení na území České republiky a odtékají do Spolkové republiky Německo (Svobodný stát Bavorsko) nebo do Rakouska. Dílčí povodí ostatních přítoků Dunaje je tvořeno několika samostatnými pramennými oblastmi vodních toků, z nichž největší jsou Kateřinský potok, Řezná, Kouba, Teplá a Studená Bystřice a Černý potok. Nejvýznamnějšími vodními toky tohoto dílčího povodí jsou Kateřinský potok a Kouba.

C.2. VÝČET DOTČENÝCH ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ, KTERÉ MOHOU BÝT KONCEPCÍ OVLIVNĚNY

Zájmové území, potenciálně dotčené uvedenými čtyřmi koncepcemi, zasahuje do správních území celkem sedmi vyšších územně samosprávných celků (**krajů**), jimiž jsou **Hlavní město Praha, Středočeský kraj, Plzeňský kraj, Karlovarský kraj, Jihočeský kraj, Ústecký kraj** a **Kraj Vysočina.**

Z hlediska úrovně nižších dotčených (územně samosprávných) celků, není na úrovni koncepcí zasahujících území řady krajů příliš vhodné uvádět **výčet jednotlivých obcí**, tedy základních samosprávných celků. Proto byla z pozice MŽP jako příslušného úřadu pro posuzování vlivů v rámci procesu SEA zvolena úroveň obcí s rozšířenou působností (**ORP**), která představuje funkční správní celek pokrývající celé dotčené území a umožňuje adekvátně reflektovat územní souvislosti a potenciální vlivy koncepce. Podle sdělení MŽP, odboru posuzování vlivů, oddělení SEA, ze dne 24.4.2026 (adresovaného autorizovaným osobám, zpracovávajícím Oznámení koncepce Plánů dílčích povodí) *s ohledem na charakter a měřítko posuzované koncepce, tedy plánů dílčích povodí, které jsou koncipovány na hydrologickém principu a řeší opatření systémového charakteru přesahující administrativní hranice jednotlivých obcí, je tato úroveň odpovídající… Tento přístup bude aplikován konzistentně napříč všemi posuzovanými plány dílčích povodí s cílem zajistit srovnatelnost, předvídatelnost a přezkoumatelnost postupu. Zapojení všech obcí I. a II. stupně by naopak vedlo k nepřiměřené fragmentaci procesu, výraznému nárůstu počtu subjektů bez odpovídající přidané hodnoty pro proces SEA a nebylo by opřeno o míru podrobnosti koncepce, která nepracuje primárně v detailu jednotlivých obcí, ale na úrovni širších hydrologických celků*.

Platná právní úprava (zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů) ponechává vymezení okruhu dotčených územně samosprávných celků na uvážení příslušného úřadu s ohledem na konkrétní okolnosti posuzované koncepce. Tomu odpovídá i metodický výklad, který předpokládá diferencovaný přístup v závislosti na úrovni a podrobnosti koncepce. Současně je zohledňováno, že všechny dotčené obce, včetně obcí I. a II. stupně, mají možnost uplatnit své připomínky v rámci projed-

nání plánů dílčích povodí podle zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

V rámci Aktualizace jednotlivých dílčích plánů **jsou tak jako dotčené identifikovány následující územní celky**:

Aktualizace PLÁNU DÍLČÍHO POVODÍ BEROUNKY:

- Plzeňský kraj
- Karlovarský kraj
- Středočeský kraj
- Hlavní město Praha
- Ústecký kraj (pouze okrajový přesah, bez schvalovací působnosti, viz kap. B.12)

Podle vymezeného polygonu zájmového území **dílčího povodí Berounky** se dále očekává možné ovlivnění území následujících 30 obcí s rozšířenou působností (ORP):

- Cheb, Mariánské Lázně, Tachov, Domažlice, Stříbro, Horšovský Týn, Klatovy, Sušice, Karlovy Vary, Nýřany, Stod, Přeštice, Podbořany, Plzeň, Blovice, Nepomuk, Horažďovice, Kralovice, Rokycany, Rakovník, Hořovice, Příbram, Žatec, Louny, Slaný, Kladno, Beroun, Černošice, Dobříš, Praha (m.č. Praha 12, m.č. Praha 16).

U ORP Podbořany, Žatec a Louny je okrajový přesah podél rozvodnice, viz **kap. B.12**.

Aktualizace PLÁNU DÍLČÍHO POVODÍ HORNÍ VLTAVY:

- Plzeňský kraj
- Jihočeský kraj
- Středočeský kraj
- Kraj Vysočina

Na základě vymezení polygonu zájmového území **dílčího povodí Horní Vltavy** se předpokládá ovlivnění území následujících 30 ORP:

- Blovice, Příbram, Nepomuk, Blatná, Horažďovice, Klatovy, Sušice, Strakonice, Vimperk, Písek, Vodňany, Prachatice, Český Krumlov, Milevsko, Týn nad Vltavou, České Budějovice, Kaplice, Votice, Tábor, Soběslav, Třeboň, Trhové Sviny, Pacov, Pelhřimov, Jindřichův Hradec, Telč, Jihlava, Dačice, Domažlice, Sedlčany.

Aktualizace PLÁNU DÍLČÍHO POVODÍ DOLNÍ VLTAVY:

- Středočeský kraj
- Hlavní město Praha
- Jihočeský kraj
- Ústecký kraj
- Kraj Vysočina

Na základě vymezení polygonu zájmového území **dílčího povodí Dolní Vltavy** se předpokládá ovlivnění území následujících 34 ORP:

- Louny, Roudnice nad Labem, Mělník, Rakovník, Slaný, Neratovice, Kralupy nad Vltavou, Kladno, Brandýs n. Labem-St. Bol., Praha, Černošice, Říčany, Český Brod, Hořovice, Dobříš, Benešov, Kolín, Kutná Hora, Sedlčany, Votice, Vlašim, Čáslav, Písek, Milevsko, Tábor, Pacov, Světlá nad Sázavou, Chotěboř, Pelhřimov, Humpolec, Havlíčkův Brod, Žďár nad Sázavou, Jihlava, Příbram.

Aktualizace PLÁNU DÍLČÍHO POVODÍ OSTATNÍCH PŘÍTOKŮ DUNAJE:

- Plzeňský kraj
- Jihočeský kraj

Na základě vymezení polygonu zájmového území **dílčího povodí ostatních přítoků Dunaje** se předpokládá ovlivnění území následujících 8 ORP:

- Tachov, Domažlice, Klatovy, Sušice, Vimperk, Prachatice, Český Krumlov, Kaplice.

C.3. ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKY STAVU ŽIV. PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ

C.3.1 OBYVATELSTVO A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ

Osídlení území dílčích povodí v působnosti Povodí Vltavy je značně nerovnoměrné. Nejvyšší hustota zalidnění je soustředěna **do dílčího povodí Dolní Vltavy**, do něhož spadá Hlavní město Praha a navazující středočeská aglomerace (včetně řady měst jako Kladno, Slaný, Kralupy n. Vlt., Říčany, Benešov, Vlašim atd). V **dílčím povodí Berounky** je pak (vedle západního okraje Prahy a jeho širšího zázemí – Beroun, Černošice, Příbram) dalším centrem osídlení plzeňská aglomerace. Naopak dílčí povodí **ostatních přítoků Dunaje** patří k nejřidčeji osídleným územím České republiky; podobně řídké osídlení se nachází v (jihozápadní) horní části **dílčího povodí Horní Vltavy** (podstatná část plochy leží v chráněných krajinných oblastech, národních parcích a vojenských újezdech); je zde nicméně soustředěno intenzivní osídlení rekreačního typu (zejm. v okolí VN Lipno), střední a dolní část dílčího povodí (cca od Českého Krumlova přes České Budějovice po Písek) je pak již osídlená hustěji.

Z hlediska vztahu obyvatelstva k vodnímu prostředí jsou pro posuzované koncepce podstatné zejména tyto charakteristiky: hustota zalidnění a rozmístění sídel, podíl obyvatel napojených na veřejný vodovod a na kanalizaci zakončenou čistírnou odpadních vod, podíl obyvatel v sídlech pod hranicí, pro kterou vzniká povinnost odkanalizování, počet obyvatel žijících v záplavových územích a podíl obyvatel zásobovaných z vodárenských nádrží a z podzemních zdrojů. Právě tyto charakteristiky určují, kde budou navrhovaná opatření k omezení komunálního znečištění a k ochraně před povodněmi působit na veřejné zdraví.

Z hlediska veřejného zdraví jsou v dotčeném území relevantní zejména rizika spojená s jakostí surové a pitné vody, s mikrobiálním znečištěním povrchových vod využívaných ke koupání, s eutrofizací nádrží a s ní spojeným rozvojem sinic, s ohrožením obyvatel povodněmi a s dopady sucha na zabezpečenost zásobování pitnou vodou.

Tab. 6. *Počet obyvatel dle krajů (zdroj: ČSÚ, 2026; údaje k 31. 12. 2025).*

Kraj	***Počet obyvatel***	***Poznámka***
Hlavní město Praha	1 407 084	K 31. březnu 2026 počet mírně klesl na 1 405 551.
Plzeňský kraj	614 684	Region, kde se projevuje vliv přirozeného úbytku.
Jihočeský kraj	652 896	V průběhu roku populace mírně klesla. Růst ze stěhování nestačil pokrýt přirozený úbytek.
Středočeský kraj	1 477 134	Populačně největší kraj v ČR s trvalým růstem.
Kraj Vysočina	515 953	Do 31. března 2026 počet obyvatel dále klesl na 514 879 kvůli úbytku přirozenou měnou i stěhováním.
Karlovarský kraj	292 027	Dlouhodobě zůstává nejméně lidnatým krajem v Česku.
Ústecký kraj	805 943	Dlouhodobě vykazuje spíše mírný úbytek populace.

C.3.2 Ovzduší

Obecné charakteristiky ovzduší a jeho kvality v rámci území dotčeného všemi čtyřmi řešenými koncepcemi se zásadně neliší, resp. variabilita podmínek uvnitř jednotlivých dílčích povodí je větší, než mezi jednotlivými povodími (např. dílčí povodí Berounky se rozkládá od tradičně „čisté“ Šumavy až po okraj hlavního města Prahy, také dílčí povodí dolní Vltavy zahrnuje oblast Vysočiny i tradičně silně zatíženou Prahu). Vzhledem k tomu, a také proto, že na rozdíl např. od kvality vod ovzduší s plánovacími dokumenty tak úzce nesouvisí, jsou následující charakteristiky ovzduší společné, převzaty z údajů o stavu ovzduší České republiky a obecně tedy platí pro území dotčené všemi čtyřmi PDP (případné jsou speciálně popsány lokální či regionální výjimky z této obecné charakteristiky):

Emise vybraných znečišťujících látek do ovzduší (látky s národními závazky ke snížení emisí – NO_X, SO_2, NH_3, NMVOC, $PM_{2,5}$) v období 2005–2023 poklesly, výraznější klesající trend emisí byl pozorován zejména v závěru tohoto období. K poklesu emisí přispěl technologický vývoj ve všech sektorech, snižování materiálové a energetické náročnosti hospodářství, naplňování legislativních požadavků pro emise ze zdrojů znečišťování ovzduší a v závěru období pak postupná dekarbonizace ekonomiky, která synergicky působí na pokles znečišťování ovzduší a je významně podpořena z národních i evropských dotačních titulů. Tyto faktory přispěly v krátkodobém horizontu 5 sledovaných let (tj. období 2019–2023) ke zrychlení poklesového trendu emisí, a to včetně látek, u kterých byl pokles emisí od roku 2005 zatím nedostatečný ($PM_{2,5}$) (MŽP, 2024).

Emise SO_X a NO_X se dlouhodobě a výrazně snižují (SO_X o 76,8 %, NO_X o 53,1 % v letech 2005–2023) v důsledku zavádění technologií a výrobních postupů v souladu s požadavky na aplikaci nejlepších dostupných technik, změny používaných paliv a snižování energetické náročnosti hospodářství. Významnou roli představuje změna energetického mixu pro výrobu elektřiny, ve kterém klesá podíl pevných fosilních paliv a zvyšuje se podíl výroby elektřiny v jaderných elektrárnách a z obnovitelných zdrojů energie. Dlouhodobé snižování emisí NO_X souvisí také s poklesem emisí z dopravy, zejména v důsledku postupné modernizace

a obměny vozového parku a postupného zvyšování podílu nízkoemisních a bezemisních vozidel. Plnění národních emisních závazků pro emise NO_x (a také NMVOC) se dle směrnice 2016/2284 uvažuje bez kategorií zdrojů 3B a 3D (zemědělství), vzhledem k stagnaci emisí NO_x ze zemědělství během sledovaného období je pokles emisí NO_x pro potřeby plnění požadavků směrnice výraznější (o 56,5 %).

Vývoj emisí $PM_{2,5}$, PM_{10} a NMVOC je určován vývojem emisí těchto látek z hlavních kategorií jejich zdrojů, kterými jsou spalování paliv v domácnostech (zejména pro vytápění domácností) a v případě NMVOC i průmyslové procesy a doprava. Významnými faktory vývoje emisí jsou proto způsob vytápění domácností, obměna technologií pro vytápění domácností, teploty v topné sezoně a stav vozového parku v dopravě. V období 2005–2023 došlo k poklesu emisí $PM_{2,5}$ o 42,0 %, PM_{10} o 40,0 % a NMVOC o 34,4 %. Bez započtení sektoru zemědělství, ve kterém v období 2005–2023 emise stouply o 6,5 %, byl pro potřeby plnění národních emisních závazků pokles emisí NMVOC výraznější (o 38,6 %). Emise CO, které nespadají mezi látky s národními emisními závazky, poklesly v období 2005–2023 o 31,2 %.

Dlouhodobý vývoj emisí NH_3 je rozkolísaný a nemá výraznější trend. V letech 2005–2023 emise poklesly pouze o 9,4 %, v období 2010–2016 emise NH_3 dokonce stoupaly. V krátkodobém horizontu posledních 5 let (období 2019–2023) však došlo k poklesu emisí NH_3 o 9,0 % (7,1 kt), což souvisí zejména s novým nastavením zemědělské politiky ČR a poklesem stavu hospodářských zvířat.

Struktura emisí dle kategorií zdrojů se liší dle znečišťujících látek. U emisí NO_X byla v roce 2023 hlavním zdrojem doprava (39,0 %) a také sektor veřejné energetiky a výroby tepla (20,0 %). Veřejná energetika a výroba tepla a průmyslová energetika jsou největším zdrojem emisí SO_X, obě kategorie zaujímaly dohromady 62,3 % celkových emisí této látky. Emise NMVOC pocházely zejména ze spalování paliv v domácnostech (51,1 %), tak i z výrobních procesů bez spalování (21,8 %). U zdravotně nejvíce rizikových emisí suspendovaných částic velikostních frakcí PM_{10} a $PM_{2,5}$ je zcela převažujícím zdrojem vytápění domácností (spalování paliv v domácnostech), které se v roce 2023 podílelo 63,7 % na emisích PM_{10} (dalšími zdroji jsou zemědělství, doprava a výrobní procesy bez spalování) a 81,3 % na emisích $PM_{2,5}$. Spotřeba paliv v domácnostech je i největším zdrojem emisí CO (69,7 % celkových emisí). Emise NH_3 byly emitovány především sektorem zemědělství (95,8 %), a to z živočišné výroby a z používání dusíkatých hnojiv (MŽP, 2024).

Kvalita ovzduší v Česku se tedy dlouhodobě zlepšuje, v roce 2024 byl překročen některý z imisních limitů pro ochranu zdraví jen na 1,3 % území Česka. Emise hlavních znečišťujících látek do ovzduší klesají. K poklesu emisí přispěl technologický vývoj ve všech sektorech, snižování materiálové a energetické náročnosti hospodářství, naplňování legislativních požadavků pro emise ze zdrojů znečišťování ovzduší a postupná dekarbonizace ekonomiky, která synergicky působí na pokles znečišťování ovzduší. Problematickou látkou znečišťující ovzduší, u které nadále dochází k překračování imisních limitů, je ze zdravotního pohledu značně rizikový benzo[a]pyren, jehož hlavním zdrojem je spalování pevných paliv při vytápění domácností.

Vztah celostátního či regionálního znečištění ovzduší s oznamovanými koncepcemi v rámci plánovacích dokumentů v oblasti vod je v daném případě pouze volný (zejména po odeznění enormní imisní zátěže z konce 20. století se již znečištění plošně neprojevuje v podobě kyselých dešťů, způsobených zejména sloučeninami síry). Národní závazky pro rok 2030 budou dle aktuálního vývoje a zpracovaných projekcí pro SO_x, NO_x či $PM_{2,5}$ splněny, pouze u NH_3 projektovaná úroveň převyšuje úroveň národního závazku. Právě atmosférická depozice dusíku (a zejména amoniak) přispívá k eutrofizaci prostředí; tento přetrvávající problém je dále zmíněn i v kap. **C.4** – Stávající problémy životního prostředí.

C.3.3 KLIMATICKÉ POMĚRY A PROGNÓZA ZMĚNY KLIMATU

Na zájmovém území je zastoupena (členění dle Quitta, 1971) široká škála klimatických oblastí od teplé (T2) v okolí Prahy a středních Čech – dílčí povodí Dolní Vltavy, přes mírně teplé (MT3, 4, 5, 7, 9, 10, 11) – hlavně dílčí povodí Berounky a Horní Vltavy, až po chladné klimatické oblasti (CH4, 6, 7) – oblast jižní části dílčího povodí Horní Vltavy a ostatních přítoků Dunaje (oblast Šumavy).

Prognóza změny klimatu

K roku 2030 naznačují výsledky simulací pomocí regionálního klimatického modelu pokračování trendu zvyšování průměrných teplot vzduchu. Průměrná roční teplota vzduchu na našem území se podle modelu ALADIN-CLIMATE/CZ zvýší cca o 1 °C, oteplení v létě a zimě je jen o něco menší než na jaře a na podzim. Simulace dále naznačují, že se změnou teploty se změní i některé související teplotní charakteristiky. V letním období tak lze očekávat mírný nárůst četnosti výskytu letních a tropických dní či tropických nocí, v zimě naopak pokles četnosti výskytu mrazových, ledových i arktických dní.

U změn úhrnů srážek je situace složitější. Ve většině uzlových bodů modelu je v zimě simulován pokles budoucích srážek (v závislosti na konkrétní lokalitě do 20 %), na jaře jejich zvýšení (od 2 do cca 16 %), v létě a zejména na podzim se situace liší v závislosti na konkrétní lokalitě (na podzim najdeme na několika místech slabý pokles o několik procent, jinde zvýšení až o 20–26 %, v létě převládá slabý pokles, místy naopak zvýšení až o 10 %) (POK, 2016).

K roku 2050 je simulované oteplení již výraznější, nejvíce se zvýší teploty vzduchu v létě (o 2,7 °C), v zimě nejméně o 1,8 °C. Za zmínku stojí zvýšení teplot v srpnu o téměř 3,9 °C. V jednotlivých gridových bodech se hodnoty změn mohou na jaře a v létě pohybovat v rozmezí 2,3 °C až 3,2 °C, na podzim od 1,7 °C do 2,1 °C a v zimě od 1,5 °C do 2,0 °C. V létě začíná dominovat pokles srážek, který v dlouhodobém horizontu bude ještě výraznější, zatímco pokles zimních úhrnů srážek bude oproti předchozímu období menší. Změny relativní vlhkosti jsou malé, nicméně model pro všechny sezóny i časové horizonty signalizuje poklesy – v zimě do 5 %, v létě 5–10 % a pro závěr 21. století pak na některých místech až 15 %. Tento poznatek je v souladu s předpokládaným zvýšením teploty vzduchu a snížením srážkových úhrnů.

Výše naznačené změny klimatu v podmínkách ČR jsou spojeny zejména s předpokladem výskytu výraznějších výkyvů počasí projevující se častějšími přívalovými dešti, delšími obdobími sucha, vlnami horka, teplejšími a vlhčími zimami s menším množstvím sněhu apod. Průvodním jevem regionální změny klimatu je výskyt epizod s vysokou rychlostí větru spojených s přechody hlubokých tlakových níží přes kontinent, zejména v zimě, což představuje rizika např. pro lesní porosty, zemědělství (půdu či některé plodiny), stavby, energetiku (přenosové a distribuční sítě) a obyvatelstvo (POK, 2016).

C.3.4 VODA

Povrchové vody

Zájmovým územím prochází hlavní evropské rozvodí Dunaj – Labe. Útvary povrchových vod (kategorie „řeka“ a kategorie „jezero“) v řešeném území, resp. v jednotlivých dílčích povodích, jsou znázorněny níže na **Obr. 3**.

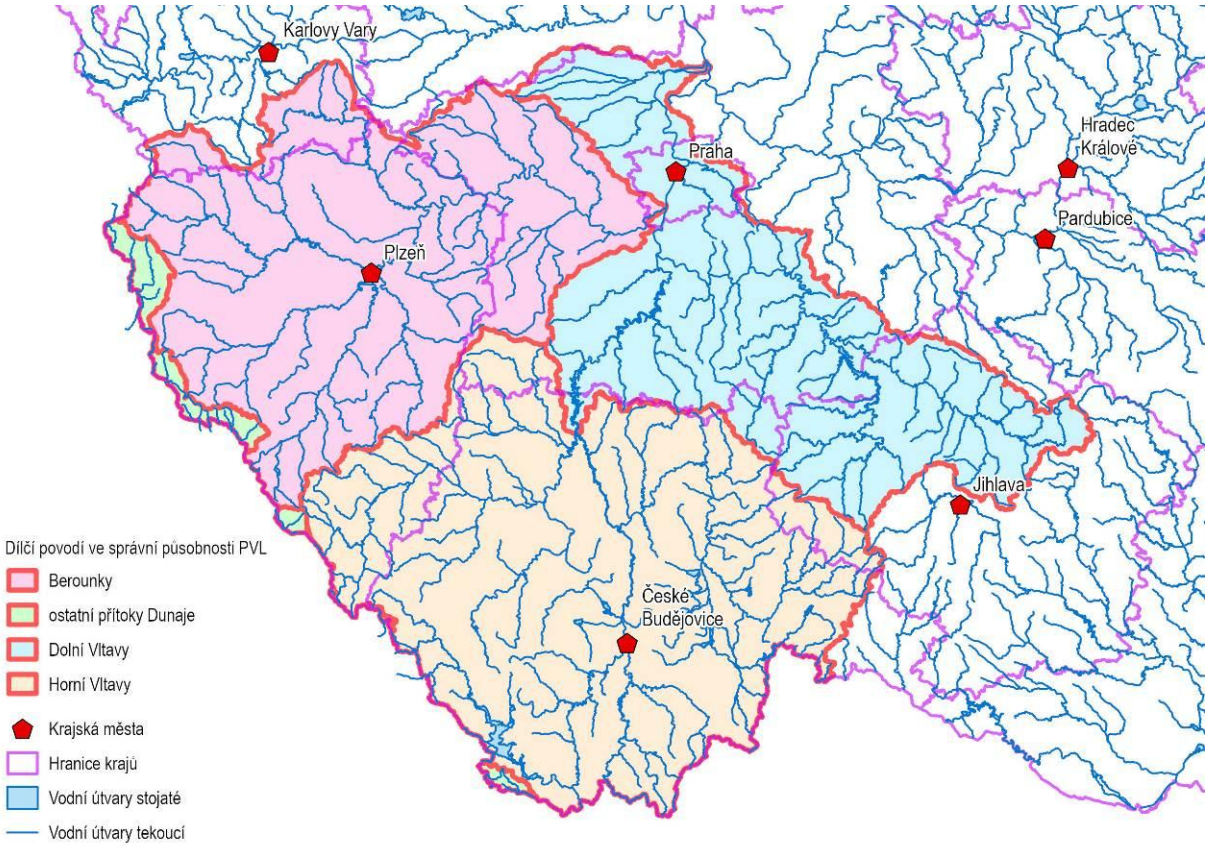

Obr. 3. *Detail vymezení čtyř řešených dílčích povodí a znázornění útvarů povrchových vod kategorie „řeka“ a „jezero“ (zdroj: Sterplan a.s., 2026).*

Dílčí povodí Berounky

Páteřními toky dílčího povodí Berounky je řeka Berounka s nejvýznamnějšími přítoky Klabava, Střela a Litavka. Dalšími hlavními toky jsou Mže, Radbuza, Úhlava a Úslava. Berounka

formálně začíná soutokem Radbuzy a Mže ve výšce 289 m n. m., na území města Plzně. Délka toku je 139 km. Před Plzní je na Radbuze (délka toku 111,5 km) vybudována nádrž České údolí, na Mži (délka toku 106,5 km) pod Stříbrem nádrž Hracholusky. Úhlava pramení v CHKO Šumava na svahu Pancíře ve výšce 1110 m n. m., délka toku je 108,7 km. Úslava pramení u Čihaně ve výšce 695 m n. m., celková délka toku je 92,3 km.

V dílčím povodí Berounky se nachází celkem 91 útvarů povrchových vod – 86 řek a 5 jezer. V jeho jihovýchodní části nachází větší množství rybníků – Kozčínský, Hořejší padrťský, Dolejší padrťský, Hnačovský, Myslivský a Žinkovský, dále pak v okolí Tachova a Nového Boru – Modrý a Dlouhý. K rozlehlým patří také rybník Regent, Duryňský, Štěpánský nebo Velký Bolevecký.

Dílčí povodí Horní Vltavy

Páteřním tokem dílčího povodí je Vltava pramenící na Šumavě v nadmořské výšce 1172 m n. m, po soutok se Studenou Vltavou je nazývána Teplou Vltavou. Horní tok protéká NP a CHKO Šumava, kde na jejím toku byla vybudována nejrozlehlejší vodní nádrž v ČR Lipno a Lipno II (**Obr. 3**). Celková délka toku činí asi 424,3 km, délka v oblasti povodí Horní Vltavy (po soutok s Otavou) činí asi 252 km.

Prvním nejvýznamnějším přítokem je Malše. Malše pramení v Rakousku pod názvem Maltsch, na naše území přitéká v Novohradském podhůří. Do Vltavy přitéká v Českých Budějovicích. Délka vodního toku na našem území je přibližně 92,1 km. Dalším přítokem je Lužnice. Lužnice odvádí vody z celé východní části dílčího povodí Horní Vltavy. Pramení v Rakousku jako Lainsitz. Délka toku na našem území je 157,2 km. Otava, pramenící na Šumavě, ústí do Vltavy ve vodní nádrži Orlík u Zvíkova. Délka toku činí 113 km.

Charakteristickým znakem tohoto dílčího povodí je velké množství rybníků, z nichž největšími jsou Rožmberk, Bezdrev, Horusický a Dvořiště. V oblasti povodí Horní Vltavy byly rovněž vybudovány velké vodní nádrže horní části Vltavské kaskády – Lipno a Hněvkovice, a dále stupeň Kořensko ve vzdutí nádrže Orlík (viz **Obr. 3**). Dalšími vodními nádržemi jsou vodárenské nádrže Římov na Malši a Husinec na Blanici. Humenice na Stropnici slouží pro zásobování užitkovou vodou.

Dílčí povodí Dolní Vltavy

Mezi hlavní toky patří Vltava, Sázava, Želivka a Blanice. Vltava pramení na Šumavě v nadmořské výšce 1172 m n. m. Do dílčího povodí Dolní Vltavy zasahuje na Táborskou a v Benešovské pahorkatině, kde protéká hlubokým údolím, jenž vedlo k možnosti výstavby přehrad Vltavské kaskády. Dále protíná Pražskou plošinu a u Kralup vstupuje na území Mělnické kotliny, kde zleva ústí do Labe ve výšce 155 m n. m. Hlavními přítoky Vltavy jsou zleva Kocába, Berounka, Dalejský, Únětický, Zákolanský a Bakovský potok, zprava pak Brzina, Sedlecký potok, Sázava, Botič a Rokytka. Celková délka toku činí asi 424 km, délka v dílčím povodí Dolní Vltavy asi 253 km.

Dalším páteřním tokem je Sázava. Sázava pramení na Šindelním vrchu v nadmořské výšce 757 m n. m. Protéká Českomoravskou vrchovinou a Středočeskou pahorkatinou. Ústí

zprava do Vltavy v nádrži Vrané u Davle v 200 m n. m. Na horním toku se nachází rozlehlý rybník Velké Dářko a byla vybudována vodní nádrž Pilská. Nejvýznamnějším přítokem Sázavy je zleva Želivka a Blanice, dále Šlapanka, Úsobský, Perlový, Pstružný, Konopišťský a Janovický potok, zprava Sázavka. Celková délka toku je 225 km.

Želivka protéká Želivskou a Mladovožickou pahorkatinou a ústí zleva do Sázavy. Na toku Želivky se nacházejí vodní nádrže Švihov, Sedlice a Vřesník. Délka toku je 99,2 km a její významnější přítoky jsou Trnava, Martinický potok, Sedlický potok, Bělá a Jankovský potok.

Blanice pramení ve výšce 695 m n. m. v Jihočeském kraji. Ústí zleva do Sázavy u Českého Šternberka. Plocha povodí Blanice je 543,7 km^2, délka 63,3 km.

Dílčí povodí ostatních přítoků Dunaje

Dílčí povodí ostatních přítoků Dunaje nemá na území České republiky žádný páteřní tok. Jsou zde samostatné vodní toky, které se na našem území nespojují v žádný významný vodní tok. Pro zobrazení hydrologických poměrů proto nebyly použity toky III. řádu, ale nejvýznamnější toky, které v daném povodí III. řádu na území České republiky jsou.

Na území dílčího povodí ostatních přítoků Dunaje nejsou umístěny žádné hlásné profily, proto o vodnosti jednotlivých toků nejsou žádné informace.

V posledních letech zde proběhlo několik povodní, největší zasáhla dílčí povodí ostatních přítoků Dunaje v roce 2002 (letní povodeň).

Na území dílčího povodí nejsou vybudované žádné významné vodní nádrže. Je zde 15 rybníků, které mají plochu větší než 1 ha. Největší z nich jsou Všerubský rybník o rozloze 16,22 ha a objemu 320 tis. m3 a Čertovo jezero, které patří do CHKO Šumava. Jedná se o ledovcové jezero o rozloze 16,22 ha a objemu 1,85 mil. m^3.

Popis významnějších vodních toků:

Kateřinský potok je přítokem Náby (ve spolkové zemi Německo). Na území České republiky má délku cca 20 km. Pramení v Českém lese mezi obcemi Žebráky a Lesná na úpatí vrchu Holý, ve výšce 683 m n.m. Jejími pravostrannými přítoky jsou Lesní, Mrtvý a Jelení potok, levostrannými přítoky jsou Žebrácký potok, Václavský potok a Apolenský potok. Na území spolkové republiky pak do něj ústí ještě Nivní potok, který pramení v České republice u obce Nová Ves. Na území spolkové republiky Německo vtéká do řeky Nába.

Řezná pramení na Šumavě a na území České republiky má délku cca 7,66 km. Pramení na úpatí vrchu Tok ve výšce 980 m n.m. Významnějším přítokem je pouze Jezerní potok, který pramení na úpatí Jezerní hory. Na území Spolkové republiky Německo pokračuje pod názvem Grosse Regen.

Kouba pramení na úpatí vrchu Chlumek ve výšce 528 m n.m. Na území České republiky má délku cca 11,79 km. Významné přítoky jsou pouze levostranné – Chalupský a Liščí potok.

Černý potok pramení na Malinové hoře ve výšce 883 m n.m. Na území České republiky má délku cca 7,77 km. Významnějšími přítoky na území České republiky nejsou,

ve Spolkové republice Německo do něj ústí Nemanický potok, který pramení v České republice. Ve Spolkové republice Německo pokračuje Černý potok pod názvem Schwarzach a ústí do vodního toku Nába.

Kvalita povrchových vod

Kvalita povrchových vod se od roku 2000 výrazně zlepšila. Ze základních ukazatelů se v období 2000–2024 podařilo nejvíce snížit amoniakální dusík (N-NH_4^+; pokles průměrné koncentrace o 74,1 %), a to především díky účinnějšímu čištění odpadních vod a poklesu živočišné zemědělské výroby. Koncentrace celkového fosforu ($P_{celk.}$) se podařilo snížit o 46,5 %, zejména díky důkladnějšímu čištění odpadních vod a omezení množství fosfátů v pracích prostředcích. Avšak od roku 2020 kvalita vody ve vodních tocích stagnuje a nedaří se dále výrazně snižovat obsah znečištění (MŽP, 2024).

Zdroje zemědělského znečištění vod na území spravovaném státním podnikem Povodí Vltavy ukazuje mapová aplikace Atlas Povodí Vltavy (viz https: //atlaspvl.vumop.cz/), zpracovaná ve spolupráci s Výzkumným ústavem monitoringu a ochrany půdy, v.v.i. Jedná se o povrchové znečištění často spojené s erozí a splaveninami a podpovrchové spojené s transportem živin a pesticidů.

Dle hodnocení kvality vod ve vodních tocích pomocí základních ukazatelů ($CHSK_{Cr}$, BSK_5, N-NH_4^+, N-NO_3 a $P_{celk.}$) na vybraných profilech v letech 2023–2024 je 20 % vod zařazeno do I. a II. třídy s neznečištěnou nebo mírně znečištěnou vodou, 47 % profilů do III. třídy se znečištěnou vodou, do IV. třídy se silně znečištěnou vodou je zařazeno 23 % profilů a do V. třídy s velmi silně znečištěnou vodou spadá 10 % profilů. Kategorie velmi silně znečištěná voda byla zjištěna nejvíce v kraji Jihomoravském, dále pak ve Středočeském a Jihočeském kraji. Jakost vody v těchto krajích je negativně ovlivněna především intenzivním zemědělstvím a nedostatečným připojením obyvatel na ČOV. Ve Středočeském kraji ke znečištění přispívá i průmysl (MŽP, 2024).

Z dlouhodobého hlediska dochází ke snižování vypouštění nečištěných odpadních vod. Mezi roky 1990 a 2024 došlo k poklesu vypouštěného znečištění v ukazatelích BSK_5 o 95,9 %, nerozpuštěné látky o 95,1 % a $CHSK_{Cr}$ o 90,4 %. Zároveň se podařilo snížit i vypouštěné množství nebezpečných a zvlášť nebezpečných závadných látek. K významnému poklesu došlo také u makronutrientů (dusík, fosfor). Od roku 2005 se množství vypouštěného $N_{anorg.}$ snížilo o 31,3 % a $P_{celk.}$ o 13,4 %. Dlouhodobý pokles je ovlivněn především tím, že se v technologii čištění odpadních vod u nových a intenzifikovaných čistíren odpadních vod cíleně uplatňuje biologické odstraňování dusíku a biologické nebo chemické odstraňování fosforu, a dále je ovlivněn snížením množství fosfátů používaných v pracích prostředcích.

V souvislosti s povodněmi v září 2024 došlo v tomto roce ke zvýšení vypouštěného znečištění u všech sledovaných ukazatelů. Nejvyšší nárůst byl zaznamenán u ukazatelů BSK_5 (o 31,3 %) a $CHSK_{Cr}$ (o 12,7 %), a to především v povodí Odry, kde se hodnota BSK_5 zvýšila o 264,1 % a hodnota $CHSK_{Cr}$ o 48,2 %. Tento stav byl primárně způsoben zaplavením čistíren odpadních vod během povodní, což vedlo k jejich dočasnému omezení či úplné ztrátě funkčnosti (MŽP, 2024).

Současným problémem je s ohledem na ekosystémy a lidské zdraví dlouhodobé zatížení povrchových vod organickými mikropolutanty, které se dlouhodobě nacházejí ve vzorcích vody na celém území Česka. Nejvíce jsou vodohospodářskými laboratořemi s. p. Povodí sledovány pesticidy a jejich metabolity. Výskyt léčiv byl v roce 2024 nejvýznamnější zejména v menších tocích, do kterých jsou odvodněna velká sídla nebo zdravotnická zařízení. Látky, které se vzhledem k jejich vysoké stabilitě a lipofilitě akumulují v biotických i abiotických složkách a potravních řetězcích, jsou zjišťovány v rámci akumulačního biomonitoringu (MŽP, 2024).

Kvalita podzemní vody

Útvar podzemní vody je vymezené soustředění podzemní vody v příslušném kolektoru nebo kolektorech; přičemž kolektorem se rozumí horninová vrstva nebo souvrství hornin s dostatečnou propustností, umožňující významnou spojitou akumulaci podzemní vody nebo její proudění či odběr.

Podzemní vody jsou nejčastěji kontaminovány dusičnany a pesticidy a zejména jejich metabolity v důsledku intenzivního zemědělského hospodaření zaměřeného na rostlinnou výrobu. Pěstování některých plodin (řepka, řepa, kukuřice) představuje z hlediska použitých pesticidů významné riziko kontaminace podzemních a povrchových vod. Jedná se o herbicidy, které jsou běžně používány, či byly používány v minulosti, a některé jsou již zakázány (metazachlor, alachlor, metolachlor, acetochlor a atrazin). Tyto herbicidy, na rozdíl od herbicidů používaných pro ošetřování obilnin (chlorotoluron, isoproturon, MCPP), podzemní vody kontaminují ve vyšším rozsahu. Problémem těchto látek je, že zůstávají dlouhodobě v ekosystému, vzhledem k tomuto faktu se hodnoty látek meziročně příliš nemění.

V roce 2024 došlo oproti roku 2022 k navýšení počtu objektů s překročením limitů pro podzemní vodu alespoň v jednom ukazateli z 79,8 % na 83,2 %.

V případě koncentrací dusíkatých látek nedošlo od roku 2010 k výrazným změnám. V roce 2024 byly limitní hodnoty nejčastěji překročeny pro amonné ionty (10,8 % nadlimitních vzorků) a dusičnany (10,3 % nadlimitních vzorků). U dusitanů se nadlimitní vzorky pohybují mezi 0,1–0,4 %. U sumy pesticidů bylo v roce 2024 zjištěno překročení celkově u 29,8 % objektů (MŽP, 2024).

Zranitelné oblasti a eutrofizace

Zranitelné oblasti jsou vodním zákonem definovány jako území, kde se vyskytují:

- povrchové nebo podzemní vody, zejména využívané nebo určené jako zdroje pitné vody, v nichž koncentrace dusičnanů přesahuje hodnotu 50 mg/l nebo mohou této hodnoty dosáhnout;
- povrchové vody, u nichž v důsledku vysoké koncentrace dusičnanů ze zemědělských zdrojů dochází nebo může dojít k nežádoucímu zhoršení jakosti vod.

Vláda stanovuje zranitelné oblasti nařízením a zároveň v nich akčním programem upravuje používání a skladování hnojiv a statkových hnojiv, střídání plodin a provádění protierozních opatření. Akční program a vymezení zranitelných oblastí podléhají přezkoumání

a případným úpravám v intervalech nepřesahujících 4 roky. Standardně je dodržován výše zmíněný 4letý interval. Poslední revize vymezení zranitelných oblastí a akčního programu byla provedena v roce 2024 nařízením vlády č. 193/2024 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 262/2012 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a akčním programu, ve znění pozdějších předpisů. S účinností od 1. 7. 2024 bylo upřesněno vymezení zranitelných oblastí a byla stanovena pravidla 6. akčního programu na období 2024–2028. Přezkoumání se provádí na základě vyhodnocení účinnosti opatření vyplývajících z přijatého akčního programu. Základními jednotkami určujícími rozsah zranitelných oblastí jsou katastrální území.

V dílčím povodí Berounky je evidováno 638 katastrálních území v kategorii zranitelné oblasti. V dílčím povodí Horní Vltavy je to 847 katastrálních území, v dílčím povodí Dolní Vltavy 1 160 katastrálních území a dílčím povodí ostatních přítoků Dunaje je v kategorii zranitelných oblastí evidováno pouze 17 katastrálních území.

Znázornění zranitelných oblastí v jednotlivých dílčích povodích je vidět na **Obr. 4a–4d.**

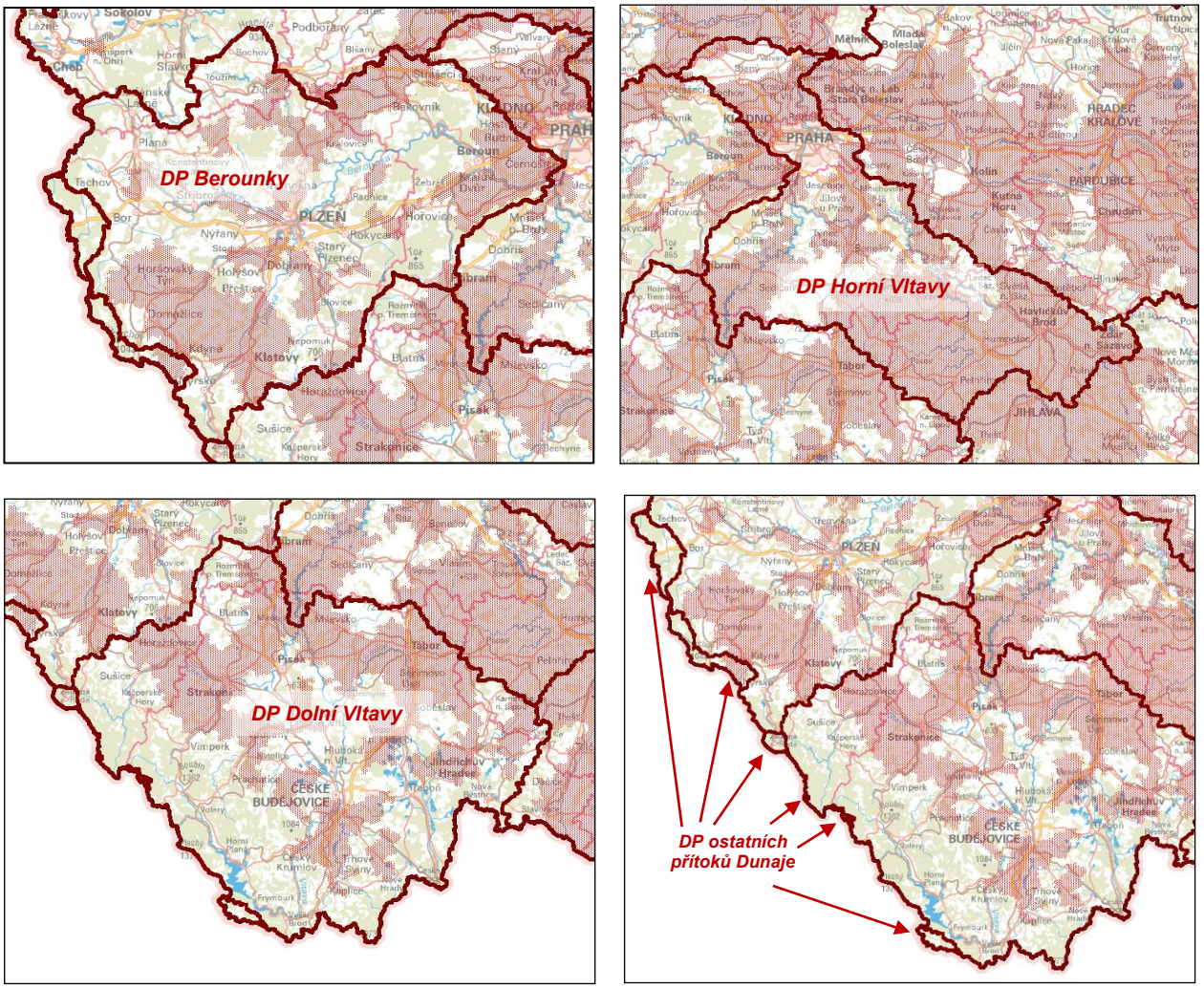

Obr. 4a-d. *Zranitelné oblasti v jednotlivých dílčích povodích Berounky (a), Horní Vltavy (b), Dolní Vltavy (c), a dalších přítoků Dunaje (d). (zdroj: VÚV TGM, v. v. i., Hydroekologický informační systém HEIS, https: //heis.vuv.cz/, stav 2026).*

Citlivé oblasti jsou definovány jako vodní útvary povrchových vod:

- v nichž dochází nebo v blízké budoucnosti může dojít v důsledku vysoké koncentrace živin k nežádoucímu stavu jakosti vod,
- které jsou využívány nebo se předpokládá jejich využití jako zdroje pitné vody, v níž koncentrace dusičnanů přesahuje hodnotu 50 mg/l, nebo
- u nichž je z hlediska zájmů chráněných tímto zákonem nutný vyšší stupeň čištění odpadních vod.

Citlivé oblasti vymezuje vláda nařízením. Vymezení citlivých oblastí podléhá přezkoumání v pravidelných intervalech nepřesahujících 4 roky. Pro citlivé oblasti a pro vypouštění odpadních vod do povrchových vod ovlivňujících kvalitu vody v citlivých oblastech stanovuje vláda nařízením ukazatele přípustného znečištění odpadních vod a jejich hodnoty.

Na základě nařízení vlády č. 401/2015 Sb. jsou všechny povrchové vody na území České republiky vymezeny jako citlivé oblasti. Důvodem je skutečnost, že celá Česká republika spadá do povodí Severního, Baltského a Černého moře. Z tohoto důvodu je nutné chránit jakost vody před znečištěním živinami na celém našem území, aby nedocházelo k negativním vlivům (např. eutrofizaci) v těchto navazujících mořských oblastech

Chráněné oblasti přirozené akumulace vod a ochrana mokřadů v rámci Ramsarské úmluvy

Oblasti, které pro své přírodní podmínky tvoří významnou přirozenou akumulaci vod, vyhlašuje vláda nařízením za chráněné oblasti přirozené akumulace vod (CHOPAV). V chráněných oblastech přirozené akumulace vod se v rozsahu stanoveném nařízením vlády limituje řada aktivit. V těchto územích je zakázáno:

- zmenšovat rozsah lesních pozemků v jednotlivých případech o více než 25 ha; v jednotlivé chráněné vodohospodářské oblasti smí být celkově rozsah lesních pozemků snížen nejvýše o 500 ha proti stavu ke dni nabytí účinnosti tohoto nařízení;
- odvodňovat u lesních pozemků více než 250 ha souvislé plochy;
- odvodňovat u zemědělských pozemků více než 50 ha souvislé plochy, pokud se neprokáže na základě hydrogeologického zhodnocení, že odvodnění neohrozí oběh podzemních vod;
- těžit rašelinu v množství přesahujícím 500 tisíc m^3 v jedné lokalitě, pokud se neprokáže na základě hydrogeologického zhodnocení, že těžba rašeliny neohrozí oběh podzemních vod; zákaz se nevztahuje na těžbu rašeliny z přírodních léčivých zdrojů;
- těžit nerosty povrchovým způsobem nebo provádět jiné zemní práce, které by vedly k odkrytí souvislé hladiny podzemních vod; zákaz se nevztahuje na těžbu:

  1. štěrků, písků a štěrkopísků, budou-li časový postup a technologie těžby přizpůsobeny možnostem následného vodohospodářského využití prostoru ložiska;
  2. v kamenolomech, v nichž je nutno přejít k polojámové nebo jámové těžbě a nedojde-li k většímu plošnému odkrytí než 10 ha;
  3. všech druhů uhlí, nedojde-li k narušení důležitých funkcí území z hlediska ochrany životního prostředí;

4. ostatních vyhrazených nerostů, nedojde-li k většímu plošnému odkrytí než 10 ha;

- těžit a zpracovávat radioaktivní suroviny, u nichž není zajištěno zneškodňování odpadů v souladu s předpisy na ochranu jakosti vod;
- ukládat radioaktivní odpady z výroby nebo regenerace palivových článků pro jaderné elektrárny a radioaktivní odpady z jaderných elektráren;
- provádět geologické a hydrogeologické průzkumné práce, pokud jednotlivé průzkumné objekty nebudou následně vodohospodářsky využity nebo nebudou následně upraveny tak, aby nedocházelo k ohrožení oběhu podzemních vod;
- provádět výstavbu:

1. zařízení pro výkrm prasat o celkové kapacitě zástavu nad 5 000 kusů;
2. závodů na zpracování ropy a dále závodů chemické výroby, využívajících ropu nebo ropné látky jako surovinu;
3. skladů ropných látek o objemu jednotlivých nádrží nad 1 000 m3;
4. dálkových potrubí pro přepravu ropných látek včetně příslušenství, pokud nebudou opatřena proti úniku ropných látek do povrchových a podzemních vod nebo pokud nebude vybudován kontrolní systém pro zajišťování jejich niku;
5. provozních skladů látek, které nejsou odpadními vodami a které mohou ohrozit jakost nebo zdravotní nezávadnost povrchových nebo podzemních vod, s kapacitou přesahující potřebu provozu závodu;
6. tepelných elektráren na tuhá paliva s výkonem nad 200 MW.

Chráněné oblasti přirozené akumulace vod, kde dochází k významnější akumulaci vod, které jsou vodárensky využívané nebo potenciálně vodárensky využitelné, jsou z obecného pohledu velmi důležité pro ochranu množství i jakosti povrchových a podzemních vod.

Problémem, který v posledních letech stále více rezonuje, je sucho. A právě zlepšení vodního režimu krajiny směřující k většímu zadržení vody v krajině a zvýšení infiltrace srážkové a povrchové vody do vod podzemních má v těchto oblastech potenciál k významnému zlepšení vodního režimu v krajině.

Vyrovnanější odtokový režim (daný výraznějším podílem základního a hypodermického odtoku, a pomalejším, případně řízeným vyprazdňováním různých povrchových akumulací vod) z oblastí CHOPAV může výrazně zlepšit stav na středních a dolních úsecích toků i mimo CHOPAV v době sucha. Především omezení odvodňovacích a těžebních aktivit lze velmi vítat, protože směřují k omezení aktivit urychlujících odtok vod v takto chráněných územích. Kromě těchto pasivních opatření se dají uvažovat také přírodě blízká opatření (například plošná opatření na zemědělské půdě, biotechnická opatření, revitalizace a jiné), která umožní aktivnější přístup k ochraně vod v CHOPAV, k nadstandardnímu zadržování vody v krajině, ke zvýšení retenční schopnosti krajiny, zvýšení infiltrovaného množství vod do podzemních vod a podobně. (VÚV TGM, 2018).

Tab. 7. *Seznam dotčených CHOPAV v území (zdroj: VÚV TGM, v. v. i., HEIS, https: //heis.vuv.cz/, stav 2026).*

Číslo CHOPAV	***Název CHOPAV***	***Zřizovací dokument CHOPAV***	***Plocha [km²]***	***Národní část mezinárodní oblasti povodí***
106	Šumava	Nařízení vlády č. 40/1978 Sb.	1681,41	Labe/Dunaj
107	Žďárské vrchy	Nařízení vlády č. 40/1978 Sb.	696,77	Labe/Dunaj
108	Brdy	Nařízení vlády č. 10/1979 Sb.	447,33	Labe
111	Novohradské hory	Nařízení vlády č. 10/1979 Sb.	331,61	Labe
214	Chebská pánev a Slavkovský les	Nařízení vlády č. 85/1981 Sb.	1096,52	Labe
215	Severočeská křída	Nařízení vlády č. 85/1981 Sb.	3702,03	Labe/Odra
218	Třeboňská pánev	Nařízení vlády č. 85/1981 Sb.	893,49	Labe

Ochrana mokřadů v rámci Ramsarské úmluvy

V dikci Ramsarské úmluvy se mokřadem rozumí zejména: rašeliniště a slatiniště, rybníky, soustavy rybníků, lužní lesy, nivy řek, mrtvá ramena, tůně, zaplavované nebo mokré louky, rákosiny, ostřicové louky, prameny, prameniště, toky a jejich úseky, jiné vodní a bažinné biotopy, údolní nádrže, zatopené lomy, štěrkovny, pískovny, horská jezera, slaniska. Ramsarská úmluva chrání mokřady, mající mezinárodní význam především jako biotopy vodního ptactva.

Česká republika má na seznamu zapsáno celkem 14 mokřadů, z toho 3 se nacházejí v dílčím povodí Horní Vltavy (Šumavská rašeliniště, Třeboňské rybníky a Třeboňská rašeliniště) a jeden v dílčím povodí ostatních přítoků Dunaje (Šumavská rašeliniště).

Ochranná pásma vodních zdrojů

Ochranná pásma vodních zdrojů (dále také „OPVZ“) jsou zakotvena v § 30 vodního zákona. OPVZ slouží k ochraně vydatnosti a k ochraně před vnikem závadných látek, které mohou ovlivnit jakost a zdravotní nezávadnost zdrojů podzemních nebo povrchových vod využívaných nebo využitelných pro zásobování pitnou vodou s průměrným odběrem více než 10 000 m^3 za rok a zdrojů podzemní vody pro výrobu balené kojenecké vody nebo pramenité vody.

OPVZ stanoví opatřením obecné povahy místně příslušný vodoprávní úřad obce s rozšířenou působností.

OPVZ jsou dle platného znění vodního zákona založena na principu dvoupásové ochrany. I. stupeň je stanoven jako souvislé území a slouží k ochraně v bezprostředním okolí jímacího nebo odběrného zařízení vodního zdroje. II. stupeň se vymezuje vně ochranného pásma I. stupně a nemusí tvořit souvislou plochu, ale může být stanoveno i jako vzájemně nespojitá území. II. stupeň OPVZ slouží k ochraně vodního zdroje v územích stanovených vodoprávním úřadem.

V **dílčím povodí Berounky** se vyskytuje **8** vodárenských nádrží, v **dílčím povodí Horní Vltavy 3** vodárenské nádrže, v **dílčím povodí Dolní Vltavy** se vyskytují **2** vodárenské nádrže a na území **dílčího povodí ostatních přítoků Dunaje** se nenachází **žádná** vodárenská nádrž se stanoveným ochranným pásmem. Jejich ochranná pásma a veřejné vyhlášky jsou uvedeny v následující tabulce

***Tab. 8.** Ochranná pásma vodárenských nádrží v území (zdroj: VÚV TGM, v. v. i., HEIS, https: //heis.vuv.cz/, stav 2026).*

Vodárenská nádrž	***Ochranná pásma, č.j. rozhodnutí***	***Nový návrh OP, stav platnosti a výhled zpracování***
Dílčí povodí Berounky		
Klíčava	17689/45312/05/2004/OŽP/Ně, + oprava chyby v psaní - 17689/69282/2004/OŽP/Ně – OPVZ I. a II. st. + 158251/2012/KUSK - změna OPVZ II. stupně – rozšíření stávajících OP o ZDOVZ	
Lučina	3770/02-RŽP/231/2-OPVZ – OPVZ I. a II. st. + zóny diferencované ochrany	
Obecnice	11/11/73/2004–1505 - OPVZ I. a II. st.	Žádáno o rozšíření ochrany OPVZ II
Pilská	11/11/73/2004–1505 - OPVZ I. a II. st.	Žádáno o rozšíření ochrany OPVZ II
Láz	11/11/73/2004–1505 - OPVZ I. a II. st.	Žádáno o rozšíření ochrany OPVZ II
Nýrsko	ŽP 546/2003 + oprava v textu + ŽP 8239/04 a ŽP3319/05 – změny výrokové části – OPVZ I. a II. st. + zóny diferencované ochrany	
Mariánské lázně	ŽP/03/1845/za	
Žlutice	ŽP/2536b/2001–231.2 – OPVZ I. a II. st. + ŽP/1174/2002–231.2 – sdělení o opravě písařské chyby v rozh. ŽP/2536b/2001–231.2 + 719/ZZ/11–15 – změna rozsahu OPVZ I. st. + stanovení OPVZ II. st. + 719/ZZ11–17 – opravné rozh. výrokové části 719/ZZ/11–15	
Dílčí povodí Horní Vltavy		
Římov	VHLZ 3581/84–233/1–4004/85-Bab – OPVZ I, II a II.st. + KUJCK 30750/2006/49 OZZL Ža, Zam, Hav – OPVZ i. a II. st. (změna rozh. č.j. VLHZ 3581/84–233/1–4004/85-Bab) + KUJCK 33952/2008 OZZL/8 - OPVZ I. st. (změna rozh. č.j. 30750/2006/49 OZZL Ža, Zam, Hav) + KUJCK 25755/2009 OZZL/5 - OPVZ II. st. (změna rozh. č.j. 30750/2006/49 OZZL Ža, Zam, Hav)	KUJCK 33952/2008 OZZL/8 – umožněn vstup osob do I. OPVZ do vyznačených lokalit, KUJCK 25755/2009 OZZL/5 – ZDOVZ k.ú. Meziříčí u Malont změna hospodaření na poz. č. 1267/1
Husinec	KUJCK 31539/2008/45 OZZL/Zam, Rub – OPVZ I. a II. st. + zrušení III. st. (změna rozh. č. VLHZ 941/85–5233/1 Bab) + 5635/510/09-Bab-1 O 19/09 75765/ENV/09 – změna výrokové části rozh. č.j. KUJCK 31539/2008/45 OZZL/Zam, Rub	

Vodárenská nádrž	***Ochranná pásma, č.j. rozhodnutí***	***Nový návrh OP, stav platnosti a výhled zpracování***
Karhov	OŽPLZ/11265–04/4821–03//tuna (OPVZ I. a I8I. st. (změna rozh. č.j. 1530 vod 235/85–394 Hř + OŽPLZ/8505–05/4821–03/tuna – OPVZ I. a II. st. (změna rozh. č.j. OŽPLZ/11256–04/4821–03/tuna + OŽP/37424–2013 – změna rozh. o stanovení ochranných pásem vodního zdroje Karhov	OŽPLZ/8505–05/4821–03/tuna – I. OPVZ rozšířeno – celá plocha VN + navazující pás pozemků cca 100 m od max. vzdutí OŽP/37424–2013 – týká se výjimek ze zákazu vstupu a zákazu vjezdu do I. OP a mění rozhodnutí takto: 1. z ochranných podmínek OPVZ I. se vypouští zákaz výkonu práva myslivosti a 2. doplňuje ochranné podmínky OPVZ I. o zákaz umisťování krmišť, vnadišť a stálých mysliveckých zařízení
Dílčí povodí Dolní Vltavy		
Švihov	VLHZ 3350/88–235, změna 713/OOS I – 511/90, + revize ŽP/vl.č. 116/event.č.6801/95/Mü + 800/1211/801 11/96 – změna výrokové části	Žádost o změnu OPVZ č.j. 146802/2010-PVL vydal KÚ Stř. kraje pod zn. 008567/2012/KUSK OŽP/Ně rozhodnutím, které však nenabylo právní moci
Staviště	ŽP Vod. 2674/02/Kl	

Povodně a nebezpečí povodní z přívalových srážek

Ochrana před povodněmi zahrnuje celý soubor činností a opatření k předcházení a zvládnutí povodňových rizik v ohroženém území, a to jak dlouhodobá opatření (systematická prevence), tak operativní opatření vázaná na konkrétní povodňovou situaci. Základní právní normou je zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a změně některých zákonů (vodní zákon).

Systematická prevence ochrany před povodněmi zahrnuje opatření dlouhodobého charakteru jako je plánování, stanovování záplavových území, investiční činnost a přípravu těchto opatření. Hlavním cílem opatření je snižování negativních dopadů povodní na lidské zdraví, životní prostředí, kulturní dědictví a hospodářskou činnost.

Od roku 1997 se povodně objevují častěji. Na území ČR se vyskytly velké povodně v letech 1997, 1998, 2002, 2006, 2009, 2010, 2012, 2013, 2014 a 2016. Ve všech případech se jednalo o odezvu na vydatné přívalové srážky. V roce 2013 byly rozvodněny toky celého povodí Vltavy a velké části také povodí Labe (okrajově Dyje) (ČHMÚ, 2014).

Z hlediska odtokových poměrů je problémem rychlý odtok srážkových vod z území. Tento stav je způsobem zejména odlesněním, nedostatečnou přirozenou retenční schopností horských oblastí s převažujícími srážkovými úhrny, nevhodnou úpravou drobných toků v minulosti, melioracemi provedenými často v nevhodných terénech a nedostatkem organické hmoty v půdě. Zrychlený odtok vody z povodí má za nepříznivých klimatických podmínek za následek vznik povodňových situací a v důsledku také deficit podzemních vod, neboť srážková voda nestačí vsáknout a je rychle odvedena mimo oblast srážek.

V ***dílčím povodí Berounky*** představuje povodňové ohrožení především vějířovité sbíhání toků v Plzni. Určitým pozitivem v této souvislosti může být skutečnost, že zatímco u Mže převládá zimní režim povodní, u Úhlavy a Úslavy převládá režim letní (u Radbuzy je režim smíšený). Na vlastním toku Berounky a jejích přítocích pod Plzní převládá smíšení až letní režim. Pro Prahu jsou pak z hlediska povodní nepříznivé poměrně nízké retenční prostory

v dílčím povodí Berounky. Zimní režim povodní je dán táním sněhu v horských a podhorských oblastech Českého a Slavkovského lesa a Šumavy a závětrným efektem těchto pohoří vůči západnímu a severozápadnímu proudění, který omezuje výraznější výskyt letních povodní. Zvýšená četnost letních povodní na středním a dolním toku Berounky je naopak dána návětrným efektem především Brd (srpen 2002). Z vodních nádrží v dílčím povodí Berounky má největší protipovodňový význam nádrž Hracholusky, která zvládá pozdržet kulminaci na Mži v Plzni před střetem s kulminacemi z dalších plzeňských toků (Radbuza, Úhlava, Úslava).

Povodňový režim vodních toků v ***dílčím povodí Horní Vltavy*** je závislý na geografické poloze povodí. Pro toky pramenící v Novohradských horách (např. Malše) a v podhůří Šumavy (Blanice) je typický letní režim povodní, vyvolaný návětrnými efekty Šumavy a Novohradských hor při severních a severovýchodních situacích. Toky v horských polohách Šumavy mají zimní až smíšený režim. Pro Otavu je na jejím horním toku charakteristický zimní až smíšený režim a na dolním toku převažuje letní režim. Lužnice s přítoky má spíše zimní režim povodní. Vějířovitý charakter povodí Vltavy předznamenává nebezpečí střetu povodňových vln z horní Vltavy a Otavy, příp. i Lužnice (např. povodeň v srpnu 2002). Na horní Vltavě má přitom poměrně významný protipovodňový efekt přítomnost vodní nádrže Lipno I.

V ***dílčím povodí Dolní Vltavy*** je ohrožena především dolní část toku Vltavy. Zde je možnost transformace povodňové vlny přicházející z Vltavské kaskády a její eventuální střet s povodněmi přicházejícími ze Sázavy a Berounky. Pro Sázavu a její přítoky je typický spíše zimní povodňový režim, pro Berounku je to režim smíšený.

V ***dílčím povodí ostatních přítoků Dunaje*** proběhlo v posledních letech několik povodní, největší zasáhla dílčí povodí ostatních přítoků Dunaje v roce 2002 (letní povodeň).

Oblasti s urychleným odtokem srážkových vod a nedostatečnou mírou akumulace vody

Urychleným odtokem srážkových vod se pro účely tohoto vymezení rozumí kombinace možných častých a náhlých výskytů povodní. Podkladem pro vymezení je analýza odtokových poměrů (průtoky Q_{100} ve stanicích v povodí Labe a Odry v Čechách – ČHMÚ, PVL), sklonitosti (ArcČR 500) a způsobu využití území (CORINE Land Cover 2006).

Kritéria:

- Nalezení povodí s největšími stoletými specifickými průtoky. V dílčím povodí Berounky se jedná o části povodí Klabavy a Litavky, tedy často jádrová území u velkých povodní.
- Hodnocení sklonitosti území
- Zhodnocení výskytu území s nepříznivými charakteristikami využití území (urbanizovaná území a orná půda se sklonitostí nad 4 stupně)

Podle celkového vyhodnocení je v ***dílčím povodí Berounky*** riziko urychleného odtoku vysoké v subpovodích Litavky, Klabavy a Berounky od Litavky po ústí.

V ***dílčím povodí Horní Vltavy*** je riziko urychleného odtoku vysoké v horních částech subpovodí Otavy, Volyňky, Blanice a Malše a v subpovodí Polečnice. Dále je vysoké ve vodních útvarech podél Vltavy od Polečnice po soutok s Malší.

V ***dílčím povodí Dolní Vltavy*** je riziko urychleného odtoku vysoké zejména podél dolního toku Sázavy a podél toku Vltavy od Sázavy po Berounku.

V ***dílčím povodí ostatních přítoků Dunaje*** je u 9 ze 16 posuzovaných vodních útvarů určeno riziko urychleného odtoku jako střední, důvodem je větší sklonitost území. Poměru průtoků Q_a/Q_{330} se u vodních útvarů v dílčím povodí ostatních přítoků Dunaje pohybuje v rozmezí cca 2,9 až 3,7 - což je poměrně příznivá (nízká) hodnota. Pouze u vodního útvaru Kateřinský potok od pramene po státní hranici je tento poměr mírně větší (4,11).

Zásobování vodou a odpadní vody

V ***dílčím povodí Berounky*** bylo v roce 2018 evidováno 335 odběrů povrchových a podzemních vod realizovaných za účelem získání pitné vody. V případě odběrů povrchových vod je u 10 odběrů evidován odběr více než 1000 m^3 vody za den, v II. plánu dílčího povodí Berounky byl zaznamenán u 11 odběrů. V případě podzemních vod je evidováno v kategorii od 100 do 1000 m3 vody za den 82 odběrů a v kategorii nad 1000 m3 vody za den je evidováno 6 odběrů.

Jako území vyhrazená pro odběr vody pro lidskou spotřebu byla v ***dílčím povodí Horní Vltavy*** vymezena všechna místa odběrů povrchových či podzemních vod provozovaná v roce 2018, na které se vztahuje ohlašovací povinnost pro vodní bilanci dle § 10 vyhlášky č. 431/2001 Sb. o obsahu vodní bilance, způsobu jejího sestaven a o údajích pro vodní bilanci.

Vedle odběrů, které jsou řádně povoleny a provozovány, vyžaduje Rámcová směrnice, aby byly do Registru zařazeny i vodní útvary (oblasti), kde se s odběrem vody počítá v budoucnu. Proto jsou v dílčím povodí Horní Vltavy jako výhledová území pro odběr vody pro lidskou spotřebu zařazeny chráněné oblasti přirozené akumulace vody (CHOPAV), vyhlášené v letech 1979–1981 třemi nařízeními vlády.

V ***dílčím povodí Dolní Vltavy*** slouží k zásobování pitnou vodou vodohospodářský komplex Želivka. Komplex tvoří vodní nádrž Švihov (na toku Želivka), jejímž hlavním účelem je zásobování Prahy a středočeské, části jihočeské a východočeské oblasti České republiky pitnou vodou. Do komplexu dále spadá vodní nádrž Pilská (na toku Sázava), vodní nádrž Staviště (na Stavišťském potoce) a vodní nádrž Strž (na Stržském potoce). V roce 2018 zde bylo evidováno 280 odběrů povrchových a podzemních vod určených pro lidskou spotřebu, z čehož počet odběrů povrchové vody byl 11 ze 7 vodních útvarů a počet odběrů podzemní vody byl 269 z 5 vodních útvarů.

V případě odběrů povrchových vod je u 4 odběratelů evidován odběr vody v rozsahu 100 až 1000 m^3 za den a u 1 odběru více než 1000 m^3 vody za den. V případě podzemních vod je evidováno v kategorii od 100 do 1000 m^3 vody za den 51 odběrů a v kategorii nad 1000 m^3 vody za den jsou evidovány 2 odběry.

V ***dílčím povodí ostatních přítoků Dunaje*** je celkem evidováno 13 odběrů vod určených pro lidskou spotřebu. Tyto zdroje jsou rozděleny na odběry podzemních a povrchových vod a využívají se pro úpravu na pitnou vodu. Z toho je 1 odběr povrchové vody (100–500 tis.m^3/rok) a 12 odběrů ze 3 vodních útvarů.

C.3.5 PŮDA

Půda je základním výrobním prostředkem v oblasti zemědělství a veškeré produkční i mimoprodukční funkce agrárního sektoru jsou s ní úzce svázané. Její ochrana je tedy klíčovým úkolem, a to nejen ve vztahu k její úrodnosti (např. udržováním složek organické hmoty, ochrany struktury a zachování edafonu), ale rovněž při ochraně proti větrné a vodní erozi, nebo zabránění kontaminace půdy nežádoucími látkami.

Z hlediska půdních typů převládají **v dílčím povodí Berounky** kambizemě – tzv. hnědé půdy (65 %), následují pseudogleje a gleje (17 %), fluvizemě (5 %) a další. Rozmanitost půd je dána povahou podkladového substrátu, reliéfem, klimatickými podmínkami, vegetací a činností člověka. Zamokřené půdy (pseudogleje a gleje) na západní a severní straně Brd a v podhůří Českého lesa mají často jílovitohlinitý charakter s méně příznivými infiltračními charakteristikami. Půdy v horských částech Šumavy a Brd zase obsahují velké množství skeletu, což zhoršuje jejich retenční vlastnosti.

Z hlediska půdních typů převládají **v oblasti povodí Horní Vltavy** hnědé půdy (53 %), následují pseudogleje a gleje (28 %) a podzoly (11 %). Rozmanitost půd je dána povahou podkladového substrátu, reliéfem, klimatickými podmínkami, vegetací a činností člověka. Zamokřené půdy (pseudogleje a gleje) v povodí Lužnice a Českobudějovické pánvi mají jílovitohlinitý charakter s méně příznivými infiltračními charakteristikami. Půdy na Šumavě a Novohradských horách zase obsahují velké množství skeletu, což zhoršuje jejich retenční vlastnosti. Následující odstavce detailněji rozvádí genezi půd v oblasti povodí Horní Vltavy.

Půdní podmínky **dílčího povodí Dolní Vltavy** jsou poměrně rozmanité. Převládají zde hnědé půdy (64,2 %), následují pseudogleje a gleje (17,3 %), černozemně (5,1 %), hnědozemě a fluvizemě (po 3,4 %) a další. Rozmanitost je dána klimatickými podmínkami, povahou podkladového substrátu, reliéfem, vegetací i činností člověka. Zamokřené půdy jako psedogleje a gleje s jílovitým charakterem a nepříznivými infiltračními schopnostmi netvoří v této oblasti souvislé plochy. V horní části Českomoravské vrchoviny a v kaňonu podél Vltavy po Prahu se vyskytují půdy obsahující velké množství skeletu, které zhoršuje retenční schopnosti půdy.

Z hlediska půdních typů převládají **v dílčím povodí ostatních přítoků Dunaje** hnědé půdy (48 %), následují podzoly (30 %) a pseudogleje a gleje (21 %). Rozmanitost půd je dána povahou podkladového substrátu, reliéfem, klimatickými podmínkami, vegetací a činností člověka. Hnědé půdy se tvoří na středně těžkých až lehčích zvětralinách hornin moldanubika. Zaujímají geomorfologické celky Český les a Všerubskou vrchovinu, část Šumavy i šumavského podhůří. Na území Kateřinské kotliny se vážou na lehčí zvětraliny kyselých hornin hnědé půdy podzolové – na rezivé půdy, v nichž jsou zastoupeny podzoly

a hydromorfní půdy (gleje a zrašeliněné půdy) a rašelinné půdy. Na Všerubské vrchovině se vytvořily obvykle na polygenetických hlínách a středně těžkých až těžkých substrátech pseudogleje, místně gleje až stagnogleje a rašelinové půdy. Půdy na Šumavě a v Novohradských horách obsahují velké množství skeletu, což zhoršuje jejich retenční vlastnosti. Rašeliny se vyskytují na Šumavě (v nadmořské výšce 1000 – 1150 m n.m.). Vznikla zde rašeliniště vrchovištního typu. V pramenných úsecích horských potoků, na prameništích se vyskytují vrchoviště, jejichž podkladem bývají silně zvodnělé splachy nebo svahoviny.

Ochrana půdy

Uvážlivé využívání zemědělské půdy, včetně jejího zpracování, úpravy vodního režimu a zavlažování, vhodného střídání plodin, optimalizovaného používání hnojiv a prostředků na ochranu rostlin, zachování krajinných prvků, nebo zavádění protierozních opatření má rovněž širší dopad na životní prostředí jako je např. kvalita a vydatnost vodních zdrojů, agrobiodiverzita, nebo veřejné zdraví obyvatel. Výzvou do budoucna je rovněž ochrana zemědělského půdního fondu před nadměrným úbytkem v souvislosti s rozrůstáním obytných aglomerací obcí a měst, výstavbou průmyslových zón, těžební činností, nebo výstavbou dopravní infrastruktury.

Nejzávažnějším způsobem degradace půd u nás je eroze, vůči které je Česko zranitelné vzhledem k intenzivnímu hospodaření spoléhajícímu se na minerální hnojiva. Ztráta produktivity půdy vlivem eroze je v Česku vyčíslena na 0,14 % za rok, což odpovídá přímé ztrátě 265,5 mil. Kč za rok. Snižování úrodnosti lze pozorovat také snižováním hodnoty dle bonitovaných půdně ekologických jednotek (BPEJ). V roce 2024 došlo v rámci zkoumaných katastrálních území meziročně ke snížení průměrné ceny půdy o 2,7 %. Kromě ztráty půdy způsobuje smyv půdních částic také znečištění povrchových vod a zanášení vodních nádrží. Navíc v důsledku změny klimatu dochází ke zvyšování rizika vzniku erozních událostí z důvodu výskytu lokálních srážek s vysokou intenzitou po obdobích sucha, což zvyšuje ohroženost půdy erozí (MŽP, 2024).

Mezi jevy, které způsobují degradaci půd, patří utužení půdy, které negativně ovlivňuje produkční i mimoprodukční vlastnosti půdy. Další zásadní charakteristikou půdních ekosystémů definující jejich schopnost plnit produkční funkce a odolnost je obsah organické hmoty v půdě. V Česku vykazuje 55,8 % zemědělských ploch obsah organických látek v kategorii nízký až nižší střední.

Kvalitu zemědělské půdy negativně ovlivňuje také obsah rizikových látek v půdě, které se do půdy a sedimentů dostávají antropogenní činností.

Na základě výsledků stanovení obsahu rizikových prvků byly v období 1998–2024 nejvíce problémové obsahy kadmia s 12,2 % nadlimitních vzorků za všechny půdy dále arsenu (10,4 %) a zinku (9,1 %). U organických polutantů byl v minulých letech největší podíl vzorků překračujících preventivní hodnoty naměřen u sumy 12 PAU. Obsah DDT byl překročen v orné půdě na třech lokalitách. Limit pro obsah PCB v orné půdě byl překročen na jedné monitorovací ploše (MŽP, 2024).

Vodní a větrná eroze

Kvalitu půdy také negativně ovlivňuje eroze. Erozní procesy způsobují rozrušení vrchní vrstvy půdy, popř. podloží a odnos půdních částic nejúrodnějších částí půd do jiných poloh, kde dochází k jejich akumulaci. Snížená mocnost půdního profilu a narušená půdní struktura významně snižují schopnost půdy zadržovat vodu. Tyto procesy jsou přirozenou součástí vývoje krajiny, problematická je ovšem eroze zrychlená. Ta smývá půdní částice rychleji, než je půdotvorný proces stihne obnovovat. Na silně erodovaných půdách dochází ke snížení hektarových výnosů až o 75 % a ke snížení ceny půdy až o 50 %. Půda je v klimatických podmínkách ČR ohrožena především vodní a větrnou erozí.

Hlavními důsledky eroze jsou:

- trvalá ztráta půdy;
- transport a sedimentace půdních částic, které následně zanášejí přirozené i umělé vodní toky, vodní nádrže a stavby na tocích, koryto toku čímž, zmenšují jeho hloubku;
- transport chemických látek (zejména pesticidy a těžké kovy), živin (dusík a fosfor), které jsou zdrojem eutrofizace.

Vodní erozí, která se projevuje smyvem zemědělských půd, jsou v ČR dlouhodobě nejvíce ohroženy oblasti s výskytem bonitně nejcennější půdy. Při soustředěném odtoku z plochy do linii se může postupně vytvářet eroze rýhová, výmolová až eroze stržová, která má nejvíce devastující následky. Aby se co nejvíce zmírnila erozní ohroženost, měly by se dodržovat standardy dobrého zemědělského a environmentálního stavu – např. na silně erozně ohrožených půdách nepěstovat širokořadé plodiny a obilniny, v případě řepky využít půdoochranné technologie, na mírně erozně ohrožených půdách pěstovat širokořadé plodiny pouze za použití půdoochranných technologií.

Pokud dodržování standardů nepřispěje k dostatečné ochraně a snížení erozního ohrožení, lze aplikovat biotechnická opatření jako protierozními průlehy, příkopy, hrázkami, mezemi, nádržemi nebo terasováním. Nejlepší variantou realizace biotechnických protierozních opatření je přitom jejich začlenění do rámce komplexních pozemkových úprav. Univerzálním nápravným opatřením pro svažitá území, ale rovněž pro území podél vodních toků, je návrh zatravnění.

Podle zprávy o životním prostředí České republiky (MŽP, 2024) je v ČR vodní erozí, vyjádřenou dlouhodobým potenciálním smyvem (G) vyšším než 2,1 $t.ha^{-1}.rok^{-1}$ (tzn. nad spodní hranicí středně ohrožené půdy), ohroženo celkem 52,9 % zemědělského půdního fondu (ZPF), v 18,2 % se jedná o extrémní ohrožení (G > 10,1 $t.ha^{-1}.rok^{-1}$). Základním legislativním dokumentem v ČR, který stanovuje závazné limity dlouhodobé ztráty půdy, je vyhláška č. 240/2021 Sb., o ochraně zemědělské půdy před erozí, která nabyla účinnosti 1. 7. 2021. Přípustná míra erozního ohrožení je v této vyhlášce stanovena v úrovní 2,0 $t.ha^{-1}.rok^{-1}$ na mělkých půdách, a až 9,0 $t.ha^{-1}.rok^{-1}$. Ve čtyřech dílčích povodích, řešených v předkládaném Oznámení koncepce, je smyv půdy z ploch vodních útvarů většinou pod uvedenou hranicí, pouze v jednotlivých (níže vyjmenovaných) případech je hodnota vyšší. Je však nutno zdůraznit, že se přípustná míra erozního ohrožení zemědělských půd se podle

vyhlášky výslovně vztahuje na ZPF, zatímco údaj uváděný pro jednotlivé vodní útvary prezentuje průměrnou plošnou vodní erozi v celém mezipovodí. Erozní ohrožení zemědělských půd je proto žádoucí aktivně řešit ve všech vodních útvarech, kde se nachází půdní bloky s vyššími stupni erozního ohrožení (viz např. https: //mapy.vumop.cz/mapa.php).

V **dílčím povodí Berounky** jsou plošnou vodní erozí nejvíce ohroženy vodní útvary v povodí Zubřiny, Úhlavy, dolní Litavky a v povodí dolní Berounky. Podle charakteristik dílčího povodí dostupných na https: //www.pvl.cz/portal/pdp2022/PDP_BER/WEB/I.htm – Plošná vodní eroze, byl největší dlouhodobý potenciální smyv (zejména orné) půdy z plochy povodí, znamenající střední ohrožení, indikován pro tyto konkrétní vodní útvary:

BER_0220 Zubřina od pramene po Záhořanský potok (2,171 t.ha^{-1}.rok^{-1}),
BER_0230 Záhořanský potok od pramene po ústí do toku Zubřina (2,256 t.ha^{-1}.rok^{-1}),
BER_0340 Jelenka od pramene po ústí do toku Úhlava (3,208 t.ha^{-1}.rok^{-1}),
BER_0350 Drnový potok od pramene po ústí do toku Úhlava (2,905 t.ha^{-1}.rok^{-1}),
BER_0400 Točnický potok od toku Měcholupský p. po ústí do Úhlavy (2,606 t.ha^{-1}.rok^{-1}),
BER_0860 Litavka od toku Chumava po Červený potok (3,112 t.ha^{-1}.rok^{-1}),
BER_0900 Litavka od toku Červený potok po ústí do toku Berounka (2,396 t.ha^{-1}.rok^{-1}) a
BER_0930 Svinařský potok od pramene po ústí do toku Berounka (2,138 t.ha^{-1}.rok^{-1}).

V **dílčím povodí Horní Vltavy** jsou vodní erozí nejvíce ohroženy následující vodní útvary (přičemž většina ostatních VÚ dosahuje hodnot plošného smyvu menších, než 1,0.ha^{-1}.rok^{-1} – převzato z https: //www.pvl.cz/portal/pdp2022/PDP_HVL/web/I.htm, Charakteristiky dílčího povodí, Plošná vodní eroze):

HVL_1180 Volšovka od pramene po ústí do toku Otava (2,957 t.ha^{-1}.rok^{-1}),
HVL_1190 Ostružná od pramene po ústí do toku Otava (2,437 t.ha^{-1}.rok^{-1}),
HVL_1240 Novosedelský potok od pramene po ústí do toku Otava (2,252 t.ha^{-1}.rok^{-1}),
HVL_1280 Peklov od pramene po ústí do toku Volyňka (2,606 t.ha^{-1}.rok^{-1}) a
HVL_1290 Volyňka od toku Spůlka po ústí do toku Otava (2,348 t.ha^{-1}.rok^{-1}),

V **dílčím povodí Dolní Vltavy** dosahují nejvyšších hodnot vodní útvary některých pravostranných přítoků VN Slapy na Sedlčansku a vodní útvary v povodí Blanice a Sázavy na Benešovsku – viz níže; aktuálně se většina hodnot pohybuje v rozmezí 1,0–2,0 t.ha^{-1}.rok^{-1}, přitom hodnoty překračující 2,0 t.ha^{-1}.rok^{-1} jsou identifikovány jen v pěti případech (úplný přehled viz na https: //www.pvl.cz/portal/pdp2022/PDP_DVL/web/I.htm):

DVL_0040 Brzina od pramene po vzdutí nádrže Slapy (2,110 t.ha^{-1}.rok^{-1}),
DVL_0050 Mastník od pramene po Sedlecký potok (2,056 t.ha^{-1}.rok^{-1}) a
DVL_0080 Mastník od toku Sedlecký potok po vzdutí nádrže Slapy (2,028 t.ha^{-1}.rok^{-1}),
DVL_0300 Olešenský potok od pramene po ústí do toku Sázava (2,031 t.ha^{-1}.rok^{-1}) a
DVL_0560 Strašický potok od pramene po ústí do Blanice (2,198 t.ha^{-1}.rok^{-1}).

V **dílčím povodí ostatních přítoků Dunaje** aktuálně žádné vodní útvary povrchových vod nepřesahují limitní hodnotu 2,0 t.ha^{-1}.rok^{-1}. Aktuálně nejvyšší udávané hodnoty jsou v povodí Kouby (DUN_0080 Kouba od pramene po státní hranici a DUN_1080 Kouba/Chamb od státní hranice po statní hranici; obě plochy shodně 1,987 t.ha^{-1}.rok^{-1}), popř.

DUN_0090 Rybniční potok od pramene po ústí do toku Kouba/Chamb (1,564 $t.ha^{-1}.rok^{-1}$). U všech ostatních VÚ v dílčím povodí je erozní smyv výrazně menší než 1,0 $t.ha^{-1}.rok^{-1}$, zejména díky vysokému podílu trvalých travních porostů v povodí (a např. vodní útvary DUN_0030 Hraniční potok od pramene po soutok s tokem Kateřinský potok/Katharinabach nebo DUN_0040 Celní potok od pramene po státní hranici dosahují zcela nepatrné hodnoty 0,045 $t.ha^{-1}.rok^{-1}$).

C.3.6 GEOLOGIE, HORNINOVÉ PROSTŘEDÍ A PŘÍRODNÍ ZDROJE

GEOLOGIE

Geologické poměry předurčují geomorfologické a hydrogeologické charakteristiky. Ovlivňují tvar říční sítě materiál dna či chemické složení vody.

Dílčí povodí Berounky

Dílčí povodí Berounky náleží do Českého masívu. V období paleozoika bylo utvářeno území Českého masívu dvěma orogenezemi, kadomskou a variskou. V dolní části povodí Berounky se vyskytují horniny staršího paleozoika Barrandienu. Sedimentární a vulkanické horniny staršího paleozoika jsou ve středočeské oblasti zachovány v rozsáhlém synklinoriu mezi Úvaly u Prahy a Plzní. Pánev Příbramsko-jinecká je vyplněna sedimenty spodního a středního kambria jejich mocnost je až 3000 m, jsou zastoupeny psamiticko-pelitickými sedimenty (křemennými pískovci se slepenci a jílovitými břidlicemi). Z mladších pokryvných útvarů mladšího paleozoika je přítomen středočeský permokarbon v plzeňské, žihelské a rakovnické pánvi. Pánev má zachovalý úplný sled vrstev od spodních šedých (uhlonosné), spodních červených a svrchních šedých až po svrchní červené souvrství. Sedimenty pánve budují dolní část povodí Radbuzy a Mže před soutokem v Plzni. Kvartér je v dílčím povodí Berunky zastoupen různými typy svahovin, často s příměsí eolických hlín, relativně mocnými proluviálními sedimenty podél úpatí Českého lesa, splachováni sedimenty v bočních údolích a depresních uzávěrech a dále fluviálními sedimenty, sledujícími zvláště tok Úhlavy, Radbuzy, Mže a soutok Berounky a Vltavy. V oblasti českého krasu se nacházejí fosiliferní výplně krasových dutin a pramenné vápence.

Dílčí povodí Horní Vltavy

Jako moldanubikum označujeme rozsáhlý komplex většinou silně přeměněných a hlubinných hornin, které tvoří převážnou jižní a jihozápadní část Českého masivu. Šumavské moldanubikum zaujímá oblast Šumavy a Novohradských hor a jejich podhůří. Horniny šumavského moldanubika (a to jak jeho jednotvárné, tak pestré skupiny) budují převážnou část povodí Otavy, Volyňky a Blanice a pramenní oblast Vltavy a jejích hlavních přítoků.

České moldanubikum navazuje plynule na moldanubikum šumavské. V celé oblasti moldanubika jsou nejrozšířenější horniny jednotvárné skupiny – především biotitické plagioklasové pararuly a sillimaniticko-biotitické pararuly s hojným cordieritem v blízkosti kontaktů s variskými granitoidy. Oblast jihočeských pánví – Třeboňské a Budějovické – tvoří dvě tektonické deprese, obklopené horninami moldanubika a variskými granitoidy. Výplň pánví tvoří sladkovodní svrchnokřídové až terciérní uloženiny (sled pískovců, slepenců, prachovců, jí-

lovců, místy se zuhelnatělou drtí rostlinných zbytků). Sedimenty jihočeských pánví leží ve svrchní a střední části povodí Lužnice a v oblasti Českých Budějovic jimi protéká Vltava.

Dílčí povodí Dolní Vltavy

Na území dílčího povodí Dolní Vltavy je zastoupena oblast moldanubika, oblast tepelsko-barrandienská a na severozápadě oblast středočeského permokarbonu. Horniny moldanubika vystupují na povrch nebo tvoří podloží mladším povariským formacím. Jsou zastoupeny metamorfovanými a zvrásněnými horninami prekambrického stáří a masívy hlubinných vyvřelin, náležejícími z větší části plutonu středočeskému a zčásti moldanubickému. Velkého plošného rozšíření v moldanubiku dosahují granitoidní masívy. Jako moldanubikum označujeme rozsáhlý komplex většinou silně přeměněných a hlubinných hornin, které tvoří převážnou jižní a jihozápadní část Českého masivu. Kromě mohutných variských granitoidových komplexů hlavně karbonského stáří jsou zde přítomny metamorfované sedimentární, vulkanické i starší hlubinné horniny. Jde o nejsilněji metamorfovanou a nejhlouběji obnaženou část variského horstva. Tato oblast prodělala v karbonu intenzivní zdvihové pohyby. Horotvorné pohyby doznívaly ještě v období spodního permu.

Dílčí povodí ostatních přítoků Dunaje

Dílčí povodí ostatních přítoků Dunaje je z geologického hlediska budováno převážně nejstaršími horninami Českého masívu. Jedná se ve značné části o horniny proterozoického, příp. paleozoického stáří, které jsou zde zastoupeny ve dvou oblastech – v muldanubické a v tepelsko-barrandienské (středočeské) oblasti.

Jako moldanubikum označujeme rozsáhlý komplex většinou silně přeměněných a hlubinných hornin, které tvoří převážnou jižní a jihozápadní část Českého masívu. Kromě variských granitových komplexů hlavně karbonského stáří jsou zde převážně přítomny silně metamorfované sedimentární horniny. Tepelsko-barrandienská oblast je tvořena podobnými typy hornin jako moldanubikum, které jsou však méně deformovány a také méně metamorfovány.

V dílčím povodí ostatních přítoků Dunaje je zastoupeno moldanubikum Českého lesa a Šumavy. Moldanubikum Českého lesa je tvořeno převážně biotickými pararulami a rulami (tzv. jednotvárná skupina), s ojedinělými masívy granitoidních hornin (žuly). Na západě přechází do bavorského moldanubika, na východě je zhruba omezeno českým křemenným valem proti středočeské oblasti.

Šumavské moldanubikum zaujímá oblast Šumavy a Novohradských hor a jejich podhůří a tvoří tedy převážnou část tohoto dílčího povodí Horniny šumavského moldanubika patří převážně do tzv. pestré skupiny (svory, svorové ruly, migmatity, krystalické vápence, kvarcity, erlány, grafitické ruly).

Do dílčího povodí ostatních přítoků Dunaje částečně zasahuje také oblast tepelsko-barrandienská, která je zde zastoupena domažlickým krystalinikem. Domažlické krystalinikum je označováno jako složitě zvrásněný a metamorfovaný komplex vulkano-sedimentárních hornin. Ve složení domažlického krystalinika převažují metamorfované vulkano-sedimentární horniny proterozoického stáří a bazické a granitoidní plutonity.

Kvartér na území dílčího povodí není příliš významný. Je zastoupen různými typy svahovin, často s příměsí eolických hlín, relativně mocnými splachovými sedimenty v bočních údolích Českého lesa a depresních uzávěrech.

GEOMORFOLOGIE

Do zájmového území dílčích povodí v působnosti Povodí Vltavy, státní podnik, zasahuje více geomorfologických jednotek:

Poberounská soustava (dotčené podsoustavy: Plzeňská pahorkatina a Brdská podsoustava) - zaujímá velkou část zájmového území a leží v ní většina dílčího povodí Berounky, menší část povodí Dolní Vltavy a cíp povodí Horní Vltavy.
Česko-moravská soustava (dotčené podsoustavy: Jihočeské pánve, Středočeská pahorkatina a Českomoravská vrchovina) - také zaujímá velkou část zájmového území a leží v ní většina dílčího povodí Dolní Vltavy a část povodí Horní Vltavy. Zasahuje se i velmi malá část dílčího povodí Berounky.

Krušnohorská soustava (dotčené podsoustavy: Podkrušnohorská podsoustava a Karlovarská vrchovina) – do soustavy zasahuje pouze malá část dílčího povodí Berounky.

Šumavská soustava (dotčené podsoustavy: Českoleská podsoustava a Šumavská hornatina) – zasahuje sem část dílčího povodí Berounky, Horní Vltavy a ostatních přítoků Dunaje.

Česká tabule (dotčená podsoustava: Středočeská tabule) – zasahuje do ní pouze malá část dílčího povodí Dolní Vltavy.

Území kraje je převážně tvořeno členitými a v menší míře plochými pahorkatinami. Tomu se vymykají oblasti Šumava, Český les, Brdy, které mají charakter hornatin.

C.3.7 PŘÍRODA A KRAJINA

Kvalita přírody a krajiny se v jednotlivých dílčích povodích zásadněji liší – zejména v závislosti na přírodních podmínkách (horské oblasti vs. úrodné nížiny) a jimi ovlivněné hustotě osídlení; patrné jsou tedy rozdíly např. v lesnatosti jednotlivých dílčích povodí, v rozloze chráněných území (Šumava vs. střední Čechy).

Lesy

V případě lesů je problémem poškození lesních porostů, které je způsobováno nejen přirozenými činiteli, ale také vlivem imisního zatížení životního prostředí způsobeného člověkem. Poškození porostů se dělí na primární (přímé poškození dřevin působením polutantů na jejich asimilační orgány) a sekundární (nepřímé, chronické poškození, způsobené změnou faktorů prostředí, například acidifikací půd, změnou klimatu atd.). Zdravotní stav lesních porostů se vyjadřuje procentem defoliace, která je definována jako relativní ztráta asimilačního aparátu v koruně stromu v porovnání se zdravým stromem, rostoucím ve stejných porostních a stanovištních podmínkách. Lesy mají velký vliv na hydrologický režim toků. Plní hydrickou a půdoochrannou funkci, snižují kulminaci a zvyšují průtok v období srážek, a to především díky vhodné druhové skladbě a stavu. V následující tabulce je uvedena lesnatost

dílčího povodí a procentuální zastoupení jehličnatých a listnatých stromů v roce 2026 podle analýzy současného stavu charakteristik dílčích povodí (Sterplan 2026).

***Tab. 9.** Lesnatost ploch jednotlivých dílčích povodí (Sterplan, 2026).*

Dílčí povodí	***plocha dílčího povodí [ha]***	***plocha lesa [ha]***	***% lesa z plochy povodí = lesnatost***	***% jehličnatých stromů z plochy lesa***	***% listnatých stromů z plochy lesa***	***% plochy narušené polomy z plochy lesa***
Berounky	881662	329258,54	37,3	77,1	22,9	6,4
Horní Vltavy	1098839,4	414976,37	37,8	83,4	16,6	5,5
Dolní Vltavy	726697,1	194635,75	26,8	76,1	23,9	3,6
Ostatních přítoků Dunaje	52414,8	34204,42	65,3	80,5	19,5	7,4

Situace v českých lesích se postupně zlepšuje i přes dopady změny klimatu a rozsáhlou kůrovcovou kalamitu posledních let. Pokračuje trend snížení nahodilých těžeb a posiluje se obnova lesů s ohledem na jejich adaptaci na změnu klimatu. Informuje o tom Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství ČR 2024 („Zelená zpráva“), zveřejněná Ministerstvem zemědělství.

Data Českého statistického úřadu z května 2026 (https: //csu.gov.cz/produkty/lesnictvi-2025) také potvrzují, že objem nahodilých (kalamitních) těžeb v ČR meziročně výrazně klesá. Podíl nahodilé těžby (včetně polomů a napadení kůrovcem) klesl na **31,6 % z celkových těžeb** (v kůrovcových letech to bylo i přes 80 %).

V oblastech povodí Horní Vltavy a Berounky (kde historicky dominoval stanovištně nepůvodní smrk) probíhá masivní přeměna dřevinné skladby. Při umělé obnově lesů tvoří **listnaté dřeviny již téměř 45 %**, což v praxi znamená, že podíl listnáčů v těchto povodích průběžně roste na úkor jehličnanů.

Biodiverzita

Biogeografické členění

V biogeografickém členění ČR (Culek et al. 1996) náleží celé zájmové území do Hercynské podprovincie.

Dílčí povodí Berounky zasahuje do následujících bioregionů.

Hlavními bioregiony v povodí Berounky jsou:

- Plzeňský bioregion (1.28): Centrum Plzeňské kotliny, kde soutokem zdrojnic řeka Berounka oficiálně vzniká.
- Křivoklátský bioregion (1.19): Hluboké údolí středního toku s rozsáhlými lesy.
- Karlštejnský bioregion (1.18): Oblast Českého krasu na dolním toku.
- Rakovnicko-Žlutický bioregion (1.16): Krajina na severu povodí, kudy protéká např. Střela.

Bioregiony zdrojnic a okrajových pohoří:

- Českoleský bioregion (1.61): Oblast pramene řeky Mže.

- Brdský bioregion (1.44): Pohoří Brdy, ze kterého stéká Litavka či Klabava.
- Tachovský bioregion (1.27): Podhůří Českého lesa na západě povodí.
- Plánický bioregion (1.41): Vrchovina na Klatovsku, odkud přitéká Úslava.
- Branžovský bioregion (1.40)

Údolí samotné Berounky funguje v těchto bioregionech jako významný říční fenomén. Působí jako migrační koridor, který umožňuje šíření teplomilných druhů z České kotliny (Karlštejnsko) hluboko do nitra chladnějších a výše položených oblastí západních Čech.

Dílčí povodí Horní Vltavy zasahuje také do více různých bioregionů. Oproti členité Berounce je Horní Vltava charakteristická svými dvěma velkými pánvemi (Českobudějovickou a Třeboňskou), které zásadně formují ráz tamní krajiny a hydrobiologické podmínky.

Horské a příhraniční bioregiony (pramenné oblasti)

- Šumavský bioregion (1.62): Zahrnuje samotný pramen a horní tok Teplé a Studené Vltavy, stejně jako horní toky Otavy (Vydra, Křemelná). Typické jsou horské smrčiny, rašeliniště a boreální flóra.
- Novohradský bioregion (1.63): Pokrývá Novohradské hory, kde pramení řeka Malše a její přítok Stropnice.

Velké jihočeské pánve a rybniční oblasti

- Českobudějovický bioregion (1.30): Dno tektonické sníženiny okolo Českých Budějovic, Strakonic a Vodňan. Protéká tudy Vltava, Malše a dolní Otava.
- Třeboňský bioregion (1.31): Plochá Třeboňská pánev s největší koncentrací rybníků, kterou protéká Lužnice a Nežárka.

Jihočeské pahorkatiny a podhůří

- Blatenský bioregion (1.29): Krajina Blatenska a Písecka, kterou odvodňuje řeka Lomnice a Skalice.
- Sušický bioregion (1.42): Vápencové podhůří Šumavy, kterým protéká řeka Otava po opuštění hor (okolo Sušice a Horažďovic).
- Českokrumlovský bioregion (1.43): Členitá vrchovina v okolí Českého Krumlova a Kaplice, kudy Vltava teče pod Lipnem.
- Plánický bioregion (1.41): Zasahuje na severozápadní okraj povodí Otavy (Klatovsko).
- Novobystřický bioregion (1.47): Krajina České Kanady na jihovýchodě, odkud stékají drobné přítoky do Nežárky.

Severní a východní okraje (směr ke kaskádě a Vysočině)

- Pelhřimovský bioregion (1.46): Zasahuje na východní okraj povodí, konkrétně na horní toky přítoků Lužnice (řeka Trnava a horní Nežárka) na pomezí Vysočiny.
- Slapský bioregion (1.20): Úplný severní cíp povodí Horní Vltavy těsně před soutokem se Sázavou.

Dílčí povodí Dolní Vltavy představuje unikátní ekologický profil od chladných, podmáčených pramenišť Vysočiny (Žďársko) přes hluboké kaňony (Posázaví a Slapsko) až po nejteplejší nížiny Čech (Mělnicko).

Nížiny a pánve (dolní tok Vltavy a Praha):

- Polabský bioregion (1.7): Zahrnuje samotný konec toku u Mělníka, kde se Vltava vlévá do Labe. Jde o teplou nížinnou oblast.
- Českobrodský bioregion (1.5): Pokrývá území Prahy a oblast na východ od ní.
- Řipský bioregion (1.2): Zasahuje na severní okraj povodí západně od Mělníka.

Středočeské pahorkatiny a kaňony:

- Karlštejnský bioregion (1.18): Okrajový západní zásah v místech, kde se do Vltavy vlévá Berounka.
- Slapský bioregion (1.20): Oblast střední Vltavy s vodními nádržemi (Slapy, Štěchovice, Kamýk)
- Posázavský bioregion (1.22): Údolí dolního a středního toku Sázavy.
- Votický bioregion (1.45): Oblast Benešovska a Sedlčanska, odkud přitékají jižní přítoky.

Východní část (povodí Sázavy a Želivky na Vysočině):

- Pelhřimovský bioregion (1.46): Rozsáhlá oblast v povodí Želivky a vodní nádrže Švihov.
- Havlíčkobrodský bioregion (1.48): Horní tok Sázavy (Hornosázavská pahorkatina).
- Žďárský bioregion (1.65): Pramenná oblast Sázavy v nejvyšších partiích Žďárských vrchů.

Dílčí povodí ostatních přítoků Dunaje. Vzhledem k tomu, že toto dílčí povodí tvoří v podstatě jen úzký příhraniční pás hor a podhůří, zcela v něm chybí nížinné či pánvové bioregiony. Krajina si zde zachovává převážně lesní charakter.

Oblast Českého lesa a Chodska (subpovodí Kateřinského a Nemanického potoka)

- Českoleský bioregion (1.61): Dominantní bioregion západní části tohoto povodí (Tachovsko). Zahrnuje hornatou a hustě zalesněnou hraniční krajinu, kde pramení Kateřinský i Černý potok. Typické jsou acidofilní bučiny a smrčiny.
- Tachovský bioregion (1.27): Mírně zasahuje do vnitrozemského podhůří Českého lesa, kde krajina přechází v členitou pahorkatinu.
- Branžovský bioregion (1.40): Zasahuje na Domažlicko v jižní části Českého lesa, odkud odtéká například Nemanický potok či Teplá Bystřice.

Oblast Šumavy (subpovodí Kouby, Řezné a horních rakouských přítoků)

- Šumavský bioregion (1.62): Pokrývá hornaté hraniční partie na Železnorudsku a jihozápadní Šumavě. Odvodňují ho toky jako Řezná (Regen) nebo Kouba (Chamb). Jde o chladnou oblast s horskými lesy a rašeliništi.

Flóra a fauna

Dílčí povodí Berounky

Dílčí povodí Berounky se vyznačuje mimořádnou druhovou rozmanitostí (biodiverzitou), což je dáno specifickou geomorfologií krajiny, kdy řeka a její přítoky (Mže, Radbuza, Úhlava, Úslava, Střela, Litavka) vyhloubily hluboká kaňonovitá údolí. Dílčí povodí zahrnuje velmi pes-

trou škálu biotopů – od horských poloh Šumavy a Českého lesa (kde pramení zdrojnice) přes zemědělskou krajinu Plzeňska až po hluboké lesní komplexy a skalní stepi. Klíčovými oblastmi z hlediska ochrany přírody jsou zde CHKO Křivoklátsko a CHKO Český kras.

Vegetace v povodí Berounky plynule přechází od horských a podhorských společenstev na horních tocích až po teplomilná společenstva v hluboce zaříznutém údolí dolního toku.

V povodí dominují bučiny (asociace *Luzulo-Fagetum* a *Asperulo-Fagetum*) a v nižších polohách dubohabřiny (*Galio-Carpinetum*). V kaňonech řek a na strmých svazích se hojně vyskytují suťové a roklinové lesy (s javorem, jasanem a habrem).

Široké nivy řek (Mže, Radbuza, Úhlava, Úslava) dříve tvořily zaplavované vlhké louky a olšiny. Dnes jsou tyto plochy zúrodněné nebo přeměněné na intenzivní pastviny. Významným prvkem jsou suché stepní trávníky na výchozech hornin (např. buližníkové kamýky, křivoklátské pleše, (leso)stepi Českého krasu apod.), kde rostou teplomilné druhy rostlin.

Díky propojení lesních komplexů s vodním prostředím je **fauna** povodí velmi bohatá a zahrnuje řadu vzácných a ohrožených druhů. Berounka a její čistší přítoky jsou domovem stabilních populací ryb, jako je parma obecná, tloušť, ostroretka stěhovavá nebo bolen dravý. Zvláště chráněné druhy náročné na kvalitu vody jako **vranka obecná, mihule potoční** či **střevle potoční** se vyskytují zejména na horních úsecích a v menších přítocích. Čisté přítoky Berounky v lesnatých územích hostí také populace raka kamenáče či mloka skvrnitého.

Dílčí povodí Horní Vltavy

Dílčí povodí Horní Vltavy představuje kontrast mezi horskou divočinou Šumavy a kulturní krajinou jihočeských pánví. Tento hydrologický celek se vyznačuje extrémní závislostí dolní části toku na čistotě a vodním režimu pramenných oblastí.

Šumavský bioregion (Horská část)

Šumava funguje jako rezervoár vody pro celou Vltavskou kaskádu. Nachází se zde rozsáhlá **rašeliniště**, a mokřady. Nejrozšířenější přirozenou vegetaci tvoří **horské smrčiny a acidofilní bučiny s jedlí**. Tyto lesy v současnosti na velkých plochách prochází po předchozích kůrovcových gradacích fází přirozené obnovy. Nachází se zde mnoho kriticky ohrožených druhů. Žije zde stabilní populace **rysa ostrovida, tetřeva hlušce, tetřívka obecného a datlíka tříprstého**. V rašeliništích žijí vzácní chladnomilní bezobratlí (např. **žluťásek borůvkový**), na toky jsou vázány silné populace **vydry říční**, **bobra evropského** atd. V povodí Horní Vltavy se vyskytují mj. i dosud životaschopné populace kriticky ohrožené **perlorodky říční**.

Jihočeské pánve (Českobudějovická a Třeboňská)

Jakmile Vltava opustí hory a proteče kolem Lipna, vtéká do plochých tektonických sníženin. Krajina je charakteristická harmonickou mozaikou lesů, luk a rybníků.

- **Vegetace rybníků a tůní**: Na březích se nacházejí rozsáhlé rákosiny a ostřicové louky. V rybnících se nachází vodní rostliny, jako je např. kriticky ohrožená **kotvice plovoucí, blatnice bahenní** nebo bublinatka jižní. V lesích pánví převažují borové monokultury na písčitých půdách.

- **Rybniční soustavy** jsou ornitologicky významnou lokalitou, obě patří do ptačích oblastí (Třeboňsko, Českobudějovické rybníky). Hnízdí a zimuje zde **orel mořský**, **čáp černý**, husa velká, **kvakoš noční**, **volavka bílá**, **rybák obecný**…
- Pánve jsou produkční oblastí chovných ryb (kapr obecný), ale čisté náhony hostí i **vydru říční**. V mokřadech žije množství obojživelníků, například **skokan ostronosý**.

Dílčí povodí Dolní Vltavy

Také toto dílčí povodí, od nádrže Orlík po ústí do Labe v Mělníku, včetně hlavního přítoku Sázavy, představuje environmentálně pestré území. Příroda zde přechází od lesnatých zářezů středních Čech přes urbanizovanou aglomeraci Prahy až po teplé nížiny u Mělníka. Tato geomorfologická rozmanitost podmiňuje bohaté, ale lidskou činností silně ovlivněné složení flóry a fauny.

Původní lužní lesy byly v minulosti z velké části přeměněny na zemědělskou půdu. V aluviích menších přítoků se přesto vyskytují chráněné vlhkomilné druhy jako **bledule jarní** či **prstnatec májový**. V zářiznutých údolích převažují suťové lesy (javor, lípa, habr) a acidofilní doubravy. V chladnějších inverzních roklích se daří reliktním borům a společenstvům s horskými prvky. Jinak plošně převažují kulturní lesy.

V těsné blízkosti Prahy a na říčních náplavech je vegetace a flóra silně ovlivněna člověkem. Masivně se zde šíří invazní druhy, zejména křídlatka japonská, netýkavka žláznatá a trnovník akát.

Fauna dolního povodí reflektuje přítomnost velké vodní tepny, fragmentaci krajiny i historii výstavby Vltavské kaskády. Výstavba přehrad zásadně změnila teplotní režim Vltavy (voda je v létě studenější, v zimě nezamrzá) a přerušila migrační trasy. Zmizely migrující druhy jako losos obecný. Dnes v řece dominuje **pstruhové pásmo pod přehradami** (pstruh potoční, lipan podhorní), které níže přechází v pásmo cejnové. Na čistších přítocích (např. Štěpánovský potok) žije vzácná **mihule potoční** a **rak říční**.

Vltava v Praze a okolí je klíčovým **zimovištěm vodního ptactva** (labutě, kachny, kormoráni, rackové). Na březích a v pískovnách hnízdí chráněný **ledňáček říční** a **břehule říční**. Podél toků dochází v posledních letech k silnému návratu **bobra evropského** a stabilně zde prosperuje **vydra říční**.

Slunné skalní ostrohy jsou útočištěm pro vzácné teplomilné bezobratlé a plazy, jako je ohrožená **užovka podplamatá** (potravně vázaná na vodu)**.**

Dílčí povodí ostatních přítoků Dunaje

Z hlediska flóry a fauny jde o chladnou, horskou až podhorskou oblast s extrémně čistou vodou a zachovalými rašeliništi. Rostlinná společenstva jsou striktně horská, acidofilní a úzce vázaná na vysoké srážky a chladné klima. V nejvyšších polohách dominují přirozené horské smrčiny s podrostem břízy karpatské a olše šedé podél potoků. Na podmáčených místech rostou mechová společenstva s hojným zastoupením rašeliníků. Typická je zde **rosnatka okrouhlolistá**, suchopýr pochvatý, **klikva bahenní** či **vlochyně bahenní**. Najdeme tu i druhy, jako např. **oměj šalamounek** nebo **prstnatec májový rašelinný**.

Čisté pramenné oblasti a potoky bez masivní regulace poskytují útočiště kriticky ohroženým druhům, které z jiných částí ČR zcela vymizely. Žije zde chráněná **vranka obecná**, pstruh potoční a **mihule potoční**. V nejčistších úsecích potoků se zachovaly kriticky ohrožené populace **perlorodky říční**, jejíž přežití závisí na přítomnosti hostitelských pstruhů. Rašelinná bezlesí, jejichž vodní režim je jedním z určujících faktorů z hlediska zachování dochované biodiverzity, hostí specifické bezobratlé. Příkladem je **šídlo rašelinné**, **žluťásek borůvkový** nebo vzácný **střevlík Menétriesův**.

V lesích a na otevřených mokřadech hnízdí vzácní lesní kurové – **tetřev hlušec**, **tetřívek obecný** a **jeřábek lesní**. Podél potoků loví **ledňáček říční** a skorec vodní.

Tyto odlehlé oblasti jsou jádrem české populace **rysa ostrovida**. Stabilně zde žije **vydra říční** a v posledních letech se sem vrací **vlk obecný**. V posledních desetiletích se do české přírody znovu vrátil silně ohrožený druh **los evropský**, přičemž největší populaci vytvořil na Šumavě.

(Velkoplošná) zvláště chráněná území

Dominantním krajinným fenoménem je zejména pásmo pohraničních pohoří na jihozápadě zájmového území, jejichž značné rozlohy jsou vzhledem k nesporným krajinářským hodnotám z převážné části vyhlášené jako chráněné krajinné oblasti (CHKO), v případě jádrové části Šumavy dokonce i národním parkem (NP a CHKO Šumava),

V rámci území **dílčího povodí Berounky** se nalézají CHKO Křivoklátsko, CHKO Český kras, CHKO Brdy, CHKO Šumava, CHKO Český les a CHKO Slavkovský les.

V rámci území řešeného plánem **dílčího povodí Horní Vltavy** se nachází NP Šumava, CHKO Šumava, CHKO Třeboňsko, CHKO Blanský les a částečně CHKO Brdy.

Na území **dílčího povodí Dolní Vltavy** se nachází CHKO Blaník a částečně do něj zasahují CHKO Český kras a CHKO Železné hory.

Do polygonu dotčeného území **dílčího povodí ostatních přítoků Dunaje** zasahují CHKO Šumava a CHKO Český les.

Lokality soustavy Natura 2000

Natura 2000 je soustava chráněných území, které vytvářejí na svém území podle jednotných principů všechny státy Evropské unie. Cílem této soustavy je zabezpečit ochranu těch druhů živočichů, rostlin a typů přírodních stanovišť, které jsou z evropského pohledu nejcennější, nejvíce ohrožené, vzácné či omezené svým výskytem jen na určitou oblast (endemické). Vytvoření soustavy Natura 2000 ukládají dva nejdůležitější právní předpisy EU na ochranu přírody, a to směrnice 2009/147/ES, o ochraně volně žijících ptáků („směrnice o ptácích“), a směrnice 92/43/EHS, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin („směrnice o stanovištích“).

Na základě směrnice o ptácích jsou vyhlašovány **ptačí oblasti (PO)** za účelem ochrany ptáků (angl. Special Protection Areas – SPA) a podle směrnice o stanovištích jsou vyhlašovány evropsky významné lokality (EVL) za účelem ochrany přírodních stanovišť, volně žijí-

cích živočichů a planě rostoucích rostlin (angl. Sites of Community Importace – SCI). Dohromady ptačí oblasti a evropsky významné lokality tvoří soustavu chráněných území Natura 2000.

V mnoha případech se kryje Natura 2000 se zvláště chráněnými územími. Nejrozsáhlejší je na JZ EVL Šumava (CZ0314024), která na JV přechází do EVL Boletice (CZ0314123) a EVL Blanský les (CZ0314124). Na EVL Šumava a EVL Boletice byly zároveň vyhlášeny ptačí oblasti. Významné jsou i EVL, vyhlášené podél vodních toků např. Vltavy, Sázavy, Berounky, Blanice, Lužnice, Nežárky.

Významnějšími ptačími oblastmi s významnou vazbou na vodní prostředí v území jsou – **PO Třeboňsko** CZ0311033, **PO Českobudějovické rybníky** CZ0311037, **PO Řežabinec** CZ0311035 a **PO Dehtář** CZ0311038, z dalších lze jmenovat ještě např. PO Šumava CZ0311041 (mezi předměty její ochrany patří mj. čáp černý vázaný sice hlavně na lesní ekosystémy, ale s potravní základnou ve vodních tocích, případně tetřívek obecný, vázaný zde hlavně na rašeliniště), PO Křivoklátsko CZ0211001 (jedním z předmětů ochrany je ledňáček říční), v blízkosti významných toků pak také PO Údolí Otavy a Vltavy CZ0311034 či PO Hluboké obory CZ0311036, jejichž předměty ochrany však čistě lesní druhy, s vodním prostředím nijak úzce nespojené.

V **dílčím povodí Berounky** se vyskytují celkem tři ptačí oblasti. Ani jedna z nich se ovšem nevyznačuje silnější vazbou na vodní prostředí (hnízdění, potravní stanoviště, shromaždiště nebo zimoviště) a ani stav jejich vod není rozhodující pro přítomné druhy ptáků. Podle metodiky VÚV je zde však identifikováno celkem 68 evropsky významných lokalit vázaných na vodní prostředí.

V **dílčím povodí Horní Vltavy** se vyskytuje celkem devět ptačích oblastí, z nichž čtyři se vyznačují silnější vazbou na vodní prostředí (hnízdění, potravní stanoviště, shromaždiště nebo zimoviště) prostředí – Třeboňsko, Řežabinec, Českobudějovické rybníky, Dehtář. Platí pro ně, že stav jejich vod je rozhodující pro přítomné druhy ptáků. Na území dílčího povodí Horní Vltavy bylo dále na základě aktualizace registru chráněných území dle metodiky VÚV identifikováno celkem 78 evropsky významných lokalit vázaných na vodní prostředí.

V **dílčím povodí Dolní Vltavy** se vyskytuje jedna ptačí oblast, která se ale nevyznačuje silnější vazbou na vodní prostředí (hnízdění, potravní stanoviště, shromažďování nebo zimoviště) a ani stav jejích vod není rozhodující pro přítomné druhy ptáků. Podle metodiky VÚV je zde identifikováno celkem 49 evropsky významných lokalit vázaných na vodní prostředí.

Na území **dílčího povodí ostatních přítoků Dunaje** bylo dle metodiky VÚV identifikováno celkem 7 evropsky významných lokalit vázaných na vodní prostředí.

Biosférické rezervace

Biosférické rezervace jsou chráněná velkoplošná území vyhlášená v rámci mezinárodního programu UNESCO Člověk a biosféra. Světová síť biosférických rezervací je rozprostřena tak, aby zahrnovala všechny základní biomy Země. Tato území představují reprezentativní ukázky kulturních i přírodních krajin, ve kterých zároveň hraje důležitou roli člověk a jeho

aktivity. Na území **PDP Berounky** se nacházejí biosférická rezervace Křivoklátsko a částečně zasahuje biosférická rezervace Šumava. Na území **PDP Horní Vltavy** se nacházejí dvě biosférické rezervace (Šumava a Třeboňsko). Na území **PDP Dolní Vltavy** se nenacházejí žádné biosférické rezervace. Na území **PDP ostatních přítoků Dunaje** se nachází biosférická rezervace Šumava, jejíž celková rozloha činí 1671 km^2.

C.3.8 ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY

Územní systém ekologické stability (ÚSES) je vymezován na základě zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, a je charakterizován jako vzájemně propojený soubor přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů. ÚSES umožňuje uchování a reprodukci přírodního bohatství, příznivě působí na okolní, méně stabilní části krajiny, a vytváří tak základ pro její mnohostranné využívání. Vymezení ÚSES stanoví a jeho hodnocení provádějí orgány územního plánování a ochrany přírody ve spolupráci s orgány vodohospodářskými, ochrany zemědělského půdního fondu a státní správy lesního hospodářství. Rozlišují se tři úrovně ÚSES: lokální, regionální a nadregionální. V rámci území všech řešených dílčích povodí se nacházejí všechny tři úrovně ÚSES, které jsou často navázány na hydrologickou síť. I některé nadregionální (případně i regionální) biokoridory sledují významné vodní toky, a to včetně páteřních pro dotčená dílčí povodí.

Dílčí povodí horní a dolní Vltavy (**HVL**, **DVL**) jsou logicky provázané nadregionálním biokoridorem (NRBK) vedoucí podél Vltavy (jde o jednu z nejdůležitějších a nejdelších ekologických tepen v České republice). Vzhledem k délce toku se v územních plánech člení na několik na sebe navazujících úseků (nejčastěji pod kódovými řadami **NRBK 60** na horním a středním toku a historicky jako **K 58 / K 59** či nověji **NRBK 32** směrem k Praze a Mělníku). Biokoridor propojuje velké množství chráněných území a významných vnitrozemských biocenter napříč republikou:

- *Pramenná část a Jižní Čechy*: Vychází z NP Šumava (kde se napojuje na tamní horská biocentra), prochází oběma velkými jihočeskými pánvemi a směřuje na sever.
- *Vltavská kaskáda*: Prochází hlubokými údolími přehradních nádrží Orlík, Kamýk, Slapy a Štěchovice. Zde je vodní osa sice přerušena hrázemi, ale svahové a lesní osy v kaňonech jsou mimořádně zachovalé a funkční.
- *Pražský a Středočeský úsek*: Protíná celé území hlavního města Prahy a severní Středočesko (Kralupy nad Vltavou). Tento úsek se v národním Územním rozvojovém plánu označuje jako **Údolí Vltavy (NRBC 2001 / NRBK 32)**.
- *Zaústění*: Končí na Mělnicku, kde se vltavský biokoridor slévá s velkým nadregionálním biokoridorem řeky Labe (osa K 10).

Další významné NRBK sledují toky Blanice, Otavy, Stropnice a Lužnice (vše **HVL**), případně Sázavy a Želivky (**DVL**). Regionální biokoridory jsou vymezeny např. podél toku Malše, Nežárky, Blanice (**HVL**), Kocáby či dalších toků

Nejvýznamnějším biokoridorem **v dílčím povodí Berounky** je **NRBK K 50 a K 55** (osou řeka Berounky). Tyto dva paralelní biokoridory vedou přímo korytem a údolními svahy Berounky. Fungují jako velký migrační koridor, který spojuje Plzeňskou kotlinu s Pražskou plošinou a umožňuje šíření organismů z teplých oblastí hluboko do nitra západních Čech. Nad Plzní pak na tento koridor navazuje NRBK řeky Mže (a návazně podél Kosového potoka), který je jednou z nejdůležitějších ekologických tepen západních Čech. Z hydrografického hlediska tvoří osu severozápadní části povodí Berounky Pramenný úsek Mže je vymezen jako regionální biokoridor (RBK). Propojuje tak hluboké pohraniční lesy s otevřenou a intenzivně využívanou zemědělskou krajinou Plzeňské pánve. Údolí Mže díky tomu funguje jako západní migrační brána.

Podél dalších významných toků, jako např. údolí Mže nad Černošínem, Radbuzy, Střely (nad nádrží Žlutice), Úhlavy a Úslavy, vedou regionální biokoridory.

Územní systém ekologické stability v dílčím **povodí ostatních přítoků Dunaje** není vzhledem k rozsahu a charakteru území (několik oddělených pramenných oblastí při státní hranici s Německem a Rakouskem) reprezentován na území ČR dlouhými biokoridory. Výjimkou je **NRBK K108** (osa Špičácké sedlo – Špičácký potok – Jezerní potok – Řezná – Grosser Regen) – klíčový hydricko-terestrický biokoridor, který vede přímo údolím a korytem řeky Řezné přes Železnou Rudu až na státní hranici, kde se napojuje na německou ekologickou síť. Jinak jsou zastoupena zejména nadregionální a regionální biocentra, ležící na rozvodí mezi povodím Dunaje a Vltavy (příp. Berounky) s prvky vázanými na horské a podhorské vodní toky, rašeliniště a přirozené lesní porosty. Jde např. o:

- **NRBC 78 Královský hvozd** – rozsáhlé území zahrnující hřebenové partie, ledovcová jezera (Černé a Čertovo jezero) a prameniště toků odtékajících do Dunaje (Svarožná, Jezerní potok).
- **NRBC 76 Modravské slatě – Roklan** – zasahuje do jižní části tohoto hydrologického celku svými rozsáhlými komplexy rašelinišť a horských smrčin.

Na regionální úrovni to jsou pak biokoridory podél menších vodních toků např. **RBK podél Svinského potoka a RBK Svarožná** a na ně navázaná biocentra (např. **RBC Svatá Kateřina**) a dále údolí pod prameny a podél hraničního toku v jižní části katastru Železné Rudy (**RBC Debrník**),

Na lokální úrovni jsou to pak výše uvedené nadregionální a regionální struktury doplněny velkým počtem dalších biocenter a biokoridorů, které jsou založené na vodních tocích, mokřadech i menších nádržích.

C.3.9 DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA

Dopravní infrastruktura s předmětem oznamovaných koncepcí souvisí spíše jen velmi volně, a to jednak z hlediska potenciálního využívání vodních cest (zejména v dílčích povodích HVL a DVL), ale i možného znečištění vodních útvarů (např. chemický posyp komunikací či související kontaminace) či omezení vsakování srážkových vod na zpevněných dopravních plochách (dálnice, letiště apod.).

V **dílčím povodí Berounky** se nachází následující úseky dálnic:

- D0 – Pražský silniční okruh – délka 6 km;
- D4 – Praha – Příbram – Nová Hospoda – délka 5 km;
- D5 – Praha – Rozvadov – státní hranice se SRN – délka 138 km;
- D6 – Praha – Nové Strašecí, úsek Nové Strašecí – Řevničov.

Železniční síť je zde velmi hustá. Významným železničním uzlem je stejně jako u silniční dopravy Plzeň, kterou prochází 5 tratí celostátního charakteru. Nejvýznamnější je koridor Praha – Cheb – státní hranice. Letecká doprava má jen regionální význam, většinou jde o sportovní letiště s travnatými plochami. Vodní cestou využívanou podle zákona č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, je pouze spodní úsek Berounky (ústí – přístav Radotín), který navazuje na Vltavskou vodní cestu v dílčím povodí Dolní Vltavy.

V **dílčím povodí Horní Vltavy** silniční síť zajišťuje dostatečnou základní dopravní dostupnost sídel, v území se dále buduje napojení na republikovou dálniční síť. Po severovýchodním okraji dílčího povodí vede dálnice D1 Praha – Brno. Dále je to:

- D3 – Praha – Tábor – České Budějovice (– Rakousko) aktuálně 97 km, dalších cca 15 km v úsecích Kaplice – Nažidla – Dol. Dvořiště má být zprovozněno v r. 2026–2027
- D4 – Praha – Příbram – Nová Hospoda 7 km.

Přes území dílčího povodí Horní Vltavy je vede IV. železniční koridor státní hranice s Německem – Děčín – Praha – České Budějovice – Horní Dvořiště – státní hranice s Rakouskem. Letecká doprava na území dílčího povodí Horní Vltavy má pouze regionální význam, většinou se jedná o sportovní letiště s travnatými plochami. Na území dílčího povodí Horní Vltavy se dále nachází vodní cesta Vltava v úseku VD Hněvkovice – Jiráskův jez České Budějovice pro plavidla s ponorem max. 1,3 m, délkou 45 m a šířkou 5,60 m.

Přes území **dílčího povodí Dolní Vltavy** vedou od hlavního města Prahy historicky radiálně uspořádané hlavní silniční a železniční tranzitní sítě. Jde o tyto dálnice:

D0 – Pražský silniční okruh 34 km

D1 - Praha – Brno 122 km

D4 - Praha – Příbram – Nová Hospoda 32 km

D5 - Praha – Rozvadov – státní hranice se SRN 2 km

D6 - Praha – Nové Strašecí 13 km

D7 - Praha – Slaný 16 km

D8 - Praha – Ústí nad Labem – Německo 14 km

D11 - Praha – Hradec Králové – Trutnov – Polsko 5 km

Pro železniční dopravu je nejvýznamnější I. koridor Praha – Ústí nad Labem, na který navazuje úsek Praha – Pardubice a IV. koridor Praha – Tábor – České Budějovice – Dolní Dvořiště. Nejvýznamnějším letištěm v dílčím povodí je mezinárodní letiště Václava Havla Praha (bývalé letiště Praha – Ruzyně). Ostatní letiště jsou většinou pro sportovní, případně zemědělské využití s travnatými plochami.

V dílčím povodí Dolní Vltavy má zastoupení i lodní doprava. Labsko – vltavská vodní cesta je jedinou vodní cestou v České republice pro mezinárodní přepravu. Splavný je úsek Slapy – Mělník (91,5 km), na zbylém úseku Vltavy je vodní cesta využívaná pro plavidla o nosnosti do 300 tun.

Dílčím povodí ostatních přítoků Dunaje je vedena hlavně dálnice D5 (Praha – Plzeň – Rozvadov – SRN), dvě komunikace první třídy I/26 (Plzeň – Domažlice – Folmava) a I/27 (Plzeň – Klatovy – Železná Ruda). Železniční doprava má v dílčím povodí pouze lokální charakter. Nevede tudy žádný mezinárodní železniční koridor a nenachází se zde žádný železniční uzel. Letiště ani vodní cesty v tomto dílčím povodí nejsou.

C.3.10 KULTURNÍ A HISTORICKÉ HODNOTY

V dotčeném území čtyř řešených dílčích povodí se nachází významná koncentrace kulturního a historického dědictví vázaného na vodní prostředí. Vedle památek zapsaných na Seznam světového dědictví UNESCO a městských památkových rezervací a zón jde zejména o technické památky přímo spjaté s vodou – historické jezy, náhony, mlýny, hamry, plavební kanály, vodárenské objekty, rybniční soustavy a jejich stoky, vodní elektrárny a historické mostní objekty. Do dotčeného území zasahují rovněž archeologické lokality a území s archeologickými nálezy, které jsou vázány na říční nivy a jsou tak potenciálně dotčeny opatřeními zasahujícími do koryt a niv vodních toků.

Mezi významné kulturní památky vázané na vodní toky v **dílčím povodí Berounky** patří:

- Vodní systém cisterciáckého **kláštera Plasy** založený na přívodu vody z řeky Střely.
- **Historický kamenný most v Rabštejně nad Střelou** (ze 14. století, jeden z nejstarších v ČR).
- **Vodní hamr Dobřív** – největší a nejvýznamnější památka svého druhu v ČR, dodnes v provozu.
- **Plavební kanál Láz (Struhy)** v Brdech, který původně zásoboval vodou stříbrné doly a hutě v Příbrami.

Nejvýznamnější kulturní památky vázané na vodní toky v **dílčím povodí Horní Vltavy**:

- **Třeboňská rybniční soustava** včetně největšího rybníka **Rožmberk** a unikátních umělých kanálů **Zlatá stoka** a **Nová řeka** ze 16. století.
- Buškův hamr u Trhových Svinů – plně funkční technická památka a Vodní pila Penikov u Českého Rudolce.
- **Kamenný most v Písku** (nejstarší dochovaný most v ČR ze 13. století) a unikátní Stádlecký řetězový most.
- **Městská vodní elektrárna v Písku** (z roku 1888).

Nejvýznamnější kulturní památky vázané na vodní toky v **dílčím povodí Dolní Vltavy**:

- **Šlakhamr (Brdíčkův mlýn)** v Hamrech nad Sázavou – technická památka Technického muzea v Brně s plně funkčním vodním kolem a kovářským vybavením.

- **Soustava rybníků kolem Žďáru nad Sázavou**, kterou zakládali cisterciáci (např. Konventský rybník u Zelené hory).
- **Karlův most**, nejstarší stojící most přes řeku Vltavu v Praze a druhý nejstarší dochovaný most v Česku.
- Dalšími památkami v Praze, spojenými s vodou, jsou např. **Staroměstská vodárenská věž,** dále pak unikátní Podolská vodárna, nebo umělý náhon **Čertovka** na Malé Straně.
- **MVE Štvanice** – secesní budova hydroelektrárny z počátku 20. století, která dodnes funguje; přečerpávací **vodní elektrárna Štěchovice** (vybudovaná v letech 1938–1947) a historická **MVE Brandýs nad Labem**.
- **Gotický most** přes Sázavu **v Kamenném Přívozu**.

Kulturní památky vázané na vodní toky v **dílčím povodí ostatních přítoků Dunaje**:

- **Schwarzenberský plavební kanál** na Šumavě, postavený na přelomu 18. a 19. století. Kanál spojuje povodí Vltavy (z celkové délky 51,9 km vede 44,3 km povodím Vltavy), avšak vody odvádí do povodí Dunaje (úmoří Černého moře).

Vazba na posuzované koncepce je v případě památek často oboustranná. Opatření zaměřená na zlepšení hydromorfologického stavu a migrační prostupnosti toků, na obnovu vodních nádrží a na protipovodňovou ochranu se mohou dotýkat objektů kulturního dědictví; současně jsou historická centra sídel a jednotlivé památky jedním z prioritních cílů protipovodňové ochrany a jejich ochrana je jedním z důvodů návrhu těchto opatření (příkladem je Karlův most, jehož ochrana je zajišťována jednak odstraňováním plovoucích předmětů a stromů, které by mohly ucpat oblouky pilířů, ale zásadní význam má zejména regulace průtoku Vltavy pomocí přehrad Vltavské kaskády).

C.3.11 EKOLOGICKÉ ZÁTĚŽE

Kontaminovaná místa, resp. staré ekologické zátěže jsou projevem antropogenních činností, během kterých docházelo či dochází k jednorázovým – havarijním, nebo chronickým únikům znečišťujících látek do životního prostředí. Přestože jsou již znečišťující látky v prostředí velmi rozšířené, lze ve městech i krajině nalézt skutečně kontaminovaná místa, kde je koncentrace či objem znečištění výrazně vyšší než v okolním prostředí, a představuje tak rizika pro lidské zdraví a ekosystémy. Některá tato místa mají velmi dlouhou a komplikovanou historii, a proto se označují jako tzv. Staré ekologické zátěže. Za kontaminovanou lokalitu považujeme území se závažnou kontaminací horninového prostředí, podzemních nebo povrchových vod, ke kterému došlo nevhodným nakládáním s rizikovými látkami, jako např. ropnými látkami, pesticidy, polychlorovanými bifenyly, chlorovanými a aromatickými uhlovodíky, těžkými kovy apod. Zjištěná kontaminace je obvykle považována za starou ekologickou zátěž, pokud vznikla před privatizací nebo původce kontaminace neexistuje či není znám. Informační **systém SEKM** (https: //www.sekm.cz) umožňuje dle pokynů Evropské agentury pro životní prostředí (EEA) systematickou evidenci informací o takovýchto kontaminovaných, potenciálně kontaminovaných místech i ekologických újmách.

Na krajské úrovni je největší počet kontaminovaných lokalit v databázi SEKM evidován ve Středočeském kraji (1 618), v tomto kraji je rovněž evidován nejvyšší počet lokalit (27) s prioritou pro sanaci. Vysoký počet kontaminovaných lokalit je ještě evidován v Olomouckém (998), Moravskoslezském (961) a Plzeňském kraji (928), nejméně kontaminovaných lokalit bylo evidováno v Karlovarském kraji (276 lokalit). V Plzeňském kraji bylo po Středočeském nejvíce kontaminovaných lokalit s prioritou pro průzkum (718) (MŽP, 2024).

C.3.12 RETENČNÍ SCHOPNOST KRAJINY A PROTIPOVODŇOVÁ OCHRANA

V souvislosti zejména se zemědělskou činností, ale i s nevhodně pojatou protipovodňovou ochranou, došlo k masivním zásahům do koryt vodních toků a doprovodných břehových porostů. S rozvojem náhradních rekultivací (nejen) probíhaly ve velkém meliorace odvodněním. Ve skutečnosti došlo k plošnému odvodnění pozemků v územích, která jsou z hlediska zemědělské produkce bezvýznamná. Výrazně však těmito zásahy byla snížena schopnost krajiny zadržovat vodu. To se projevuje nejen sníženou diverzitou fauny a flóry, ale i zvýšením povodňového rizika v nižších částech povodí a v dolních částech toků.

C.4. STÁVAJÍCÍ PROBLÉMY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ

Na základě detailní analýzy stavu životního prostředí v zájmovém území Aktualizace Plánu dílčího povodí Berounky, Aktualizace Plánu dílčího povodí horní Vltavy, Aktualizace Plánu dílčího povodí dolní Vltavy a Aktualizace Plánu dílčího povodí ostatních přítoků Dunaje v územní působnosti Povodí Vltavy pro období 2027–2033 byly stanoveny klíčové problémy životního prostředí.

V rámci přehledu jsou uvedeny hlavní problémy životního prostředí, které jsou významné pro danou oblast a současně mají vazbu na obsahové zaměření předmětné strategie. Skupina hlavních okruhů byla definována na základě analýzy existujícího stavu a vývojových trendů jednotlivých jevů a složek životního prostředí.

Přehled hlavních problémů životního prostředí je zpracován tematicky. Většina identifikovaných problémů se týká všech čtyř dílčích povodí, liší se však jejich intenzita a územní rozsah; některé problémy jsou naopak vázány pouze na část zájmového území. U každého tematického okruhu je proto uvedeno, kterých dílčích povodí se týká, a souhrnný přehled je uveden v **Tab. 11** na konci této kapitoly.

Změna klimatu

U všech dílčích povodí platí následující body:

- variabilita množství a časového chodu srážek (jejich úhrnu v rámci jednotlivých měsíců) a extrémní projevy počasí jako důsledek změny klimatu;
- zvyšování podílu zpevněných ploch;
- nepříznivé změny ve využívání krajiny;
- vysoká míra závislosti ČR na fosilních palivech;

- nepříznivá struktura spotřeby primárních energetických zdrojů;
- nedostatečná pozornost adaptačním mechanismům a opatřením reagujícím na klimatické změny;
- podcenění pravděpodobnosti a síly dopadu klimatických změn;

Kvalita ovzduší

- plošné překračování platných imisních limitů pro ochranu lidského zdraví pro suspendované částice o velikosti frakce PM10 a menší;
- plošné překračování hodnot imisních limitů stanovených pro benzo(a)pyren;
- vysoké množství emisí tuhých znečišťujících látek z lokálních topenišť na tuhá paliva a z mobilních zdrojů;
- emise tuhých znečišťujících látek (polétavého prachu) ze stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, které jsou zdroji fugitivních emisí, skládek sypkých materiálů i pevných paliv a operací s nimi (těžba nerostných surovin a jejich úprava, doly, nezakrytované přesypy, dopravníky), jakož i reemise těchto látek z nezpevněných ploch a komunikací.

Kvalita a dostupnost vody

U všech dílčích povodí platí následující body:

- existence toků s IV. a V. stupněm znečištění z bodových zdrojů;
- znečištění nebezpečnými látkami, nutrienty a organickými látkami;
- pomalé zlepšování stavu útvarů povrchových a podzemních vod;
- přetrvávající zemědělské znečištění povrchových zdrojů pitné vody (vodárenské toky a nádrže);
- vyšší úroveň havarijního znečištění (tranzitní doprava chemikálií), skládky nebezpečného odpadu;
- nedostatečný podíl přirozených koryt vodních toků;
- variabilita srážek, častější frekvence extrémních jevů (sucha, přívalové deště, povodně), jako důsledek změny klimatu;
- zvyšující se procento podzemních zdrojů vody využívaných nad mez jejich přirozené obnovy;
- protipovodňová opatření převážně technického charakteru;
- nízké využívání přirozeného potenciálu krajiny zadržovat vodu.

Příroda a krajina

- zrychlující se nárůst urbanizovaného území a zastavěných ploch a s tím spojené nevyhovující hospodaření se srážkovými vodami;
- vysoký podíl orné půdy;
- nízká průchodnost krajiny v důsledku realizace liniových staveb a scelování zemědělských pozemků;
- nízká retenční schopnost krajiny;
- rostoucí vlivy lidské činnosti na krajinu (urbanizace, intenzivní zemědělství, rekreace atd.);
- dosud nedořešené územně ekologické limity;
- malý podíl ploch sloužící k přirozenému rozlivu vod při povodních.

Zachování biologické rozmanitosti

- vysoký počet vyhynulých nebo kriticky a silně ohrožených druhů;
- zrychlování procesu vymírání druhů;
- mizení vhodných biotopů a ekosystémů ve vodním a na vodu navazujících prostředí v důsledku nevhodného využívání krajiny;
- narušení vodního režimu v krajině a snížená retenční schopnost krajiny;
- šíření nepůvodních, invazních druhů rostlin a živočichů;
- dopad změny klimatu na biologickou rozmanitost;
- intenzifikace lidské činnosti v chráněných oblastech (cestovní ruch, využívání OZE);
- unifikace krajiny v důsledku intenzivního rozvoje dopravní a technické infrastruktury, budování logistických center a průmyslových zón ve volné krajině.

Lesní hospodářství

- špatný zdravotní stav lesů (imisní poškození atd.);
- nevhodné druhové složení a věková struktura lesů;
- nedostatečné využívání přírodních procesů při lesní obnově;
- nevhodné myslivecké hospodaření ve většině honiteb se spárkatou zvěří (vysoké stavy);
- poškozování lesního prostředí návštěvníky lesa;
- hmyzí škůdci (zejména v rámci smrkových porostů).

Šetrné využívání přírodních zdrojů

- nárůst zastavěného území spojený se zvyšováním měrné spotřeby na jednotku plochy, vyšší logistickou náročností;
- v porovnání s EU15 vyšší, resp. pomalu klesající energetická náročnost;
- přetrvávající konzumní způsob života (s vysokou ekologickou stopou);
- nezvládnutí účinné komunikace k obyvatelstvu ve vztahu k šetrnému využívání zdrojů;
- pomalé uplatňování nejlepších technik energetické efektivnosti ve stavebnictví a v průmyslu;
- nutnost přechodu na oběhové hospodářství, zejména s cílem zavádění inovativních technologií v oblasti účinného využívání zdrojů všech typů, zejména primárních i druhotných surovin, zvýšení recyklace odpadů či pro prevenci vzniku a snížení skládkování odpadů.

Půda

- výměra zemědělského půdního fondu postupně klesá;
- vysoké procento zornění ZPF;
- nízká retence půdy;
- nedostatečné prosazování standardů zemědělského hospodaření týkající se ochrany životního prostředí;
- přibližně polovina záboru ZPF nastává v důsledku transformace zemědělské půdy na zastavěné a ostatní plochy, nedostatečné využívání brownfieldů;
- na území ČR je 18,8 % ZPF (podle databáze BPEJ) potenciálně silně až extrémně ohroženo vodní erozí;
- na území ČR je 5,4 % ZPF (podle databáze BPEJ) potenciálně silně až extrémně ohroženo větrnou erozí;
- zvyšující se spotřeba minerálních hnojiv a přípravků na ochranu rostlin;

- nadměrné využívání půdy pro pěstování OZE spojené i s intenzifikací;
- poměrně vysoké procento zemědělské půdy je ohroženo utužením a okyselováním (acidifikací).

Znečištění životního prostředí

- vysoký podíl obyvatel vystavených nadlimitní hlukové zátěži;
- riziko dalšího nárůstu hlukové zátěže a imisní zátěže obyvatel v souvislosti s očekávaným nárůstem dopravních výkonů;
- nadměrná aplikace prostředků na ochranu rostlin;
- riziko průmyslových havárií v podnicích, které mají v držení větší množství nebezpečných látek;
- staré ekologické zátěže.

Kvalita životního prostředí v sídlech

- nárůst urbanizovaného území a zastavěných ploch;
- nárůst intenzity automobilové dopravy;
- zanedbaná údržba některých částí měst (panelová sídliště, sociální bydlení staršího typu);
- dopady změn klimatu s extrémními projevy počasí (povodně, vichřice, přívalové deště, extrémní letní (jarní) horka apod.).

Významné vodohospodářské problémy

Součástí aktualizace plánů dílčích povodí jsou mj. identifikovány „*Významné problémy nakládání s vodami zjištěné ve vodních útvarech povrchových vod v dílčím povodí*“ a „*Významné problémy nakládání s vodami zjištěné ve vodních útvarech podzemních vod v dílčím povodí*“. Mezi tyto problémy patří jednak významné látkové zatížení, ať už z bodových zdrojů (znečištění z komunálních zdrojů, znečištění z odlehčovacích komor, znečištění z průmyslových zdrojů, stará kontaminovaná místa, vypouštění důlních vod, chov ryb), anebo z plošných zdrojů znečištění (zemědělství – hnojiva, pesticidy, komunální zdroje nepřipojené na kanalizaci, ale také atmosférická depozice). Dále sem patří významné hydromorfologické změny, tj. odběry a regulace hydrologického režimu (odběry a převody vody, hydrologické změny, provoz vodních elektráren) anebo morfologické úpravy vodních toků (prostupnost vodních toků – příčné překážky, podélné úpravy vodních toků). A konečně jsou to sucho a potenciální nedostatek vody, těžba nerostných surovin a významné povodňové riziko.

V dílčím povodí Berounky byl identifikován alespoň jeden významný problém nakládání s vodami **v každém z 91 vodních útvarů** (komunální zdroje nepřipojené na kanalizaci jsou zjištěny v každém vodním útvaru), ve většině z nich je ovšem problémů více (např. v několika vodních útvarech v povodí **Litavky** a **Loděnice** bylo zjištěno více než 10 významných problémů současně atd.). Více než v polovině vodních útvarů v dílčím povodí jsou významným problémem např. zemědělství – hnojiva, zemědělství – pesticidy nebo atmosférická depozice, prostupnost vodních toků (příčné překážky) a ve 43 % vodních útvarů je problémem sucho a potenciální nedostatek vody.

Významné problémy jsou identifikovány dále **ve 13 z 15 útvarů podzemních vod** (nejčastěji se jedná o významné látkové zatížení ze zemědělství – hnojiva (9 útvarů), resp. stará kontaminovaná místa (6). Nejzatíženějším útvarem podzemních vod je přitom **Rakovnická pánev** (zjištěno současně 6 významných problémů).

V dílčím povodí Horní Vltavy byl identifikován alespoň jeden významný problém nakládání s vodami **v každém ze 162 vodních útvarů** (komunální zdroje nepřipojené na kanalizaci jsou zjištěny v každém vodním útvaru), ve většině z nich je ovšem problémů více (10 významných problémů současně bylo zjištěno v povodí **Radomilického potoka**, **Lužnice** od toku Nežárka po Košínský potok, **Vltava od Malše** po vzdutí nádrže Hněvkovice včetně Bezdrevského potoka atd.). V téměř polovině vodních útvarů v dílčím povodí jsou významným problémem zemědělství – hnojiva (79 útvarů), prostupnost vodních toků (příčné překážky; 78) zemědělství – pesticidy (73), znečištění z odlehčovacích komor (73), podélné úpravy vodních toků jsou problémem v 57 vodních útvarech (35 %) a v 36 vodních útvarech (22 %) je problémem významné povodňové riziko.

Významné problémy jsou identifikovány dále **v 10 z 12 útvarů podzemních vod** (nejčastěji se jedná o stará kontaminovaná místa (6), shodně ve čtyřech útvarech je problémem také realizace hlubinných vrtů a vrtů pro tepelná čerpadla a sucho a potenciální nedostatek vody. Nejzatíženějším útvarem podzemních vod je **Třeboňská pánev - severní část** (současně zjištěno 5 významných problémů).

V dílčím povodí Dolní Vltavy byl zjištěn alespoň jeden významný problém nakládání s vodami v každém z 83 vodních útvarů (komunální zdroje nepřipojené na kanalizaci). Ve všech je ovšem problémů výrazně více a ve vodních útvarech **Kocába**, **Zákolanský potok**, **Červený potok** od pramene po ústí do toku Bakovský potok a **Vltava od toku Berounka po ústí do Labe** bylo zjištěno 10 i více významných problémů současně. Kumulovaně je to především zemědělství – pesticidy (67 vodních útvarů) a zemědělství – hnojiva (62), ve více než polovině vodních útvarů v dílčím povodí jsou významným problémem také prostupnost vodních toků (příčné překážky; 52) znečištění z odlehčovacích komor (50 útvarů), znečištění z komunálních zdrojů nad 2000 EO (48).

Významné problémy jsou identifikovány dále **ve všech 5 útvarech podzemních vod** (nejčastěji se jedná o významné látkové zatížení ze zemědělství – hnojiva (všech 5 útvarů), resp. stará kontaminovaná místa (4). Nejzatíženějším útvarem podzemních vod je **Kladenská pánev** (zjištěno současně 6 významných problémů).

V dílčím povodí ostatních přítoků Dunaje je situace jednoznačně nejpříznivější. Alespoň jeden významný problém nakládání s vodami je evidován ve všech 16 vodních útvarech (komunální zdroje nepřipojené na kanalizaci). V 10 vodních útvarech je dále problémem sucho a potenciální nedostatek vody (62,5 %) a v 5 případech jde o podélné úpravy vodních toků. Jinak je počet problémů minimální a pouze ve 2 vodních útvarech (**Kouba/Chamb** a **Rybniční potok** od pramene po ústí do toku Chamb) byly zjištěny 4 významné problémy současně).

Ani v jednom ze dvou útvarů podzemních vod v tomto dílčím povodí **nebyly zjištěny významné problémy**.

Tab. 10. *Množství útvarů povrchových a podzemních vod s identifikovanými významnými problémy (min. s jedním problémem) v jednotlivých dílčích povodích. (zdroj: Sterplan a. s., analýza významných problémů nakládání s vodami, 2026)*

Dílčí povodí	*počet rizikových útvarů povrchových vod*	*% z celkového počtu v dílčím útvaru*	*počet rizikových útvarů podzemních vod*	*% z celkového počtu v dílčím povodí*
Berounky	91	100	13	87
Horní Vltavy	162	100	10	83
Dolní Vltavy	83	100	5	100
Ost. přítoků Dunaje	16	100	0	0

Souhrn dle jednotlivých dílčích povodí:

Tab. 11. *Souhrnný přehled problémů, týkajících se jednotlivých dílčích povodí (zdroj: Geo Vision s. r. o. a Sterplan a. s., vlastní zpracování, 2026)*

Okruh problémů	**BER**	**HVL**	**DVL**	**DUN**
Změna klimatu a hydrologické extrémy	●●	●●	●●	●
Kvalita ovzduší	●●	●	●●	○
Kvalita a dostupnost vody	●●	●●	●●	●
Eutrofizace a rybniční soustavy	●	●●	●●	○
Příroda a krajina, retenční schopnost krajiny	●●	●	●●	○
Zachování biologické rozmanitosti, invazní druhy	●●	●	●●	○
Lesní hospodářství	●	●●	●	●●
Půda a eroze	●●	●	●●	○
Znečištění prostředí a staré ekologické zátěže	●●	●	●●	○
Kvalita životního prostředí v sídlech	●	○	●●	○
Nedostatečná protipovodňová ochrana zastavěných území	●●	●	●●	○
Ovlivnění hydrologického režimu nádržemi a převody vody	●	●●	●●	○
Migrační neprostupnost vodních toků	●●	●●	●●	●
Přeshraniční souvislosti	●	●	○	●●

●● problém významný, ● problém přítomný, ○ problém málo významný nebo nevyskytuje se.

Odůvodnění nejvýraznějších rozdílů mezi dílčími povodími

- **BER:** kombinace historické průmyslové a hornické zátěže (Příbramsko, Kladensko, Plzeňsko) s intenzivním zemědělstvím a s nejvyšším počtem lokalit nedostatečně chráněných před povodněmi.

- **HVL:** dominantní téma je eutrofizace vázaná na rybniční soustavy a na vodárenské nádrže, dále lesní hospodářství a ochrana přírody na velkých plochách zvláště chráněných území (NP Šumava, CHKO Šumava, Třeboňsko, Blanský les).

- **DVL:** nejvyšší urbanizační tlak (pražská aglomerace), nejvyšší počet evidovaných havárií a současně největší význam z hlediska zásobování obyvatel pitnou vodou (vodárenská soustava Želivka).

- **DUN:** malé, řídce osídlené a převážně zalesněné území s nízkou antropogenní zátěží; jediným specificky významným tématem je přeshraniční kontext a ochrana přírody. U řady problémů zde nejsou k dispozici srovnatelné podklady.

D. PŘEDPOKLÁDANÉ VLIVY KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ VE VYMEZENÉM DOTČENÉM ÚZEMÍ

Čtyři oznamované koncepce – Aktualizace plánů dílčích povodí – mají dosti obecné zaměření. Hlavní cíle (vyjmenované a popsané v **kap. B.6**) jednotlivých dílčích koncepcí jsou v souladu s environmentálními cíli pro ochranu a zlepšování stavu povrchových vod, podzemních vod a vodních ekosystémů Národního plánu povodí. Plány dílčích povodí jsou koncepční dokumenty, které zpravidla nestanovují konkrétní technická řešení jednotlivých záměrů. Část navrhovaných opatření je však lokalizována ke konkrétním vodním útvarům, vodním dílům a sídlům a stanovuje pro budoucí záměry rámec vzhledem k jejich umístění, provozním podmínkám a požadavkům na přírodní zdroje; podrobně je tato míra popsána v **kap. B.7**. Konkrétní technické a prostorové řešení jednotlivých opatření bude předmětem navazující předprojektové a projektové přípravy mimo rámec těchto koncepcí a jednotlivé záměry případně budou následně samostatně posuzovány v příslušných povolovacích a hodnoticích procesech.

V rámci této kapitoly Oznámení je nutné vnímat kontext zjišťovacího řízení a následného vyhodnocení SEA. Všechny čtyři oznamované PDP jsou koncepcemi podle § 10a odst. 1 písm. a) zákona č. 100/2001 Sb., které podléhají posuzování vždy. Cílem zjišťovacího řízení proto není rozhodnout, zda posuzování proběhne, ale upřesnit obsah a rozsah, respektive požadavky na vyhodnocení vlivů koncepcí na životní prostředí a veřejné zdraví – tedy provést tzv. scoping. Jde o postup, při kterém se za účasti všech dotčených stran vytváří předběžné zadání na obsah a rozsah vyhodnocení SEA; jeho výhodou je možnost včas omezit rozsah požadovaných analýz, které jsou pro tematické zaměření koncepcí i pro stav a problémy životního prostředí v území irelevantní.

Z těchto důvodů jsou v rámci této kapitoly jednotlivá rizika vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví či lokality soustavy Natura 2000 pouze nastíněna a proveden odhad, zda se potenciálně může jednat o potenciálně významné vlivy. Jejich reálná identifikace, analýza a celková syntéza nastane až v rámci zpracování vyhodnocení vlivů provádění plánů dílčích povodí na životní prostředí a veřejné zdraví. Uvedená identifikace předpokládaných vlivů je tedy předběžná a rámcová, v žádném případě nenahrazuje vyhodnocení SEA. Již na úrovni Oznámení koncepce lze však navrhnout opatření pro eliminaci nebo minimalizaci případných negativních vlivů. Další potřebná opatření nebo podmínky lze následně uplatnit ve Vyhodnocení koncepce. Budou-li na základě schválené koncepce v konkrétních lokalitách navrhovány konkrétní projekty či záměry s možnými negativními vlivy na životní prostředí, budou dále posuzovány na úrovni jednotlivých záměrů (EIA, případně hodnocení podle § 45i a § 67 ZOPK).

Předpokládané vlivy dílčích koncepcí jsou níže členěny nejprve podle stanovených cílů (je zhodnoceno, zda vybrané typy opatření předmětné koncepce přispějí ke zlepšení nebo naopak zhoršení stavu identifikovaných problémů životního prostředí) a následně také podle jednotlivých složek životního prostředí. Jsou přitom uvažovány předpokládané jak negativní, tak pozitivní vlivy. U předběžně identifikovaných významnějších vlivů (dopadů) jsou uvedeny i příklady konkrétních opatření či aktivit, v jejichž důsledku jsou dané vlivy očekávány.

Od naplňování národních cílů, promítnutých do všech oznamovaných koncepcí, lze obecně očekávat spíše převažující pozitivní vlivy.

- **Opatření pro ochranu a zlepšování stavu povrchových vod, podzemních vod a vodních ekosystémů** by měla vést ke snížení znečištění vypouštěných odpadních vod v důsledku zlepšení čištění splaškových vod. U vyčištěných splaškových vod dojde ke zlepšení především v parametrech BSK_5, $CHSK_{Cr}$, dusík, fosfor. Vliv je spojený především se zlepšením čistoty povrchových vod, zejména v důsledku zlepšení kvalitativních parametrů vyčištěných odpadních vod, které jsou vypouštěny do recipientů. Konkrétní vliv se projeví v úseku příslušného vodního toku pod ČOV, v případě kumulativního/synergického působení více opatření tohoto typu se pak může projevit pozitivně i na stavu vodních útvarů navazujících níže po proudu. Jednoznačně jde tedy o příspěvek ke zlepšení stavu vodních útvarů a snížení identifikovaných problémů životního prostředí.

Tato opatření nicméně mohou být spojena také se vznikem určitých negativních vlivů na životní prostředí (zejména lokální zábory ZPF a půdy obecně, dále krátkodobé vlivy stavebních či výkopových prací na obyvatelstvo při budování potřebné infrastruktury, dočasné zvýšení prašnosti a hluku apod.).

Příkladem takových opatření jsou skupiny opatření na omezení znečištění z bodových zdrojů navržená ve všech dílčích povodích (**BER** / **DUN** / **DVL** / **HVL**) s identifikátory **40700**… (opatření navrhující snížení vnosu celkového fosforu z ČOV, likvidace odpadních vod v malých sídlech), **40701**… (odkanalizování obcí a výstavba nových či jejich napojení na existující ČOV v okolí), **40702**… (intenzifikace existujících ČOV), případně **40705**… (modernizace kanalizace – zejména oddílné odvádění dešťových a splaškových vod).

- **Od opatření ke snížení nepříznivých účinků povodní a sucha** lze obecně očekávat hlavně pozitivní vlivy na funkční využití území (eliminace povodňových rizik pro nově vzniklé rozvojové plochy, případně pro veřejné zdraví a nemovitý majetek). Realizace povede k regulaci využívání nivy a k nepovolování dalšího stavebního využívání záplavových území. Ve svém důsledku povede k podpoře přirozeného vývoje v záplavových územích, což posílí ekologickou stabilitu daných lokalit. Součástí jsou však rovněž opatření v korytech vodních toků a v záplavovém území, zahrnující technické úpravy koryt vodních toků a úpravy v záplavových územích. Opatření ke snížení sucha představují adaptační opatření, jejichž společným cílem je řešit dlouhodobý nedostatek vody, zlepšit vodní bilanci území a zvýšit odolnost vodohospodářských soustav vůči suchu a klimatické změně. Očekává se převážně pozitivní strategický efekt (hlavním přínosem bude zvýšení dostupnosti vody v suchých obdobích, zlepšení vodní bilance v dlouhodobě deficitních oblastech atd.).

Uvedená opatření mohou vedle pozitivních důsledků znamenat i negativní vlivy (např. na biotu vodních toků a údolní nivy, zábory přírodních či přírodě blízkých stanovišť a negativní efekty spojené se stavební činností). Úpravy koryt mohou vést k narušení přirozeného charakteru toku, omezení členitosti dna a břehů, zhoršení podmínek pro vodní organismy, zrychlení odtoku vody a omezení kontaktu toku s nivou. Většinou lze tyto vlivy očekávat jako jen lokální, část vlivů při těchto aktivitách bude krátkodobá, část dlouhodobá, přitom nelze zcela vyloučit vznik vlivů potenciálně významných.

Typově jde hlavně o protipovodňová opatření navržená ve všech dílčích povodích ze skupin **41700**… a **41800**… (zahrnují mj. změny územních plánů – definování nezastavitelných ploch a ploch s omezeným využitím, vymezení územních rezerv rozvojových ploch pro náhradní výstavbu, vytvoření/aktualizace povodňových plánů územních celků a nemovitostí, individuální PPO vlastníků nemovitostí), ale také o skupiny technických opatření (např. vyrovnání a navýšení nivelety protipovodňových hrází, suché nádrže, poldry, úpravy koryt atd.). Dále sem patří opatření ke snížení nepříznivých účinků sucha (**41900**…), navržená pouze v dílčím povodí Berounky (BER41900001– BER41900005). V případě posledně jmenovaných opatření již proběhly nebo probíhají 3 procesy posuzování vlivů konkrétních záměrů na životní prostředí:

1) **VD Senomaty** – pro záměr již proběhl celý proces posuzování; dne 9.9.2022 vydáno **souhlasné stanovisko** (https: //portal.cenia.cz/eiasea/detail/EIA_STC2190?lang=cs).
2) **VD Šanov** – původně probíhal proces v roce 2022–2024 (IS EIA kód STC2206), ale byl ukončen, aktuálně proběhlo nové zjišťovací řízení, jehož závěr (vydaný 12.08.2025) konstatuje, že záměr má významný vliv na životní prostředí a **bude dále posuzován** (https: //portal.cenia.cz/eiasea/detail/EIA_STC2802?lang=cs)
3) **Převod vody z Ohře do VD Vidhostice, Kryry a převod vody do povodí Rakovnického potoka, bez přípojky na VD Kryry** – podle závěru ZŘ (vydaného 25.08.2025) záměr má významný vliv na životní prostředí a **bude dále posuzován** podle zákona (https: //portal.cenia.cz/eiasea/detail/EIA_ULK1329?lang=cs)

Tyto záměry tedy nejen naplňují rámec daný koncepcí, ale mají i významné vlivy. Obecně jsou jako nejzávažnější hodnoceny zábor ZPF či PUPFL, vodní režim (v daném případě převodu mezi povodími hlavně s ohledem na průtoky Ohře, společně s vlivy dalších významných plánovaných záměrů odběrů z Ohře – zatápění jam při rekultivaci lomů, jejichž kumulativní úhrn může být v rozporu s požadavky na možnou podporu dynamiky toku a korytotvorných procesů Ohře pod VD Nechranice). Jako potenciálně problematické z hlediska území dílčího povodí Berounky je požadováno v procesu EIA řešit i možné negativní vlivy na biodiverzitu (vč. rizika přenosu račího moru z Nechranic).

Po dokončení stavebních prací a vybudování systému ochrany před povodněmi či na snížení sucha lze očekávat významnou redukci povodňových rizik v povodí a dlouhodobé pozitivní (nepřímé) vlivy na povrchové vody spočívající např. v nadlepšování průtoků v obdobích sucha a tím i zlepšení kvality vod (naředění odpadních vod vypuštěných z komunálních ČOV). Jde tedy o příspěvek ke zlepšení identifikovaných problémů životního prostředí

- **Od naplňování cílů pro hospodaření s povrchovými a podzemními vodami a udržitelné užívání těchto vod pro zajištění vodohospodářských služeb** se očekává

výrazná převaha pozitivních vlivů. Výstavba čistíren odpadních vod a kanalizací má významný potenciál se pozitivně projevit na kvalitě povrchové vody. Vlivy vznikající realizací opatření budou přitom převážně dlouhodobé a přímé. Jedná se o evidentní příspěvek ke zlepšení stavu vodních útvarů a snížení identifikovaných problémů životního prostředí. Významnost vlivů bude záviset na povaze opatření naplňujících dané cíle.

- **Zlepšování vodních poměrů a pro ochranu ekologické stability krajiny.** Tento cíl přináší prakticky výhradně pozitivní očekávané vlivy. Obecně jde o opatření ke zlepšení stavu vodních nádrží, snížení vnosu živin (fosforu) a opatření přímo na nádržích. Opatření mohou nabývat dlouhodobého pozitivního vlivu na kvalitu vody ve vodních nádržích v důsledku snížení vnosu fosforu do povrchových vod. Dojde k omezení eutrofizace vody, což má následně pozitivní vliv na vodní faunu a flóru, a i na veřejné zdraví. Možné negativní vlivy na životní prostředí se předpokládají pouze lokální (krátkodobé vlivy stavebních či výkopových prací na obyvatelstvo, dočasné zvýšení prašnosti a hluku apod.). Celkově se jedná o jednoznačný příspěvek ke zlepšení stavu vodních útvarů a snížení identifikovaných problémů životního prostředí.

Patří sem jednak opatření ze skupiny **41201**… (opatření, která řeší identifikované významné problémy nakládání s vodami z okruhu hydromorfologie) – revitalizace vodních toků v minulosti technicky upravených, případně odtrubnění a vytvoření nového přírodě blízkého koryta. Dále jsou to opatření typ **41500**… (mj. obsahující zajištění environmentálních cílů pro raka kamenáče, perlorodku říční, velevruba tupého, kuňku žlutobřichou), resp. **41501**… (eliminace negativních vlivů odvodnění lesů v CHOPAV, rušení plošných odvodnění lesů obnova a tvorba mokřadů, ale také malé vodní nádrže – zejména rekonstrukce).

Souhrn – očekávané dotčení složek životního prostředí a veřejného zdraví

Obyvatelstvo a veřejné zdraví

Očekávané vlivy provádění jednotlivých Plánů dílčích povodí budou převážně pozitivní (ochrana před povodněmi, zlepšení kvality povrchových i podzemních vod), předpokládané negativní vlivy budou pouze lokální a zpravidla dočasné (vlivy při realizaci – prašnost, hlučnost z výstavby).

Ovzduší

Předběžně nebyly identifikovány významné vlivy na kvalitu ovzduší, pozitivní ani negativní, případné dočasné zvýšení prašnosti a znečištění ovzduší při realizaci opatření (např. při výkopových pracích a výstavbě kanalizace či další infrastruktury) budou nejspíše pouze mírné, dočasné (krátkodobé) a lokální, překračování limitů na ochranu ovzduší se neočekává.

Klimatické poměry a prognóza změny klimatu

Oznamované koncepce nemají přímý vliv na klimatické poměry a změnu klimatu, naopak se do značné míry jedná o soubor cílů a adaptačních opatření ke snížení důsledků klimatické změny (mj. zmírnění rizik povodní a sucha a s tím spojený zhoršený stav toků a úbytek biodiverzity). Předpokládaný příspěvek z hlediska změny klimatu je tedy hlavně nepřímý, ale spíše pozitivní. Případně lze uvažovat o lokálním, mírně příznivém vlivu na mikroklima dotčeného území (malé vodní nádrže či obnova mokřadů).

Povrchové a podzemní vody

Z hlediska kvality, ale i množství povrchových i podzemních vod se očekávají vlivy dílčích koncepcí na jejich útvary téměř výhradně pozitivní (jde o klíčové cíle všech PDP i národního plánu povodí; omezení vnosu znečištění, zlepšení čištění OV, zlepšení nakládání se srážkovými vodami (retence, vsakování a tím zlepšování vodního režimu území). Eventuální mírné negativní vlivy budou jen lokální (a zpravidla krátkodobé (např. dočasný zákal při realizaci opatření v tocích).

Půda

Předběžně byly identifikovány očekávané negativní vlivy na půdy, většinově se jedná o jen lokální zábory ZPF či půdy obecně v místě realizace některých technických opatření (vodní nádrže, ČOV, revitalizace apod.). Tyto vlivy budou nejspíše mírné, avšak zpravidla trvalé.

Příroda a krajina

Předběžně nejsou očekávány zásadní pozitivní ani negativní vlivy na lesy či na zvláště chráněná území, vlivy na biodiverzitu (flóru či faunu) mohou být podle typu opatření a konkrétního umístění pozitivní i negativní (i když většinou zřejmě jen mírně). V tomto ohledu nicméně existuje i možnost vzniku významných vlivů (např. při realizace technických opatření – poldry, vodní nádrže, protipovodňové úpravy toků); na tento aspekt by se mělo blíže zaměřit Vyhodnocení SEA.

Z hlediska lokalit soustavy Natura 2000 některými orgány přírody nebyl vyloučen významný vliv na předměty ochrany a celistvost evropsky významných lokalit (a v případě území NP Šumava pak i na ptačí oblast). Stanoviska, kterými OOP nevyloučily významný vliv (vždy alespoň jednou pro každý Plán dílčího povodí) ovšem zpravidla jako důvod uvádí velkou obecnost koncepce a malou podrobnost (zejména co se týká lokalizace jednotlivých opatření, a tedy i možného územního průmětu zásahů do jednotlivých lokalit Natura 2000). Některé typy opatření jsou přitom výslovně zaměřeny i na evropsky významné druhy s vazbou na vodní prostředí (rak kamenáč, perlorodka, říční velevrub tupý, kuňka žlutobřichá). Vedle toho je ve stanoviscích podle § 45i ZOPK zmíněno i možné ovlivnění některých typů přírodních stanovišť chráněných v několika EVL (vodní a mokřadní stanoviště, vodní makrofyta a bahnité náplavy) a v neposlední řadě nejistota z hlediska možného ovlivnění vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců (vlk, rys) z hlediska jejich migračních tras. Vyhodnocení SEA musí vliv na lokality Natura 2000 a uvedené aspekty detailně posoudit.

Územní systém ekologické stability

Vlivy provádění jednotlivých Plánů dílčích povodí na ÚSES mohou být převážně pozitivní (zlepšení stavu vodních toků jako přirozených os některých biokoridorů), mohou ale nastat i některé negativní vlivy, byť zřejmě jen lokální (potenciální zhoršení kontaktu vodního toku s nivou v případě protipovodňových hrází, omezení migrační průchodnosti v místě stavby vodních nádrží nebo případně vzdouvacích objektů). Naopak koncepce počítá s postupným zprůchodňováním migračních překážek (rušení jezů, výstavba rybích přechodů), takže souhrnně by měl převážit spíše pozitivní dopad na funkčnost ÚSES v řešených dílčích povodích.

Kulturní památky

Předběžně se neočekávají negativní vlivy aktualizovaných PDP na památky či jiné formy kulturního dědictví. Případné pozitivní vlivy (zlepšení protipovodňové ochrany obcí i památkových objektů) budou nejspíše pouze mírné a lokální.

Retenční schopnost krajiny a protipovodňová ochrana

Již vzhledem k cílům dílčích koncepcí a jimi navrhovaných opatření na vodní útvary, na retenční schopnosti krajiny a na ochranu před suchem a povodněmi lze očekávat téměř výhradně pozitivní (právě k jejich naplnění je směřována řada opatření ve všech PDP i národního plánu povodí). Převažující kladné důsledky se očekávají i v případech realizace PPO podél toků, kdy může dojít k lokálním změnám morfologie a lokálnímu omezení retenční schopnosti krajiny (rozlivů) ve prospěch technické ochrany konkrétního území.

Jak je výše zmíněno, PDP představují koncepce podle § 10a odst. 1 písm. a) zákona. Další postup při pořizování všech čtyř koncepcí (Aktualizace plánů dílčích povodí Berounky, horní Vltavy a dolní Vltavy a dílčího povodí ostatních přítoků Dunaje) bude proto povinně zahrnovat vyhodnocení koncepce podle § 10e a § 10f zákona (proces SEA). Detailní specifikace případných vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví či rizik tak bude součástí návrhu koncepce (§ 10f zákona). Vyhodnocení SEA bude zahrnovat i stanovení adekvátních opatření k eliminaci či snížení nepříznivých vlivů na životní prostředí či veřejné zdraví.

E. DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE

E.1. VÝČET MOŽNÝCH VLIVŮ KONCEPCE PŘESAHUJÍCÍCH HRANICE ČESKÉ REPUBLIKY

Možnost přeshraničního ovlivnění nelze ve fázi zpracování oznámení koncepce s určitostí vyloučit. Detailní specifikace případných vlivů či rizik proběhne až v rámci vyhodnocení SEA. Už nyní lze ovšem předeslat zřejmou skutečnost, že **většina vodních toků** v působnosti podniku Povodí Vltavy **směřuje** od státní hranice ČR **do vnitrozemí** (a následně do toku a povodí Labe). S ohledem na topografii a hydromorfologii řešeného území tak případné přeshraniční vlivy připadají v úvahu nejspíše v rámci **dílčího povodí ostatních přítoků Dunaje**. V rámci PDP dílčího povodí přítoků Dunaje však nebyly identifikovány žádné konkrétní vlivy koncepce, které by zde mohly významně působit. **Negativní** ovlivnění území za hranicemi ČR se tedy s největší pravděpodobností **nepředpokládá**, což eliminuje případnou potřebu posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí přesahujících hranice České republiky.

Mírné vlivy předpokládat lze, alespoň v obecné rovině prakticky výhradně pozitivní, a to už na základě zadání a celkového zaměření všech řešených koncepcí, kterým je zejména **zlepšování stavu vodních útvarů** a **minimalizace rizik** (povodní, sucha) apod. Tyto předpokládané mírné vlivy se budou týkat zejména kvality povrchových i podzemních vod (např. díky opatřením CZE40700004 Řešení problematiky domovních čistíren odpadních vod, DUN40700003 ČOV – Snížení vnosu celkového fosforu, DUN40711… Snížení vnosu znečištění z komunálních zdrojů ve vodním útvarech…, DUN41202001 Podpora obnovy hydromorfologických procesů na vybraných vodních tocích v dílčím povodí, případně DUN41003001 Omezení obsahu chloridů v útvarech podzemních vod ovlivněných zimní údržbou komunikací (solení) – včetně pravidel pro rekonstrukce a novostavby pozemních komunikací.

Podle Manuálu SEA jsou pak za přeshraniční vlivy považovány nejen vlivy přesahující hranice ČR, ale i vlivy, které mohou působit za hranicemi dotčeného území, např. na sousední regiony a kraje uvnitř ČR. V tomto smyslu lze identifikovat dva typy opatření, u nichž lze toto „vnitrostátně přeshraniční“ působení očekávat:

Převod vody mezi povodími

- Jedná se o **pozitivní vlivy**, které budou přesahovat z území řešeného jednou koncepcí do dalších dílčích povodí. Obecně se jedná o všechna opatření ke snížení znečištění z bodových zdrojů (skupina **40700**…), jejichž důsledky se budou pozitivně projevovat ve vodních útvarech položených po proudu. Pro PDP Berounky a **PDP horní Vltavy** je takto (příznivě) ovlivněným územím **dílčí povodí dolní Vltavy**. V případě přenosu takovýchto pozitivních efektů opatření navržených v **PDP dolní Vltavy** (nebo zprostředkovaně i oběma PDP zmíněných výše ležících povodí) je pak ovlivněným územím dílčí povodí **Ohře, Dolního Labe a ostatních přítoků Labe**. Pozitivní vlivy,

které by vyplynuly z **PDP ostatních přítoků Dunaje**, by se mohly projevovat v povodí **Dunaje** na území Německa a Rakouska. Očekávaná míra těchto vlivů však bude s ohledem na současný stav dílčího povodí na české straně (a vzhledem k velmi malé rozloze jednotlivých vodních útvarů v ČR) slabá až prakticky zanedbatelná.

- Vliv, který se může projevovat za hranicí řešeného dílčího povodí **negativně**, lze uvažovat u jediného typu či skupiny navržených opatření skupiny **41900**… Opatření ke snížení nepříznivých účinků sucha. Opatření v rámci této skupiny jsou navržena výhradně v Plánu DP Berounky (BER41900001– BER41900005), kde mají řešit nedostatek vody v povodích Rakovnického a Kolešovického potoka, a to sice výstavbou dvou vodních děl Senomaty a Šanov a převodem vody z Ohře (přivaděč z VN Nechranice). Potenciálně negativně dotčený přitom může být vodní režim (s ohledem na průtoky Ohře, dotčené již vlivy dalších plánovaných záměrů odběrů vody k zatápění jam při rekultivaci lomů); jejich kumulativní úhrn může být v rozporu s požadavky na možnou podporu dynamiky toku a korytotvorných procesů Ohře pod VD Nechranice. V tomto případě je dotčeným územím dílčí **povodí Ohře, Dolního Labe a ostatních přítoků Labe**.

Pokud by u koncepce nebo některých konkrétních záměrů, které budou z koncepce vycházet byly zjištěny další přeshraniční vlivy, budou následně předmětem posouzení vlivů na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

E.2. MAPOVÁ DOKUMENTACE A JINÁ DOKUMENTACE TÝKAJÍCÍ SE ÚDAJŮ V OZNÁMENÍ KONCEPCE

Základní přehledné mapy území dotčeného oznamovanou koncepcí (působnost státního podniku Povodí Vltavy, resp. čtyři řešená dílčí povodí) jsou uvedeny v ilustračních schématech na **Obr. 1–3**. Mapová a další zpřesňující dokumentace je připravována souběžně se zpracováním oznámení koncepce. V době zveřejnění oznámení budou tabulky a tematické mapy k dispozici na adrese https: //www.pvl.cz/planovani-v-oblasti-vod/aktuality.

E.3. DALŠÍ PODSTATNÉ INFORMACE PŘEDKLADATELE O MOŽNÝCH VLIVECH NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ

Nejsou uvedeny.

E.4. STANOVISKO ORGÁNU OCHRANY PŘÍRODY, POKUD JE VYŽADOVÁNO PODLE § 45I ODST. 1 ZÁKONA Č. 114/1992 SB., V PLATNÉM ZNĚNÍ

E.4.1. ŽÁDOST O STANOVISKA OOP K NATURA 2000

Pro čtyři dílčí oznamované koncepce byla vyžádána stanoviska všech dotčených orgánů ochrany přírody (OOP) podle § 45i ZOPK, které mají působnost na území dotčeném jednotlivými Plány. Dotčené orgány byly osloveny žádostí zaslanou dne 20. 4. 2026 prostřednictvím datové schránky. Vzor žádosti je uveden níže, přičemž v jednotlivých žádostech bylo výslovně upřesněno, které konkrétní PDP se územně týkají dotazovaného orgánu ochrany přírody.

Geo Vision s.r.o., Chodovická 472/4, 193 00 Praha 9, IČO: 25128442, DIČ: CZ25128442
Regionální pracoviště: Brojova 16, 326 00 Plzeň, tel. 377 241 203

Žádost o stanovisko podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále též ZOPK)

Žádáme Správu národního parku Šumava, jako příslušný orgán ochrany přírody, o stanovisko ve smyslu § 45i ZOPK, a to ke čtyřem společně předkládaným koncepcím – Plánům dílčích povodí (PDP) v územní působnosti Povodí Vltavy, státní podnik, z hlediska možného ovlivnění území evropsky významných lokalit a ptačích oblastí, zařazených do soustavy Natura 2000.

Předmětnými koncepcemi jsou aktualizace:

- **Plánu dílčího povodí Horní Vltavy,**
- **Plánu dílčího povodí Berounky,**
- **Plánu dílčího povodí Dolní Vltavy,**
- **Plánu dílčího povodí ostatních přítoků Dunaje.**

Tyto čtyři dílčí koncepce budou předkládány v rámci společného Oznámení koncepce ve smyslu zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů. Následně budou obecným podkladem pro výkon veřejné správy, zejména pro územní plánování a vodoprávní řízení.

Koncepce jsou zpracovávány pro celé území v působnosti státního podniku Povodí Vltavy a zasahují tak mj. na území několika krajů a několika chráněných krajinných oblastí. Ze čtyř výše jmenovaných koncepcí se území, kde Správa NP vykonává působnost orgánu ochrany přírody (tedy NP a CHKO Šumava), týkají koncepce PDP Horní Vltavy, PDP Berounky a PDP ostatních přítoků Dunaje.

Povodí a dílčí povodí ČR s vyznačením dílčích povodí v územní působnosti Povodí Vltavy (vpravo)

(str. 1 žádosti)

Geo Vision s.r.o., Chodovická 472/4, 193 00 Praha 9, IČO: 25128442, DIČ: CZ25128442
Regionální pracoviště: Brojova 16, 326 00 Plzeň, tel. 377 241 203

Podle stanoveného časového harmonogramu má být Oznámení společně s Návrhem koncepce zveřejněno v září 2026, v současné době je nicméně známa její **Osnova** (**viz příloha**), zahrnující mj. Cíle koncepce (stanovené pro povrchové vody, podzemní vody a chráněné oblasti vázané na vodní prostředí (viz **kap. IV** v příloze) a také Opatření k dosažení cílů (**kap. VI**), navržených na základě zjištěného stavu povrchových a podzemních vod, hodnocení povodňových rizik, potřeb užívání vodních zdrojů

Základní opatření jsou rozdělena do celkem dvaceti kapitol (viz kap. VI.1.1 až VI.1.20), doplňková a dodatečná opatření jsou pak řešena v kap. VI.2.

Koncepce stanovuje obecné **programy opatření** a návrhy **cílů ochrany** pro povrchové vody a pro podzemní vody, které jsou nutné k dosažení cílů pro dílčí povodí.

Cíli ochrany povrchových vod jako složky životního prostředí jsou:

1. zamezení zhoršení stavu všech útvarů těchto vod, včetně vodních útvarů ležících v téže mezinárodní oblasti povodí,
2. zajištění ochrany, zlepšení stavu a obnova všech útvarů těchto vod a dosažení jejich dobrého stavu, s výjimkou útvarů uvedených v bodu 3,
3. zajištění ochrany, zlepšení stavu všech umělých a silně ovlivněných vodních útvarů a dosažení jejich dobrého ekologického potenciálu a dobrého chemického stavu,
4. snížení jejich znečištění prioritními látkami a zastavení nebo postupné odstraňování emisí, vypouštění a úniků prioritních nebezpečných látek.

Cíli ochrany podzemních vod jako složky životního prostředí jsou:

1. zamezení nebo omezení vstupů nebezpečných závadných, zvlášť nebezpečných závadných a jiných závadných látek do těchto vod a zamezení zhoršení stavu všech útvarů těchto vod,
2. zajištění ochrany, zlepšení stavu a obnova všech útvarů těchto vod a zajištění vyváženého stavu mezi odběry podzemní vody a jejím doplňováním, s cílem dosáhnout dobrého stavu těchto vod,
3. odvrácení jakéhokoliv významného a trvajícího vzestupného trendu koncentrace nebezpečných závadných, zvlášť nebezpečných závadných a jiných závadných látek jako důsledku dopadů lidské činnosti, za účelem účinného snížení znečištění těchto vod.

Enviromentálními cíli ochrany pro chráněné oblasti vázané na vodní prostředí jsou:

1. zajištění dosažení cílů ochrany chráněných oblastí vázaných na vodní prostředí, zejména evropsky významných lokalit (EVL) vymezených pro ochranu stanovišť a druhů se vztahem k vodám,
2. stanovení environmentálních cílů pro jednotlivé předměty ochrany (stanoviště/druhy) podle příslušné metodiky a jejich pravidelné vyhodnocování na základě monitoringu nebo využitím existujících dat,
3. porovnání aktuálního stavu vybraných složek vodního prostředí s environmentálními cíli předmětů ochrany a následné vyhodnocení stavu předmětu/předmětů ochrany i chráněné oblasti jako celku,
4. v případě, že je chráněná oblast nebo její část zároveň vymezena jako vodní útvar, posouzení cílů vodního útvaru i chráněné oblasti a uplatnění nejpřísnějšího z nich.

(str. 2 žádosti)

Geo Vision s.r.o., Chodovická 472/4, 193 00 Praha 9, IČO: 25128442, DIČ: CZ25128442
Regionální pracoviště: Brojova 16, 326 00 Plzeň, tel. 377 241 203

Cíli pro hospodaření s povrchovými a podzemními vodami a udržitelné užívání těchto vod pro zajištění vodohospodářských služeb jsou:

1. ochrana a užívání vodních zdrojů s ohledem na očekávané dopady klimatické změny,
2. stanovení a zajištění požadované míry zabezpečení vodních zdrojů pro spolehlivé poskytování vodohospodářských služeb,
3. zvyšování dostupnosti a kvality vodohospodářských služeb, zejména rozšiřováním napojení obyvatel na vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu,
4. snižování zatížení kanalizačních systémů a recipientů, zejména omezováním množství srážkových vod odváděných jednotnou i oddílnou kanalizací.

Cíli pro zlepšování vodních poměrů a ochranu ekologické stability jsou:

1. zlepšování vodního režimu krajiny se zaměřením na zvýšení retence a akumulace vody v území,
2. podpora přírodě blízkých opatření a revitalizací vodních toků a niv pro obnovu přirozených hydromorfologických funkcí,
3. omezování negativních zásahů do přirozených odtokových poměrů a podpora opatření vedoucích ke zpomalení odtoku,
4. ochrana a posilování ekologické stability krajiny, zejména zachováním a obnovou funkčních vazeb vodních a na vodu vázaných ekosystémů.

Cíli ke snížení nepříznivých účinků povodní a sucha jsou:

1. snižování povodňových rizik a omezování škod způsobovaných povodněmi, zejména prostřednictvím preventivních a ochranných opatření,
2. zvyšování schopnosti krajiny zadržovat vodu a snižování rychlosti odtoku jako podpory přirozené protipovodňové ochrany,
3. zvyšování odolnosti území vůči suchu, zejména podporou retence, akumulace a účelného hospodaření s vodními zdroji,
4. posilování adaptačních opatření na dopady klimatické změny v oblasti povodní a sucha.

Opatření jsou řešena ve třech úrovních podrobnosti označené jako A, B a C.

Opatření typu A představují návrhy konkrétních činností za účelem redukce či eliminace významného vlivu na vodní prostředí. V plánech povodí se nejčastěji jedná o opatření na stokových sítích a čistírnách odpadních vod, úpravy vodních toků, odstraňování příčných překážek nebo sanace starých ekologických zátěží. Nositeli těchto opatření jsou samosprávy obcí, měst a krajů, správci toků, případně soukromé subjekty. Efekt tohoto opatření je lokální, v daném vodním útvaru, případně se efekt opatření propaguje směrem po toku. Na rozdíl od dalších obecnějších opatření, opatření typu A předpokládají jejich uskutečnění/zahájení během 4. plánovacího období (2027–2033).

Opatření typu B navrhují obecný postup řešení k redukci nebo eliminaci určitého vlivu. Tento vliv byl identifikován skrze překročený ukazatel hodnocení stavu, ale obvykle není znám konkrétní zdroj tohoto vlivu. Protože je znám vliv na vodní útvar (např. překročený limit P_{celk} způsobující eutrofizaci vodního prostředí), lze navrhnout obecný postup řešení, ale protože není znám konkrétní zdroj, je působnost tohoto opatření na celý vodní útvar. K nalezení zdroje vlivu lze využít provozní nebo průzkumný monitoring, případně provést studie. Opatření typu B může rovněž představovat souhrn postupů a zásad.

(str. 3 žádosti)

Geo Vision s.r.o., Chodovická 472/4, 193 00 Praha 9, IČO: 25128442, DIČ: CZ25128442
Regionální pracoviště: Brojova 16, 326 00 Plzeň, tel. 377 241 203

Opatření typu C představují opatření celostátní působnosti. Jedná se zejména o změny právních předpisů, vznik strategických dokumentů či databází. Tato opatření upozorňují na mezery v právních předpisech a strategických krocích státu, které nelze řešit opatřením typu A a B. Nositeli těchto opatření jsou nejčastěji ústřední vodoprávní úřady – Ministerstvo zemědělství a Ministerstvo životního prostředí.

Oznamovatel koncepce:
Povodí Vltavy, státní podnik, Holečkova 3178/8, 150 00 Praha 5 - Smíchov

Zpracovatel koncepce:
Sterplan a.s., Pod dráhou 1637/4, Holešovice, Praha 7

Za zpracovatele oznámení koncepce:
Geo Vision s.r.o., regionální pracoviště Částkova 73, 326 00 Plzeň

RNDr. Ondřej Bílek
V Plzni, dne: 20. 4. 2026

Příloha k žádosti: Nástin pořizované koncepce (osnova – seznam kapitol PDP)

(str. 4 žádosti)

Přílohou k žádosti byl pro všechny OOP nástin pořizované koncepce (**Osnova – seznam kapitol PDP**, viz **kap. B.2**), který byl k datu podání žádosti jediným dostupným dokumentem alespoň obecně popisujícím řešené koncepce, a to ve znění totožném se strukturou obecných požadavků na obsah plánů dílčích povodí podle Makety plánu dílčího povodí.

Deset z jedenácti oslovených OOP na základě uvedených podkladů požadované stanovisko vydalo. V případě jedné žádosti došlo ze strany OOP k vyžádání dalších podkladů (AOPK ČR– výzva k doplnění žádosti, dopis č.j. 10853/SOPK/26 ze dne 19. 5. 2026). Na základě této výzvy byly dodatečně (dne 23. 6. 2026) orgánu ochrany přírody zaslány další materiály, a sice (v mezidobí vznikající) předběžný **seznam opatření** (viz **Příl. 2**) **a časový plán prací na PDP** (viz **Tab. 1** v **kap. B.5**); výsledkem tohoto doplnění je stanovisko nevylučující významný vliv (detaily v následující kapitole).

E.4.2. Získaná stanoviska OOP

K oznamovaným koncepcím tak byla získána stanoviska podle § 45i od všech jedenácti dotčených orgánů. Jedná se o stanoviska Agentury ochrany přírody a krajiny ČR (pouze AOPK ČR je příslušným orgánem pro všechny 4 PDP: BER, HVL, DVL, DUN), dále Správy NP Šumava (BER, HVL, DUN), Krajského úřadu Plzeňského kraje (BER, HVL, DUN), Krajského úřadu Jihočeského kraje (HVL, DVL, DUN), Krajského úřadu kraje Vysočina (HVL, DVL), Krajského úřadu Středočeského kraje (BER, HVL, DVL), Magistrátu hlavního města

Praha (BER, DVL), Krajského úřadu Karlovarského kraje (BER), Krajského úřadu Ústeckého kraje (DVL), a také stanoviska Újezdního úřadu Vojenského újezdu Boletice (HVL) a Újezdního úřadu Vojenského újezdu Hradiště (BER). Jednotlivá vydaná stanoviska OOP jsou v plném znění uvedena v **Příl. 1 na konci tohoto oznámení**.

Šest z oslovených orgánů ochrany přírody významný vliv na lokality soustavy Natura 2000 vyloučilo, pět orgánů významný vliv některé z koncepcí (ať už samostatně, nebo ve spojení s jinými záměry a koncepcemi) nevyloučilo. **Stanoviska nevylučující významný vliv** na předmět ochrany nebo celistvost EVL či PO **byla vydána ke všem čtyřem oznamovaným koncepcím**, součástí Vyhodnocení SEA proto bude muset být u všech PDP i autorizované hodnocení koncepce podle § 45i ZOPK zpracované pro tento účel autorizovanou osobou.

Následující tabulky ukazují, které orgány ochrany přírody **významný vliv konkrétní koncepce** vyloučily, resp. které významný vliv nevyloučily:

***Tab. 12.** Přehled znění stanovisek orgánů ochrany přírody podle § 45i k možnému významnému ovlivnění evropsky významných lokalit a ptačích oblastí pro **Aktualizaci Plánu dílčího povodí Berounky** (zdroj: stanoviska orgánů ochrany přírody podle § 45i ZOPK, 2026; plná znění, viz Příl. 1).*

Orgán ochrany přírody	*stanovisko č.j. (zn.)*	*ze dne*	*vliv vyloučen*	*poznámka – identifikace konkrétní EVL či PO*
AOPK ČR	14800/SOPK/26	3. 7. 2026	NE	zmíněna mj. EVL CZ0214017 Karlštejn-Koda
NP Šumava	SZ NPS 03711/2026/2 – NPS 04050/2026	29. 4. 2026	NE	EVL a PO Šumava
PLZEŇSKÝ kraj	PK-ŽP/8452/26P – ZN/93/ŽP/26	1. 6. 2026	ANO	
JIHOČESKÝ kraj	KUJCK 66332/2026 OZZL 51223/2026/kaje SO	19. 5. 2026	ANO	
STŘEDOČESKÝ kraj	055159/2026/KUSK SZ_055159/2026/KUSK/2	4. 5. 2026	NE	vliv nevyloučen kvůli obecnosti předložené koncepce
Hlavní město PRAHA	MHMP 372543/2026 S-MHMP 346047/2026	27. 4. 2026	ANO	
KARLOVARSKÝ kraj	KK/2367/ZZ/26	2. 6. 2026	NE	EVL Střela, EVL Doupovské hory, PO Doupovské hory
ÚSTECKÝ kraj	KUUK/094985/2026 KUUK/074352/2026/2/N-4041	19. 5. 2026	ANO	jen okrajový překryv s územím kraje (méně než 1 km^2), nedotýká se žádných EVL ani PO
ÚÚ HRADIŠTĚ	Čj. MO 442390/2026–1513	5. 5. 2026	ANO	

***Tab. 13.** Přehled znění stanovisek orgánů ochrany přírody podle § 45i k možnému významnému ovlivnění evropsky významných lokalit a ptačích oblastí pro **Aktualizaci Plánu dílčího povodí Horní Vltavy**. (zdroj: stanoviska orgánů ochrany přírody podle § 45i ZOPK, 2026; plná znění, viz Příl. 1).*

Orgán ochrany přírody	*stanovisko č.j. (zn.)*	*ze dne*	*vliv vyloučen*	*poznámka – identifikace konkrétní EVL či PO*
AOPK ČR	14800/SOPK/26	3. 7. 2026	NE	např. EVL CZ0313106 Lužnice a Nežárka, EVL CZ0314023 Třeboňsko – střed a EVL CZ0314124 Blanský les

Orgán ochrany přírody	*stanovisko č.j. (zn.)*	*ze dne*	*vliv vyloučen*	*poznámka – identifikace konkrétní EVL či PO*
NP Šumava	SZ NPS 03711/2026/2 – NPS 04050/2026	29. 4. 2026	NE	EVL a PO Šumava
PLZEŇSKÝ kraj	PK-ŽP/6597/26 – ZN/93/ŽP/26	1. 6. 2026	ANO	
Kraj VYSOČINA	KUJI 48065/2026 OZPZ 494/2026	2. 6. 2026	NE	vliv nevyloučen vzhledem k obecnosti navržených opatření
STŘEDOČESKÝ kraj	055159/2026/KUSK SZ_055159/2026/KUSK/2	4. 5. 2026	NE	vliv nevyloučen kvůli obecnosti předložené koncepce
ÚÚ Boletice	Čj. MO 426550/2026–1518	29. 4. 2026	ANO	

Tab. 14. *Přehled znění stanovisek orgánů ochrany přírody podle § 45i k možnému významnému ovlivnění evropsky významných lokalit a ptačích oblastí pro* ***Aktualizaci Plánu dílčího povodí Dolní Vltavy*** *(zdroj: stanoviska orgánů ochrany přírody podle § 45i ZOPK, 2026; plná znění, viz Příl. 1).*

Orgán ochrany přírody	*stanovisko č.j. (zn.)*	*ze dne*	*vliv vyloučen*	*poznámka – identifikace konkrétní EVL či PO*
AOPK ČR	14800/SOPK/26	3. 7. 2026	NE	např. EVL CZ0614053 Dářská rašeliniště, EVL Louky u Černého lesa CZ0615014 či EVL CZ0613333 Staviště
JIHOČESKÝ kraj	KUJCK 66332/2026 OZZL 51223/2026/kaje SO	19. 5. 2026	ANO	
Kraj VYSOČINA	KUJI 48065/2026 OZPZ 494/2026	2. 6. 2026	NE	vliv nevyloučen vzhledem k obecnosti navržených opatření
STŘEDOČESKÝ kraj	055159/2026/KUSK SZ_055159/2026/KUSK/2	4. 5. 2026	NE	vliv nevyloučen kvůli obecnosti předložené koncepce
Hlavní město PRAHA	MHMP 372543/2026 S-MHMP 346047/2026	27. 4. 2026	ANO	
ÚSTECKÝ kraj	KUUK/094985/2026 KUUK/074352/2026/2/N-4041	19. 5. 2026	ANO	

Tab. 15. *Přehled znění stanovisek orgánů ochrany přírody podle § 45i k možnému významnému ovlivnění evropsky významných lokalit a ptačích oblastí pro* ***Aktualizaci Plánu dílčího povodí ostatních přítoků Dunaje*** *(zdroj: stanoviska orgánů ochrany přírody podle § 45i ZOPK, 2026; plná znění, viz Příl. 1).*

Orgán ochrany přírody	*stanovisko č.j. (zn.)*	*ze dne*	*vliv vyloučen*	*poznámka – identifikace konkrétní EVL či PO*
AOPK ČR	14800/SOPK/26	3. 7. 2026	NE	zmíněna průchodnost migračních koridorů pro rysa a vlka – předměty ochrany v EVL CZ0314124 Blanský les (rys) a EVL CZ0724089 Beskydy (oba)
NP Šumava	SZ NPS 03711/2026/2 – NPS 04050/2026	29. 4. 2026	NE	EVL a PO Šumava
PLZEŇSKÝ kraj	PK-ŽP/8455/26 – ZN/93/ŽP/26	1. 6. 2026	ANO	
JIHOČESKÝ kraj	KUJCK 66332/2026 OZZL 51223/2026/kaje SO	19. 5. 2026	ANO	

DATUM ZPRACOVÁNÍ OZNÁMENÍ KONCEPCE

26. srpen 2026

JMÉNO, PŘÍJMENÍ, ADRESA, TELEFON A E-MAIL OSOB, KTERÉ SE PODÍLELY NA ZPRACOVÁNÍ OZNÁMENÍ KONCEPCE:

Geo Vision, s. r. o.
regionální pracoviště Brojova 16
326 00 Plzeň 2 - Slovany

RNDr. Ondřej Bílek
tel.: 724 088 651
e-mail: bilek@geovision.cz

držitel autorizace ke zpracování dokumentace a posudku podle § 19 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (rozhodnutím MŽP č. j. 32259/ENV/09 ze dne 29.4.2009, prodlouženo dne 22. prosince 2023 pod č.j. MZP/2023/710/4551).

Ing. Lucie Karnetová
tel.: 602 201 445
e-mail: karnetova@geovision.cz

Ing. Vladimír Zýval
tel.: 737 815 046
e-mail: zyval.vl@geovision.cz

PODPIS OPRÁVNĚNÉHO ZÁSTUPCE PŘEDKLADATELE:

Povodí Vltavy, státní podnik
Holečkova 3178/8, 150 00, Praha 5 – Smíchov
IČO 70889953

Za Povodí Vltavy, státní podnik, předkládá a podepisuje Oznámení koncepce společnost Geo Vision s.r.o., a to na základě plné moci č.j. PVL-34112/2026/900 ze dne 8. 6. 2026 (Povodí Vltavy → Sterplan a.s.) a substituční plné moci Sterplan a.s. č. 12-5109-0106 (Sterplan a.s. → Geo Vision s.r.o.); obě plné moci jsou přílohami Oznámení.

Ing. Vladimír Zýval
jednatel společnosti Geo Vision s.r.o.
Chodovická 472/4, 193 00 Praha 9

POUŽITÉ ZDROJE A PODKLADY

Použité zkratky

BER – dílčí povodí Berounky
DUN – dílčí povodí ostatních přítoků Dunaje
DVL – dílčí povodí dolní Vltavy
HVL – dílčí povodí horní Vltavy
PVL – Povodí Vltavy (státní podnik), popř. území v působnosti podniku

AOPK ČR – Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
BPEJ – bonitovaná půdně-ekologická jednotka
BSK – biochemická spotřeba kyslíku
ČHMÚ – Český hydrometeorologický ústav
ČOV – čistírna odpadních vod
ČSÚ – Český statistický úřad
DP – dílčí povodí
EEA – European Environment Agency (Agentura pro životní prostředí)
EVL – evropsky významná lokalita
CHKO – chráněná krajinná oblast
CHOPAV – chráněná oblast přirozené akumulace vod
CHSK – chemická spotřeba kyslíku
CHÚ – chráněné území
KPOV – komise pro plánování v oblasti vod
KÚ – Krajský úřad
NP – národní park
NPP – Národní plán povodí
OOP – orgán ochrany přírody
OPVZ – ochranné pásmo vodního zdroje
ORP – obec s rozšířenou působností
OV – odpadní vody
PDP – plán dílčího povodí
PO – ptačí oblast
PPO – protipovodňová opatření
PUPFL – pozemky určené k plnění funkcí lesa
SEA – Strategic Environmental Assessment (posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí)
SEKM – Systém evidence kontaminovaných míst
ÚSES – územní systémy ekologické stability
VD – vodní dílo
VÚV TGM – Výzkumný ústav vodohospodářský Tomáše Garrigue Masaryka
ZCHÚ – zákonem chráněná území
ZPF – zemědělský půdní fond

Literatura

ANONYMUS (2024): MANUÁL SEA – Obecné koncepce. Jednotné postupy a náležitosti v rámci strategického posuzování vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví. – Ministerstvo životního prostředí, Praha. Online, dostupné z: https: //portal.cenia.cz/eiasea/dokumenty/dokumentSoubor/2241/MANU%C3 %81L%20SEA %20-%20Obecn%C3 %A9 %20koncepce.pdf?lang=cs. [cit. 2026–08–12].

CULEK M. ET AL. (1996): Biogeografické členění ČR. – Enigma, Praha.

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR A MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČR (2019). Předběžný přehled významných problémů nakládání s vodami v mezinárodní oblasti povodí Labe. Praha: Ministerstvo zemědělství ČR, 2019.

MŽP (2016). Politika ochrany klimatu v ČR: Vyhodnocení vlivů koncepce dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí ve znění pozdějších předpisů, včetně vyhodnocení vlivů koncepce na Evropsky významné lokality a Ptačí oblasti dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Praha. https: //www.mzp.cz

MŽP (2024): Zpráva o životním prostředí České republiky 2024. Praha, Ministerstvo životního prostředí. ISBN 978–80–7212–678–1 - elektronická ver. Dostupné také z: https: //www.mzp.cz

NEUHÄUSLOVÁ Z. & MORAVEC J. [eds.] et al. (1997): Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky - Map of Potential natural vegetation of the Czech Republic. – 1 map. color., ed. Kartografie, Praha.

QUITT E. (1971): Klimatické oblasti Československa. Stud. Geogr. fasc. 16. - Geografický ústav ČSAV, Brno.

QUITT E. (1975): Soubor map fyzickogeografické regionalizace ČSR. Klimatické oblasti ČSR 1: 500 000. - Geografický ústav ČSAV Brno.

Internet

Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky - www.nature.cz

Český hydrometeorologický ústav - www.chmi.cz

Ministerstvo životního prostředí - https: //mzp.gov.cz/

Hydroekologický informační systém VÚV TGM - https: //heis.vuv.cz/

Úplná citace odkazovaných legislativních předpisů

Směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin. Dostupné z: https: //eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX: 31992L0043.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky. Dostupné z: https: //eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX: 32000L0060.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/60/ES ze dne 23. října 2007 o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik. Dostupné z: https: //eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX: 32007L0060.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES ze dne 30. listopadu 2009 o ochraně volně žijících ptáků (kodifikované znění). Dostupné z: https: //eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX: 32009L0147.

Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů. Dostupné z: https: //e-sbirka.gov.cz/sb/2001/100.

zákon č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Dostupné z: https: //e-sbirka.gov.cz/sb/1992/114.

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpis (vodní zákon). https: //e-sbirka.gov.cz/sb/2001/254.

Vyhláška č. 50/2023 Sb., o plánech povodí a plánech pro zvládání povodňových rizik. Dostupné z: https: //e-sbirka.gov.cz/sb/2023/50.

Vyhláška č. 393/2010 Sb., o oblastech povodí. Dostupné z: https: //www.e-sbirka.cz/sb/2010/393.

Vyhláška č. 49/2011 Sb., o vymezení útvarů povrchových vod. Dostupné z: https: //e-sbirka.gov.cz/sb/2011/49.

Nařízení vlády č. 40/1978 Sb., o chráněných oblastech přirozené akumulace vod Beskydy, Jeseníky, Jizerské hory, Krkonoše, Orlické hory, Šumava a Žďárské vrchy. Dostupné z: https: //www.e-sbirka.cz/sb/1978/40.

Nařízení vlády č. 10/1979 Sb., o chráněných oblastech přirozené akumulace vod Brdy, Jablunkovsko, Krušné hory, Novohradské hory, Vsetínské vrchy a Žamberk–Králíky. Dostupné z: https: //www.e-sbirka.cz/sb/1979/10.

Nařízení vlády č. 85/1981 Sb., o chráněných oblastech přirozené akumulace vod Chebská pánev a Slavkovský les, Severočeská křída, Východočeská křída, Polická pánev, Třeboňská pánev a Kvartér řeky Moravy. Dostupné z: https: //www.e-sbirka.cz/sb/1981/85.

PŘÍLOHY

Příloha 1. Stanoviska orgánů ochrany přírody podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, ohledně ovlivnění evropsky významných lokalit a ptačích oblastí:

- stanovisko Agentury ochrany přírody a krajiny ČR (souhrnné pro všechny 4 koncepce)
- stanovisko Správy NP Šumava (pro PDP BER, HVL, DUN)
- stanoviska Krajského úřadu Plzeňského kraje, odboru životního prostředí (pro BER, HVL, DUN)
- stanovisko Krajského úřadu Jihočeského kraje, odboru životního prostředí, zemědělství a lesnictví (pro HVL, DVL, DUN)
- stanovisko Krajského úřadu kraje Vysočina, odboru životního prostředí a zemědělství (pro HVL, DVL)
- stanovisko Krajského úřadu Středočeského kraje, odboru životního prostředí a zemědělství (pro BER, HVL, DVL)
- stanovisko Magistrátu hlavního města Prahy, odboru ochrany prostředí (pro BER, DVL)
- stanovisko Krajského úřadu Karlovarského kraje, odboru životního prostředí a zemědělství (pro BER)
- stanovisko Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru životního prostředí a zemědělství (pro DVL)
- stanovisko Újezdního úřadu Vojenského újezdu Boletice (pro HVL)
- stanovisko Újezdního úřadu Vojenského újezdu Hradiště (pro BER)

Příloha 2. Opatření k dosažení cílů obsažená v jednotlivých PDP.

Příloha 3. Plná moc Povodí Vltavy k zastupování společností Sterplan a.s. ve všech úkonech souvisejících s procesem posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí

Příloha 4. Substituční plná moc Sterplan a.s. k zastupování společností Geo Vision s.r.o. ve všech úkonech souvisejících s procesem posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí, mj. k podání a podepisování oznámení koncepce